

Machetare: Cristina Roșca
Coperta: Editura Garomont Studio
Redactor: Maria Balan
Tehnoredactare: Cristina Roșca
Prepress: Editura Garomont Studio

Editura: *Garomont Studio SRL*, str. Ion Creangă, 39
Tel.: 067 228 277; e-mail: garomont@promovare.md, garomont_print@promovare.md

Tipografia: *SC Garomont Studio SRL*, str. Alba Iulia, 75
Tel.: 076 706 887; e-mail: garomont@promovare.md, garomont_print@promovare.md

---

DESCRIEREA CIP A CAMEREI NAȚIONALE A CĂRȚII DIN REPUBLICA MOLDOVA

Acces egal pentru toți în secțiile de votare / Alianța INFONET, Asociația “Motivație” din Moldova ; responsabil de ediție: Victor Koroli. – Chișinău : Garomont-Studio, 2022. – 100 p. : fig., tab.

Apare cu suportul financiar al poporului american oferit prin intermediul Agenției Statelor Unite pentru Dezvoltare Intern. (USAID) și Ambasadei Marii Britanii la Chișinău oferit prin intermediul Fondului pentru Buna Guvernare. – 1000 ex.

ISBN 978-9975-162-04-3.

CZU 342.84:303.4

A 15

© Alianța INFONET

Toate drepturile rezervate. Orice preluare, parțială sau integrală, a textului sau a materialului grafic se va face numai cu acordul scris al Alianței INFONET.

IMPLEMENTATOR:

Alianța INFONET

RESPONSABIL DE EDIȚIE:

Victor Koroli,
Director Executiv, Alianța INFONET

PARTENERI:

Asociația „MOTIVAȚIE” din Moldova
AO Agenția pentru Dezvoltare Regională „HABITAT”
AO Asociația părinților persoanelor cu dizabilități „ETERNITATE”
AO Asociația pentru Combaterea Izolării Informaționale „ECO”
AO Asociația persoanelor de vârstă înaintată „INSPIRATIE”
AO Asociația Tinerilor cu Dizabilități „VIVERE”
AO „Clinica Juridică Nord”
AO „RADIOVISION”
AO „Social Asist”
AO „STIMUL”
Grupul de Inițiativă „Căușeni AID”
Universal Acces SRL
Vendan Service SRL

Acest studiu este elaborat în cadrul proiectului
„Consolidarea democrației în Moldova prin alegeri incluzive și transparente”,
implementat de PNUD Moldova cu suportul financiar al poporului american oferit prin intermediul
Agenției Statelor Unite pentru Dezvoltare Internațională (USAID) și Ambasadei Marii Britanii la Chișinău
oferit prin intermediul Fondului pentru Buna Guvernare.

Opiniile, constatările și concluziile din publicație aparțin autorului și nu reflectă neapărat pe cele ale donatorilor.

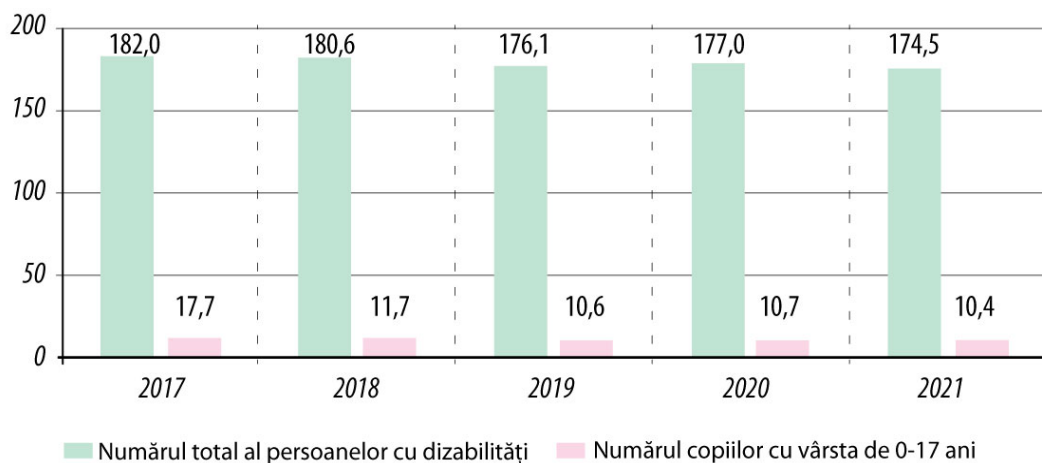
CUPRINS

<i>Introducere</i>	5
Metodologie	8
Rezultatele auditului	12
Municipiul Chișinău.....	12
Municipiul Bălți	13
Raionul Anenii Noi	14
Raionul Basarabeasca	15
Raionul Briceni.....	16
Raionul Cahul	17
Raionul Cantemir	18
Raionul Călărași	19
Raionul Căușeni	20
Raionul Cimișlia	21
Raionul Criuleni	22
Raionul Dondușeni.....	23
Raionul Drochia	24
Raionul Dubăsari.....	25
Raionul Edineț	26
Raionul Fălești	27
Raionul Florești	28
Raionul Glodeni	29
Raionul Hîncești	30
Raionul Ialoveni	31
Raionul Leova	32
Raionul Nisporeni	33
Raionul Ocnița	34
Raionul Orhei	35
Raionul Rezina	36
Raionul Rîșcani	37
Raionul Sîngerei	38
Raionul Soroca	39
Raionul Strășeni	40
Raionul Șoldănești	41
Raionul Ștefan Vodă	42
Raionul Taraclia	43
Raionul Telenești	44
Raionul Ungheni	45
UTA Găgăuzia	46
Stînga Nistrului	47
Total REpublica Moldova	48
Harta Accesibilității	54
<i>Concluzii și recomandări</i>	56
ANEXE:	
Anexa 1. Ghid privind evaluarea accesibilității clădirilor cu destinație publică	59
Anexa 2. Desene tehnice	68
Anexa 3. Chestionar de evaluare a condițiilor de accesibilitate a clădirilor publice	99
Anexa 4. Poster „Nu există progres fără respectarea drepturilor omului!”	100

INTRODUCERE

La 1 ianuarie 2021, conform datelor Casei Naționale de Asigurări Sociale, numărul persoanelor recunoscute cu dizabilități în Republica Moldova a constituit 174,5 mii persoane, inclusiv 10,4 mii copii cu vârsta de 0-17 ani. Persoanele cu dizabilități au reprezentat 6,7% din populația totală a țării cu reședință obișnuită, iar copiii cu dizabilități au constituit 1,9% din numărul total al copiilor cu reședință obișnuită din Republica Moldova. Aproape fiecare a șaptea persoană cu dizabilitate (15,0%) s-a încadrat în categoria celor cu dizabilitate severă (BNS, 30.11.2021).

Figura 1. Numărul persoanelor cu dizabilități în Republica Moldova, la 1 ianuarie 2017-2021

În scopul executării prevederilor art. 2 din Legea nr. 166 din 9 iulie 2010 pentru ratificarea *Convenției Organizației Națiunilor Unite privind drepturile persoanelor cu dizabilități* și Legii nr. 60 din 30 martie 2012 privind incluziunea socială a persoanelor cu dizabilități, Republica Moldova, prin Hotărârea Guvernului nr. 723 din 8 septembrie 2017¹ a adoptat *Programul Național de Incluziune Socială a Persoanelor cu Dizabilități pentru anii 2017 – 2022 (în continuare PNISPD)*.

Potrivit autorilor, PNISPD prevede o abordare intersectorială în incluziunea socială a persoanelor cu dizabilități și asigurarea respectării drepturilor fundamentale ale acestora în egală măsură cu ceilalți cetățeni în toate domeniile vieții sociale. PNISPD prevede măsuri pentru implementarea recomandărilor experților internaționali cu referire la respectarea drepturilor persoanelor cu dizabilități în Republica Moldova. Ratificarea Convenției ONU de către Republica Moldova marchează o schimbare importantă în abordarea dizabilității, nu doar prin prisma protecției sociale și a stării de sănătate, dar și din punct de vedere al promovării și respectării drepturilor omului, al incluziunii sociale, al valorilor umane și al egalității de șanse.

Accesibilitatea este unul din principiile fundamentale ale Convenției ONU și reprezintă o precondiție pentru exercitarea altor drepturi în diferite domenii ale vieții. Analiza situației actuale în domeniul drepturilor persoanelor cu dizabilități, reflectată în PNISPD, denotă o serie de probleme privind participarea efectivă și deplină a acestui grup la viața societății. Pentru a răspunde acestor provocări și a spori incluziunea socială a persoanelor cu dizabilități, PNISPD abordează direcțiile strategice de acțiune la nivel național prin 9 obiective specifice.

¹ <http://lex.justice.md/index.php?action=view&view=doc&lang=1&id=371431>

Două din ele, parțial, se află în domeniul de aplicare al acestui studiu:

- *sporirea participării persoanelor cu dizabilități la viața politică, publică și culturală* (Obiectivul specific 5);
- *asigurarea accesibilității la infrastructură, la transporturi, la informație și comunicații pentru persoanele cu dizabilități* (Obiectivul specific 6).

Conform PNISPD, implementarea Obiectivului 5 va conduce la următoarele rezultate:

- a. asigurarea șanselor egale de participare la procesul electoral a persoanelor cu dizabilități;
- b. eliminarea barierelor care îngreșesc accesul persoanelor cu dizabilități la viața politică, publică și culturală;
- c. sporirea cu cel puțin 30% a ratei de participare la alegeri a persoanelor cu dizabilități;
- d. creșterea gradului de participare a persoanelor cu dizabilități la evenimentele culturale, sportive și de divertisment, inclusiv la organizarea acestora.

Conform PNISPD, implementarea Obiectivului 6 va conduce la următoarele rezultate:

- a. eliminarea barierelor pentru facilitarea participării persoanelor cu dizabilități în diferite domenii ale vieții;
- b. sporirea gradului de incluziune socială a persoanelor cu dizabilități;
- c. accesibilizarea a cel puțin 12% din clădirile publice la sfârșitul implementării programului (2% din clădiri accesibilizate anual);
- d. accesibilizarea a cel puțin 12% din drumuri, intersecții de străzi și trotuare la sfârșitul implementării programului (2% din străzi/drumuri accesibilizate anual);
- e. accesibilizarea a cel puțin 30% din unitățile de transport public la sfârșitul implementării programului (5% din unitățile de transport accesibilizate anual, inclusiv scoaterea din uz a unităților vechi și achiziționarea unităților noi accesibile);
- f. asigurarea de către toți operatorii de taxi a cel puțin unei mașini adaptate pentru transportarea persoanelor cu dizabilități care utilizează fotoliul rulant;
- g. accesibilizarea deplină a paginilor web ale administrației publice centrale și a cel puțin 50% din paginile web ale administrației publice locale;
- h. contractele de achiziții publice cu criterii de accesibilitate a bunurilor, lucrărilor și serviciilor incluse și respectate;
- i. difuzarea a cel puțin 2 ore pe zi din programele de știri și emisiuni de interes public în limbaj mimico-gestual de către canalele publice de televiziune;
- j. toate documentele de politici sectoriale care vizează direct sau indirect persoanele cu dizabilități vor conține acțiuni privind accesibilitatea, acomodarea rezonabilă și nediscriminarea privind accesul la bunuri, servicii, infrastructură, comunicații;
- k. specialiști în domeniul construcțiilor, transporturilor, informației și comunicațiilor pregătiți în sectorul accesibilității, designului universal.

În perioada 2018-2020, în cadrul mai multor proiecte a fost evaluată accesibilitatea a 809 Birouri Electorale ale Secțiilor de Votare (în continuare BESV) din Republica Moldova.

Rezultatele auditului condițiilor de accesibilitate a 612 BESV (2018-2019)

Legendă		Căușeni	Edineț	Hîncești	Bălți	UTA Găgăuzia	Chișinău	Total
A	Accesibil	0	0	0	0	2	4	6 (0,98 %)
PA	Parțial accesibil	21	14	6	15	12	106	174 (28,43 %)
INA	Inaccesibil	33	37	62	44	58	198	432 (70,59 %)
Total BESV auditare		54	51	68	59	72	308	612

Rezultatele auditului condițiilor de accesibilitate a 197 BESV (2020)

Legendă		Strășeni	Criuleni	Anenii Noi	Fălești	Călărași	Cahul	Total
A	Accesibil	0	0	0	0	0	0	0 (0 %)
PA	Parțial accesibil	17	13	2	5	8	6	51 (25,89%)
INA	Inaccesibil	32	27	10	27	19	31	146 (74,11%)
Total BESV auditare		49	40	12	32	27	37	197
Nr. total de BESV deschise la alegerile din 1.11.2020		49	40	42	66	47	63	307

Cercetarea actuală își propune să completeze acest efort și să stabilească valorile inițiale în domeniul accesibilității clădirilor publice, în care sunt amplasate BESV, pentru a avea o imagine de ansamblu pe toate secțiunile de votare de pe teritoriul Republicii Moldova. Valorile inițiale vor fi utilizate pe termen mediu și lung pentru monitorizarea ulterioară a implementării acțiunilor PNISPD, care vizează asigurarea accesibilității pentru persoanele cu dizabilități.

Pentru realizarea acestui scop, Alianța INFONET, împreună cu partenerii săi, și-a propus următoarele obiective:

- Actualizarea Ghidului și chestionarului de evaluare a accesibilității clădirilor publice;
- Instruirea monitorilor, inclusiv persoane cu dizabilități, în evaluarea accesibilității clădirilor publice;
- Realizarea auditului accesibilității a 1206 BESV din 27 raioane din Republica Moldova;
- Prelucrarea datelor obținute în timpul auditului accesibilității clădirilor publice;
- Elaborarea studiului și formularea recomandărilor privind implementarea acțiunilor 5.1, 5.2, 5.4 și 6.

METODOLOGIE

Scopul cercetării

Scopul cercetării este de:

- a stabili valorile inițiale în domeniul accesibilității secțiilor de votare din toate unitățile administrativ-teritoriale din Republica Moldova;
- a facilita monitorizarea ulterioară a implementării acțiunilor Programului național de incluziune socială a persoanelor cu dizabilități pentru anii 2017-2022 (PNISPD), care vizează asigurarea accesibilității pentru persoanele cu dizabilități;
- promovarea unui comportament pro-activ al persoanelor cu dizabilități în viața publică prin implicarea lor în procesul de monitorizare;
- promovarea conceptului de „design universal”.

Este extrem de important să înțelegem ce s-a întâmplat în cele 54 de luni de la aprobarea PNISPD și ce acțiuni au întreprins autoritățile publice pentru a asigura accesibilitatea clădirilor publice. Mai ales că 2022 este anul finalizării implementării programului respectiv.

Echipa de implementare și-a formulat propria viziune clară în ce privește abordarea auditului accesibilității infrastructurii clădirilor publice din Republica Moldova.

În acest studiu sunt incluse și datele evaluărilor realizate anterior:

- 43 BESV din UTA Găgăuzia au fost evaluate în noiembrie – decembrie 2018, în cadrul proiectului „*Auditul accesibilității clădirilor publice – un instrument eficient de advocacy pentru promovarea drepturilor persoanelor cu dizabilități*”, implementat cu suportul Fundației Soros Moldova și al Uniunii Europene;
- 5 BESV din raionul Hîncești au fost evaluate în luna februarie 2019, în cadrul proiectului „*Demers pentru alegeri incluzive, progres democratic și incluziunea electorală a persoanelor cu dizabilități*”, implementat cu susținerea financiară a Fundației Est-Europene în cadrul proiectului „*Pledoaria societății civile pentru alegeri incluzive și corecte în Republica Moldova, conform recomandărilor UE și OSCE/ODIHR și angajamentelor internaționale în domeniul drepturilor omului*”, finanțat de Uniunea Europeană și cofinanțat de Suedia;
- Studiul „*Acces egal pentru toți în secțiile de votare*” (2019 – https://www.md.undp.org/content/moldova/ro/home/library/effective_governance/acces-egal-pentru-toi-in-seciile-de-votare.html) reprezintă un audit al accesibilității secțiilor de votare, realizat de Alianța INFONET și partenerii săi, la comanda PNUD Moldova, în cadrul proiectului „*Consolidarea democrației în Moldova prin alegeri incluzive și transparente*”, implementat de PNUD Moldova și finanțat de Agenția Statelor Unite pentru Dezvoltare Internațională (USAID), Ambasada Marii Britanii la Chișinău prin intermediul Fondului pentru Buna Guvernare și Ambasada Olandei prin Programul Matra. Studiul prezintă gradul de accesibilitate în 612 secții de votare din șase regiuni cheie: raioanele Edineț, Hîncești, Căușeni, municipiile Chișinău și Bălți și UTA Găgăuzia. Studiul încorporează și datele cercetărilor anterioare din 2018 și 2019;

- Studiul privind evaluarea a 197 BESV din raioanele Strășeni, Criuleni, Anenii Noi, Fălești, Călărași, Cahul (<https://www.slideshare.net/Koroli/auditul-conditiilor-de-accesibilitate-a-197-sectii-de-votare>) a fost realizat în contextul alegerilor prezidențiale din 1 noiembrie 2020, în cadrul proiectului „*Demers spre o societate echitabilă prin alegeri incluzive*”, finanțat de un grant oferit de Departamentul de Stat al SUA. Acest studiu cuprinde datele evaluărilor realizate în parteneriat cu alte organizații:
  - a. 12 BESV din raionul Anenii Noi au fost auditate de către Centrul de Instruire Continuă în domeniul Electoral, în parteneriat cu „*Centrul de Consultanță Civică*” și Alianța INFONET, în cadrul Programului de practică electorală CICDE „*Accesibilitatea procesului electoral*”;
  - b. 96 BESV din raioanele Cahul, Călărași și Fălești au fost auditate de către Alianța Organizațiilor pentru Persoane cu Dizabilități în cadrul proiectului „*Accesibilitatea - o condiție pentru asigurarea tuturor drepturilor persoanelor cu dizabilități*” în cadrul Programului de granturi „*Dezvoltarea societății civile la nivel local în Republica Moldova*”, finanțat de Uniunea Europeană și Fundația Konrad Adenauer Republica Moldova, implementat în parteneriat cu Asociația pentru Politică Externă, Asociația ADEPT, Expert-Grup și Asociația Obștească Centrul European ProEuropa.

- În perioada decembrie 2021 – februarie 2022 au fost auditate 1208 BESV.

Astfel, această cercetare cuprinde un eșantion de 2017 BESV, ceea ce reprezintă 100% de secții de votare, care sunt deschise pe teritoriul Republicii Moldova în contextul scrutinelor electorale. Acest lucru ne permite să formulăm concluzii și recomandări relevante pentru fiecare segment de clădiri publice evaluate.

Metode de cercetare

Procedura de investigare este una care presupune vizita în teren și documentarea fiecărui obiect auditat în prezenta cercetare. Instrumentul principal de cercetare a fost chestionarul structurat.

Alte instrumente utilizate au fost observarea directă, discuțiile informale cu oamenii, realizarea fotografiilor pentru studierea unor aspecte particulare. Accentul este pus pe complementaritate, pe validare reciprocă a instrumentelor și a surselor de date colectate.

Echipa de implementare, partenerii, monitorii au capacități demonstrate anterior pentru a aborda în mod complex problematica respectivă, a defini un cadru metodologic viabil și pentru a analiza subiectul.

Așteptări

Rezultatele așteptate ale cercetării au fost îndeplinirea tuturor obiectivelor și oferirea răspunsurilor la întrebările de cercetare. Așteptăm ca rezultatele cercetării să poată fi folosite de către autoritățile publice locale de nivelurile I și II, care sunt cele direct responsabile de realizarea condițiilor de accesibilitate pentru persoanele cu dizabilități, în avantajul oamenilor și al societății, în ansamblu.

Nu în ultimul rând, ne așteptăm ca acest studiu să aducă în prim plan utilitatea și necesitatea realizării unei astfel de cercetări la nivel național privind accesibilitatea infrastructurală a clădirilor publice, conștientizarea de către autorități și de către publicul larg a necesităților de implementare a cadrului legal național și internațional, la care Republica Moldova este parte.

Tehnici utilizate și etapele monitorizării

- **Actualizarea Ghidului de evaluare a accesibilității și a Chestionarului de evaluare a accesibilității**

Ghidul privind evaluarea accesibilității clădirilor cu destinație publică (Anexa 1) și Chestionarul de evaluare a accesibilității (Anexa 3), realizate anterior cu suportul mai multor organizații neguvernamentale din Republica Moldova au fost actualizate.

- **Instruirea unui grup de persoane în calitate de monitori**

În luna decembrie 2021 a fost organizat un atelier de instruire în format off-line și on-line cu participarea a peste 30 de *monitori de accesibilitate*. Instruirea a fost livrată de experți în domeniul accesibilității din cadrul Alianței INFONET și Asociației MOTIVAȚIE din Moldova.

- **Realizarea auditului accesibilității a 1208 secții de votare**

Monitorii au completat chestionarul de evaluare (printat pe hârtie) și au făcut fotografii la obiectul auditat. Fiecare clădire publică a fost identificată și poziționată pe hartă în baza aplicației *My GPS Coordinates*. Astfel, punctele de longitudine și latitudine au facilitat procesul identificării clădirilor și poziționării lor pe *Harta Accesibilității*.

Ulterior, informația inclusă în chestionarele de monitorizare a fost digitalizată și plasată de fiecare echipă de monitori în *Google Drive*. Fiecare echipă a avut acces doar la mapa din arealul geografic respectiv. Echipa de implementare a procesat și a analizat datele. În ultimă instanță / *final filter*, un expert în domeniul accesibilității, delegat de Asociația MOTIVAȚIE din Moldova, a verificat datele și le-a pregătit pentru amplasare pe *Harta Accesibilității*. Eventualele neclarități din chestionare au fost precizate, fie în baza fotografiilor anexate sau a unei comunicări directe cu echipele de monitori.

- **Amplasarea datelor pe Harta Accesibilității**

Expertul în domeniul accesibilității a examinat chestionarele completate și a amplasat cele 1208 de secții de votare pe *Harta Accesibilității* (<http://motivatie.md/harta-accesibilitate/>).

Harta este un produs al Asociației „MOTIVAȚIE” din Moldova, care a fost realizat cu suportul Fundației Soros Moldova. Autorii și-au propus să contribuie la diminuarea fenomenului de discriminare al persoanelor cu dizabilități, în mod special, al persoanelor ce fac parte din grupul de mobilitate redusă prin facilitarea / îmbunătățirea accesului fizic la infrastructura socială și prezentarea nivelului de accesibilitate la imobilele cu destinație publică din Republica Moldova.

Prin plasarea informației pe *Harta Accesibilității* sunt promovați actorii sociali ce respectă legislația și normativele în vigoare, totodată sunt identificate acele clădiri și responsabili ce nu respectă cele mai elementare condiții de accesibilitate necesare.

- **Acordarea calificativelor privind accesibilitatea clădirilor**

Ca rezultat al evaluării accesibilității clădirilor publice în care sunt amplasate secțiile de votare, conform *Ghidului de evaluare a accesibilității*, fiecare clădire a primit unul din calificativele:

- *accesibilă*,
- *parțial accesibilă*,
- *inaccesibilă*.

Înainte de a da o notă instituției evaluate, dacă este *accesibilă*, *parțial accesibilă* sau *inaccesibilă*, s-au luat în considerație următoarele:

- Accesul până la clădire;
- Rampa de acces, inclusiv barele de suport;
- Ușile de la intrare;
- Spațiul interior;
- WC-ul adaptat;
- Liftul de la etaj (dacă este cazul);
- Ușile interioare;
- Parcarea special amenajată.

Prin calificativele *accesibil*, *parțial accesibil*, *inaccesibil* se înțeleg următoarele:

- **Accesibil** – putem spune că o instituție este accesibilă atunci când persoanele cu dizabilități (în mod special, cele cu dizabilități locomotorii sau/și persoanele ce fac parte din grupul de mobilitate redusă) pot să ajungă independent fără dificultăți în interiorul instituției și pot să beneficieze de anumite servicii.
- **Parțial accesibil** – putem spune că o instituție este parțial accesibilă pentru persoanele cu dizabilități atunci când aceste persoane fiind însoțite de un asistent, pot să ajungă în interiorul instituției ca să beneficieze de anumite servicii. Asistentul ar putea să ajute persoana cu dizabilitate să treacă anumite obstacole ne semnificative, cum ar fi borduri mici, urcare / coborâre rampă puțin mai abruptă, trecerea pragurilor la ușă, dacă instituția are mai multe nivele și nu are lift, dar cel puțin este acces liber până la primul nivel.
- **Inaccesibil** – putem spune că o instituție este inaccesibilă pentru persoanele cu dizabilități atunci când aceste persoane, nici singure și nici cu ajutorul asistentului, nu pot ajunge în interiorul instituției. Aici se are în vedere multe trepte pe teritoriu sau la intrarea în instituție, lipsa rampei de acces ori instalarea șinelor metalice, uși înguste, lipsa WC-ului adaptat sau măcar accesibil (acces liber până la vasul de WC), trepte în interior la primul nivel sau trepte în subsol.

REZULTATELE AUDITULUI

Acces egal pentru toți în secțiile de votare

Municipiul
CHIȘINĂU

Gradul de acces (%)

40,6 %

Sala secției
de votare

30,0 %

Holul și coridorul

1,3 %

Grupul sanitar

44,5 %

Ușa de intrare
și uși de interior

28,9 %

Calea de acces

10,4 %

Scara și rampa

Tabelul 1. Sinteza rezultatelor evaluării clădirilor cu destinație publică în conformitate cu cele 6 criterii de evaluare în municipiul Chișinău. Total evaluate 308 secții de votare

Accesibile 4 (1,3%)	Parțial accesibile 106 (34,42%)	Inaccesibile 198 (64,28%)
-------------------------------	---	-------------------------------------

Tabelul 2. Profilul clădirilor cu destinație publică în municipiul Chișinău

Profilul instituției	Nr.	A	PA	INA
Instituție de învățământ (grădiniță, școală primară, gimnaziu, liceu, colegiu, universitate)	211	3	69	139
Instituție culturală (Casă de Cultură, bibliotecă, muzeu)	27	0	10	17
Instituție de stat (primărie, consiliul raional, DASPF)	13	0	6	7
Instituție medicală (OMF, centrul medical/sănătate, spital)	16	1	10	5
Asociații Obștești	4	0	2	2
Comerț	22	0	5	17
Întreprinderi	6	0	1	5
Case / Blocuri de locuit (în chirie)	5	0	0	5
Instituții sociale	4	0	3	1
Total	308	4	106	198

Acces egal pentru toți în secțiile de votare

Gradul de acces (%)

Municipiul
BĂLȚI

Tabelul 3. Sinteza rezultatelor evaluării clădirilor cu destinație publică în conformitate cu cele 6 criterii de evaluare în municipiul Bălți. Total evaluate 62 secții de votare

Accesibile 0 (0%)	Parțial accesibile 15 (24,19%)	Inaccesibile 47 (75,81%)
-----------------------------	--	------------------------------------

Tabelul 4. Profilul clădirilor cu destinație publică în municipiul Bălți

Profilul instituției	Nr.	A	PA	INA
Instituție de învățământ (grădiniță, școală primară, gimnaziu, liceu, colegiu, universitate)	46	0	14	32
Instituție culturală (Casă de Cultură, bibliotecă, muzeu)	9	0	1	8
Instituție de stat (primărie, consiliul raional, DASPF)	2	0	0	2
Comerț	1	0	0	1
Întreprinderi	3	0	0	3
Instituții sociale	1	0	0	1
Total	62	0	15	47

Acces egal pentru toți în secțiile de votare

**Raionul
ANENII NOI**

Gradul de acces (%)

Tabelul 5. Sinteza rezultatelor evaluării clădirilor cu destinație publică în conformitate cu cele 6 criterii de evaluare în raionul Anenii Noi. Total evaluate 43 secții de votare

Accesibile 0 (0%)	Parțial accesibile 14 (32,56%)	Inaccesibile 29 (67,44%)
-----------------------------	--	------------------------------------

Tabelul 6. Profilul clădirilor cu destinație publică în raionul Anenii Noi

Profilul instituției	Nr.	A	PA	INA
Instituție de învățământ (grădiniță, școală primară, gimnaziu, liceu, colegiu, universitate)	21	0	7	14
Instituție culturală (Casă de Cultură, bibliotecă, muzeu)	13	0	5	8
Instituție de stat (primărie, consiliul raional, DASPF)	5	0	2	3
Instituție medicală (OMF, centrul medical/sănătate, spital)	2	0	0	2
Comerț	1	0	0	1
Întreprinderi	1	0	0	1
Total	43	0	14	29

Acces egal pentru toți în secțiile de votare

**Raionul
BASARABEASCA**

Gradul de acces (%)

53.3 %

Sala secției
de votare

45.5 %

Holul și coridorul

0 %

Grupul sanitar

0 %

Ușa de intrare
și uși de interior

26,7 %

Calea de acces

20 %

Scara și rampa

**Tabelul 7. Sinteza rezultatelor evaluării clădirilor cu destinație publică
în conformitate cu cele 6 criterii de evaluare în raionul Basarabeasca.
Total evaluate 15 secții de votare**

Accesibile 0 (0%)	Parțial accesibile 1 (6,67%)	Inaccesibile 14 (93,33%)
-----------------------------	--	------------------------------------

Tabelul 8. Profilul clădirilor cu destinație publică în raionul Basarabeasca

Profilul instituției	Nr.	A	PA	INA
Instituție de învățământ (grădiniță, școală primară, gimnaziu, liceu, colegiu, universitate)	5	0	1	4
Instituție culturală (Casă de Cultură, bibliotecă, muzeu)	8	0	0	8
Instituție socială (clădire de destinație socială)	1	0	0	1
Instituție medicală (OMF, centrul medical/sănătate, spital)	1	0	0	1
Total	15	0	1	14

Acces egal pentru toți în secțiile de votare

**Raionul
BRICENI**

Gradul de acces (%)

Tabelul 9. Sinteza rezultatelor evaluării clădirilor cu destinație publică în conformitate cu cele 6 criterii de evaluare în raionul Briceni.
Total evaluate 40 secții de votare

Accesibile 0 (0%)	Parțial accesibile 12 (30%)	Inaccesibile 28 (70%)
-----------------------------	---------------------------------------	---------------------------------

Tabelul 10. Profilul clădirilor cu destinație publică în raionul raionul Briceni

Profilul instituției	Nr.	A	PA	INA
Instituție de învățământ (grădiniță, școală primară, gimnaziu, liceu, colegiu, universitate)	7	0	2	5
Instituție culturală (Casă de Cultură, bibliotecă, muzeu)	31	0	9	22
Instituție de stat (primărie, consiliul raional, DASPF)	1	0	1	0
Comerț	1	0	0	1
Total	40	0	12	28

Acces egal pentru toți în secțiile de votare

**Raionul
CAHUL**

Gradul de acces (%)

Tabelul 11. Sinteza rezultatelor evaluării clădirilor cu destinație publică în conformitate cu cele 6 criterii de evaluare în raionul Cahul.
Total evaluate 63 secții de votare

Accesibile 0 (0%)	Parțial accesibile 14 (22,22%)	Inaccesibile 49 (77,78%)
-----------------------------	--	------------------------------------

Tabelul 12. Profilul clădirilor cu destinație publică în raionul Cahul

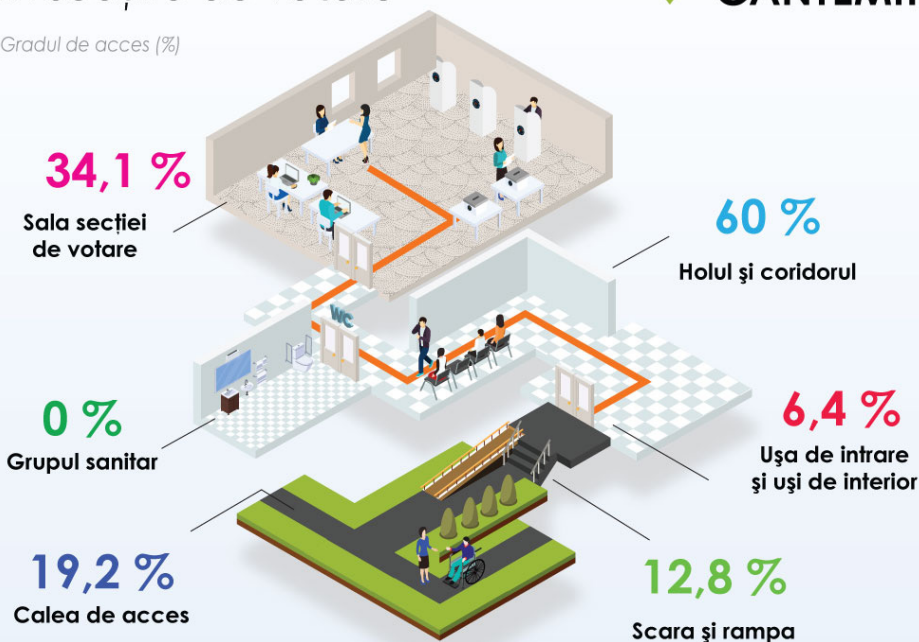
Profilul instituției	Nr.	A	PA	INA
Instituție de învățământ (grădiniță, școală primară, gimnaziu, liceu, colegiu, universitate)	21	0	6	15
Instituție culturală (Casă de Cultură, bibliotecă, muzeu)	26	0	2	24
Instituție de stat (primărie, consiliul raional, DASPF)	10	0	3	7
Instituție medicală (OMF, centrul medical/sănătate, spital)	6	0	3	3
Total	63	0	14	49

Acces egal pentru toți în secțiile de votare

**Raionul
CANTEMIR**

Gradul de acces (%)

Tabelul 13. Sinteza rezultatelor evaluării clădirilor cu destinație publică în conformitate cu cele 6 criterii de evaluare în raionul Cantemir.
Total evaluate 47 secții de votare

Accesibile 0 (0%)	Parțial accesibile 14 (29,79%)	Inaccesibile 33 (70,21%)
-----------------------------	--	------------------------------------

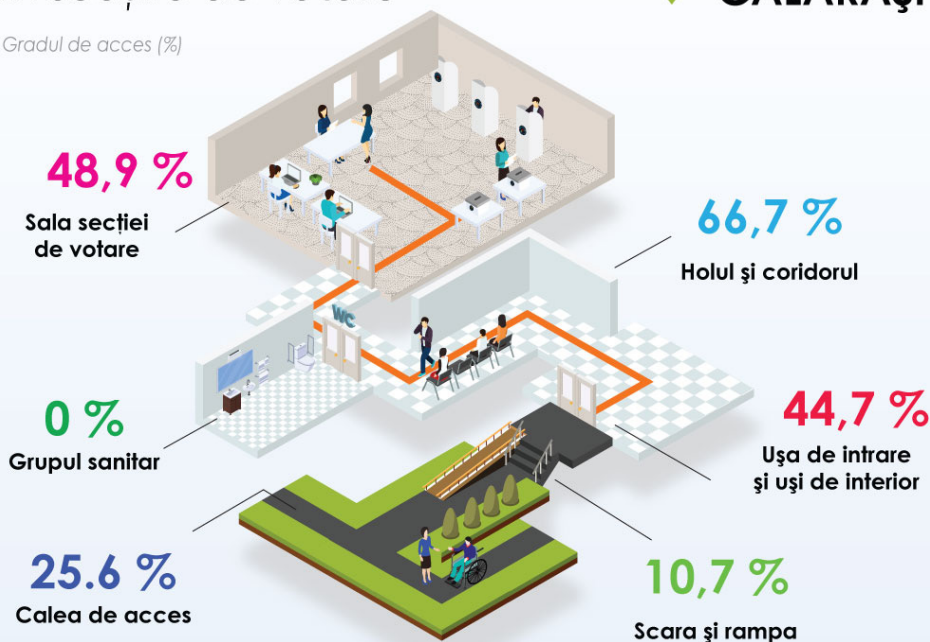
Tabelul 14. Profilul clădirilor cu destinație publică în raionul Cantemir

Profilul instituției	Nr.	A	PA	INA
Instituție de învățământ (grădiniță, școală primară, gimnaziu, liceu, colegiu, universitate)	7	0	1	6
Instituție culturală (Casă de Cultură, bibliotecă, muzeu)	27	0	9	18
Instituție de stat (primărie, consiliul raional, DASPF)	10	0	3	7
Instituție medicală (OMF, centrul medical/sănătate, spital)	1	0	1	0
Comerți	1	0	0	1
Întreprinderi	1	0	0	1
Total	47	0	14	33

Acces egal pentru toți în secțiile de votare

Raionul
CĂLĂRAȘI

Gradul de acces (%)

Tabelul 15. Sinteza rezultatelor evaluării clădirilor cu destinație publică în conformitate cu cele 6 criterii de evaluare în raionul Călărași. Total evaluate 47 secții de votare

Accesibile 0 (0%)	Parțial accesibile 14 (29,79%)	Inaccesibile 33 (70,21%)
-----------------------------	--	------------------------------------

Tabelul 16. Profilul clădirilor cu destinație publică în raionul Călărași

Profilul instituției	Nr.	A	PA	INA
Instituție de învățământ (grădiniță, școală primară, gimnaziu, liceu, colegiu, universitate)	11	0	5	6
Instituție culturală (Casă de Cultură, bibliotecă, muzeu)	25	0	7	18
Instituție de stat (primărie, consiliul raional, DASPF)	7	0	1	6
Asociații Obștești	1	0	0	1
Comerț	3	0	1	2
Total	47	0	14	33

Acces egal pentru toți în secțiile de votare

**Raionul
CĂUȘENI**

Gradul de acces (%)

Tabelul 17. Sinteza rezultatelor evaluării clădirilor cu destinație publică în conformitate cu cele 6 criterii de evaluare în raionul Căușeni. Total evaluate 54 secții de votare

Accesibile 1 (1,85%)	Parțial accesibile 20 (37,04%)	Inaccesibile 33 (61,11%)
--------------------------------	--	------------------------------------

Tabelul 18. Profilul clădirilor cu destinație publică în raionul Căușeni

Profilul instituției	Nr.	A	PA	INA
Instituție de învățământ (grădiniță, școală primară, gimnaziu, liceu, colegiu, universitate)	22	1	9	12
Instituție culturală (Casă de Cultură, bibliotecă, muzeu)	19	0	8	11
Instituție de stat (primărie, consiliul raional, DASPF)	7	0	1	6
Instituție medicală (OMF, centrul medical/sănătate, spital)	3	0	0	3
Întreprinderi	3	0	2	1
Total	54	1	20	33

Acces egal pentru toți în secțiile de votare

**Raionul
CIMIȘLIA**

Gradul de acces (%)

58,7 %

Sala secției
de votare

26,3 %

Holul și coridorul

0 %

Grupul sanitar

13 %

Ușa de intrare
și uși de interior

21,7 %

Calea de acces

4,3 %

Scara și rampa

**Tabelul 19. Sinteza rezultatelor evaluării clădirilor cu destinație publică
în conformitate cu cele 6 criterii de evaluare în raionul Cimișlia.
Total evaluate 46 secții de votare**

Accesibile 0 (0%)	Parțial accesibile 8 (17,39%)	Inaccesibile 38 (82,61%)
-----------------------------	---	------------------------------------

Tabelul 20. Profilul clădirilor cu destinație publică în raionul Cimișlia

Profilul instituției	Nr.	A	PA	INA
Instituție de învățământ (grădiniță, școală primară, gimnaziu, liceu, colegiu, universitate)	10	0	2	8
Instituție culturală (Casă de Cultură, bibliotecă, muzeu)	25	0	4	21
Instituție de stat (primărie, consiliul raional, DASPF)	7	0	1	6
Instituție medicală (OMF, centrul medical/sănătate, spital)	2	0	0	2
Comerț	2	0	1	1
Total	46	0	8	38

Acces egal pentru toți în secțiile de votare

**Raionul
CRIULENI**

Gradul de acces (%)

30,0 %

Sala secției
de votare

59,3 %

Holul și coridorul

0 %

Grupul sanitar

10,0 %

Ușa de intrare
și uși de interior

17,5 %

Calea de acces

10,0 %

Scara și rampa

**Tabelul 21. Sinteza rezultatelor evaluării clădirilor cu destinație publică
în conformitate cu cele 6 criterii de evaluare în raionul Criuleni
Total evaluate 40 secții de votare**

Accesibile 0 (0%)	Parțial accesibile 13 (32,5%)	Inaccesibile 27 (67,5%)
-----------------------------	---	-----------------------------------

Tabelul 22. Profilul clădirilor cu destinație publică în raionul Criuleni

Profilul instituției	Nr.	A	PA	INA
Instituție de învățământ (grădiniță, școală primară, gimnaziu, liceu, colegiu, universitate)	9	0	4	5
Instituție culturală (Casă de Cultură, bibliotecă, muzeu)	18	0	6	12
Instituție de stat (primărie, consiliul raional, DASPF)	5	0	0	5
Asociații Obștești	3	0	1	2
Întreprinderi	4	0	2	2
Instituții religioase/Culte	1	0	0	1
Total	40	0	13	27

Acces egal pentru toți în secțiile de votare

**Raionul
DONDUȘENI**

Gradul de acces (%)

77,8 %

Sala secției
de votare

85,7 %

Holul și coridorul

0 %

Grupul sanitar

18,5 %

Ușa de intrare
și uși de interior

55,6 %

Calea de acces

11,1 %

Scara și rampa

Tabelul 23. Sinteza rezultatelor evaluării clădirilor cu destinație publică în conformitate cu cele 6 criterii de evaluare în raionul Dondușeni. Total evaluate 27 secții de votare

Accesibile 0 (0%)	Parțial accesibile 5 (18,52%)	Inaccesibile 22 (0%)
-----------------------------	---	--------------------------------

Tabelul 24. Profilul clădirilor cu destinație publică în raionul Dondușeni

Profilul instituției	Nr.	A	PA	INA
Instituție de învățământ (grădiniță, școală primară, gimnaziu, liceu, colegiu, universitate)	4	0	1	3
Instituție culturală (Casă de Cultură, bibliotecă, muzeu)	17	0	2	15
Instituție de stat (primărie, consiliul raional, DASPF)	5	0	2	3
Comerț	1	0	0	1
Total	27	0	5	22

Acces egal pentru toți în secțiile de votare

**Raionul
DROCHIA**

Gradul de acces (%)

76,6 %

Sala secției
de votare

0 %

Holul și coridorul

0 %

Grupul sanitar

8,5 %

Ușa de intrare
și uși de interior

61,7 %

Calea de acces

10,6 %

Scara și rampa

**Tabelul 25. Sinteza rezultatelor evaluării clădirilor cu destinație publică
 în conformitate cu cele 6 criterii de evaluare în raionul Drochia.
 Total evaluate 47 secții de votare**

Accesibile 0 (0%)	Parțial accesibile 8 (17,02%)	Inaccesibile 39 (82,98%)
-----------------------------	---	------------------------------------

Tabelul 26. Profilul clădirilor cu destinație publică în raionul Drochia

Profilul instituției	Nr.	A	PA	INA
Instituție de învățământ (grădiniță, școală primară, gimnaziu, liceu, colegiu, universitate)	21	0	6	15
Instituție culturală (Casă de Cultură, bibliotecă, muzeu)	19	0	2	17
Instituție de stat (primărie, consiliul raional, DASPF)	4	0	0	4
Comerț	3	0	0	3
Total	47	0	8	39

Acces egal pentru toți în secțiile de votare

**Raionul
DUBĂSARI**

Gradul de acces (%)

100 %

Sala secției
de votare

Secțiile de votare
organizate în hol
Holul și coridorul

7,2 %

Grupul sanitar

14,3 %

Ușa de intrare
și uși de interior

57,2 %

Calea de acces

21,5 %

Scara și rampa

**Tabelul 27. Sinteza rezultatelor evaluării clădirilor cu destinație publică
în conformitate cu cele 6 criterii de evaluare în raionul Dubăsari.
Total evaluate 14 secții de votare**

Accesibile 0 (0%)	Parțial accesibile 9 (64,29%)	Inaccesibile 5 (35,71%)
-----------------------------	---	-----------------------------------

Tabelul 28. Profilul clădirilor cu destinație publică în raionul Dubăsari

Profilul instituției	Nr.	A	PA	INA
Instituție de învățământ (grădiniță, școală primară, gimnaziu, liceu, colegiu, universitate)	21	0	6	15
Instituție culturală (Casă de Cultură, bibliotecă, muzeu)	11	0	7	4
Instituție de stat (primărie, consiliul raional, DASPF)	1	0	1	0
Total	14	0	9	5

Acces egal pentru toți în secțiile de votare

**Raionul
EDINEȚ**

Gradul de acces (%)

15,7 %

Sala secției
de votare

63,3 %

Holul și coridorul

0 %

Grupul sanitar

17,7 %

Ușa de intrare
și uși de interior

39,3 %

Calea de acces

5,9 %

Scara și rampa

**Tabelul 29. Sinteza rezultatelor evaluării clădirilor cu destinație publică
în conformitate cu cele 6 criterii de evaluare în raionul Edineț.
Total evaluate 51 secții de votare**

Accesibile 0 (0%)	Parțial accesibile 14 (27,45%)	Inaccesibile 37 (72,55%)
-----------------------------	--	------------------------------------

Tabelul 30. Profilul clădirilor cu destinație publică în raionul Edineț

Profilul instituției	Nr.	A	PA	INA
Instituție de învățământ (grădiniță, școală primară, gimnaziu, liceu, colegiu, universitate)	11	0	5	6
Instituție culturală (Casă de Cultură, bibliotecă, muzeu)	25	0	4	21
Instituție de stat (primărie, consiliul raional, DASPF)	12	0	5	7
Instituție medicală (OMF, centrul medical/sănătate, spital)	2	0	0	2
Asociații Obștești	1	0	0	1
Total	51	0	14	37

Acces egal pentru toți în secțiile de votare

**Raionul
FĂLEȘTI**

Gradul de acces (%)

10,6 %

Sala secției
de votare

27,3 %

Holul și coridorul

0 %

Grupul sanitar

16,7 %

Ușa de intrare
și uși de interior

24,3 %

Calea de acces

4,6 %

Scara și rampa

**Tabelul 31. Sinteza rezultatelor evaluării clădirilor cu destinație publică
 în conformitate cu cele 6 criterii de evaluare în raionul Fălești.
 Total evaluate 66 secții de votare**

Accesibile 0 (0%)	Parțial accesibile 8 (12,12%)	Inaccesibile 58 (87,88%)
-----------------------------	---	------------------------------------

Tabelul 32. Profilul clădirilor cu destinație publică în raionul Fălești

Profilul instituției	Nr.	A	PA	INA
Instituție de învățământ (grădiniță, școală primară, gimnaziu, liceu, colegiu, universitate)	11	0	2	9
Instituție culturală (Casă de Cultură, bibliotecă, muzeu)	48	0	3	45
Instituție de stat (primărie, consiliul raional, DASPF)	6	0	2	4
Comerț	1	0	1	0
Total	66	0	8	58

Acces egal pentru toți în secțiile de votare

**Raionul
FLOREȘTI**

Gradul de acces (%)

43,7 %

Sala secției
de votare

29,8 %

Holul și coridorul

1,4 %

Grupul sanitar

31,0 %

Ușa de intrare
și uși de interior

35,2 %

Calea de acces

8,5 %

Scara și rampa

**Tabelul 33 Sinteza rezultatelor evaluării clădirilor cu destinație publică
în conformitate cu cele 6 criterii de evaluare în raionul Florești.
Total evaluate 71 secții de votare**

Accesibile 1 (1,41%)	Parțial accesibile 21 (29,58%)	Inaccesibile 49 (69,01%)
--------------------------------	--	------------------------------------

Tabelul 34. Profilul clădirilor cu destinație publică în raionul Florești

Profilul instituției	Nr.	A	PA	INA
Instituție de învățământ (grădiniță, școală primară, gimnaziu, liceu, colegiu, universitate)	12	1	3	8
Instituție culturală (Casă de Cultură, bibliotecă, muzeu)	48	0	13	35
Instituție de stat (primărie, consiliul raional, DASPF)	6	0	3	3
Instituție medicală (OMF, centrul medical/sănătate, spital)	2	0	1	1
Comerț	3	0	1	2
Total	71	1	21	49

Acces egal pentru toți în secțiile de votare

**Raionul
GLODENI**

Gradul de acces (%)

36,1 %

Sala secției
de votare

28,6 %

Holul și coridorul

2,8 %

Grupul sanitar

22,2 %

Ușa de intrare
și uși de interior

30,6 %

Calea de acces

11,1 %

Scara și rampa

**Tabelul 35. Sinteza rezultatelor evaluării clădirilor cu destinație publică
în conformitate cu cele 6 criterii de evaluare în raionul Glodeni.
Total evaluate 36 secții de votare**

Accesibile 1 (2,78%)	Parțial accesibile 5 (13,89%)	Inaccesibile 30 (83,33%)
--------------------------------	---	------------------------------------

Tabelul 36. Profilul clădirilor cu destinație publică în raionul Glodeni

Profilul instituției	Nr.	A	PA	INA
Instituție de învățământ (grădiniță, școală primară, gimnaziu, liceu, colegiu, universitate)	13	1	1	11
Instituție culturală (Casă de Cultură, bibliotecă, muzeu)	21	0	3	18
Instituție de stat (primărie, consiliul raional, DASPF)	1	0	1	0
Comerț	1	0	0	1
Total	36	1	5	30

Acces egal pentru toți în secțiile de votare

**Raionul
HÎNCEȘTI**

Gradul de acces (%)

43,0 %

Sala secției
de votare

41,0 %

Holul și coridorul

2,8 %

Grupul sanitar

7,0 %

Ușa de intrare
și uși de interior

41,0 %

Calea de acces

7,0 %

Scara și rampa

**Tabelul 37. Sinteza rezultatelor evaluării clădirilor cu destinație publică
în conformitate cu cele 6 criterii de evaluare în raionul Hîncești.
Total evaluate 68 secții de votare**

Accesibile 0 (0%)	Parțial accesibile 6 (8,82%)	Inaccesibile 62 (91,18%)
-----------------------------	--	------------------------------------

Tabelul 38. Profilul clădirilor cu destinație publică în raionul Hîncești

Profilul instituției	Nr.	A	PA	INA
Instituție de învățământ (grădiniță, școală primară, gimnaziu, liceu, colegiu, universitate)	39	0	3	36
Instituție culturală (Casă de Cultură, bibliotecă, muzeu)	19	0	3	16
Instituție de stat (primărie, consiliul raional, DASPF)	1	0	0	1
Instituție medicală (OMF, centrul medical/sănătate, spital)	8	0	0	8
Întreprinderi	1	0	0	1
Total	68	0	6	62

Acces egal pentru toți în secțiile de votare

Gradul de acces (%)

**Raionul
IALOVENI**

67,3 %

Sala secției
de votare

50,0 %

Holul și coridorul

2,0 %

Grupul sanitar

55,1 %

Ușa de intrare
și uși de interior

30,0 %

Calea de acces

12,2 %

Scara și rampa

**Tabelul 39. Sinteza rezultatelor evaluării clădirilor cu destinație publică
în conformitate cu cele 6 criterii de evaluare în raionul Ialoveni.
Total evaluate 50 secții de votare**

Accesibile 2 (4%)	Parțial accesibile 20 (40%)	Inaccesibile 28 (56%)
-----------------------------	---------------------------------------	---------------------------------

Tabelul 40. Profilul clădirilor cu destinație publică în raionul Ialoveni

Profilul instituției	Nr.	A	PA	INA
Instituție de învățământ (grădiniță, școală primară, gimnaziu, liceu, colegiu, universitate)	24	1	7	16
Instituție culturală (Casă de Cultură, bibliotecă, muzeu)	16	1	8	7
Instituție de stat (primărie, consiliul raional, DASPF)	7	0	4	3
Instituție medicală (OMF, centrul medical/sănătate, spital)	1	0	0	1
Comerț	2	0	1	1
Total	50	2	20	28

Acces egal pentru toți în secțiile de votare

**Raionul
LEOVA**

Gradul de acces (%)

66,7 %

Sala secției
de votare

80,9 %

Holul și coridorul

0 %

Grupul sanitar

31,9 %

Ușa de intrare
și uși de interior

38,3 %

Calea de acces

4,3 %

Scara și rampa

**Tabelul 41. Sinteza rezultatelor evaluării clădirilor cu destinație publică
în conformitate cu cele 6 criterii de evaluare în raionul Leova.
Total evaluate 47 secții de votare**

Accesibile 0 (0%)	Parțial accesibile 16 (34,04%)	Inaccesibile 31 (65,96%)
-----------------------------	--	------------------------------------

Tabelul 42. Profilul clădirilor cu destinație publică în raionul Leova

Profilul instituției	Nr.	A	PA	INA
Instituție de învățământ (grădiniță, școală primară, gimnaziu, liceu, colegiu, universitate)	11	0	3	8
Instituție culturală (Casă de Cultură, bibliotecă, muzeu)	25	0	1	24
Instituție de stat (primărie, consiliul raional, DASPF)	4	0	2	2
Instituție medicală (OMF, centrul medical/sănătate, spital)	1	0	1	0
Asociații Obștești	1	0	0	1
Comerț	2	0	1	1
Întreprinderi	1	0	0	1
Case de locuit (în chirie)	2	0	1	1
Total	47	0	16	31

Acces egal pentru toți în secțiile de votare

**Raionul
NISPORENI**

Gradul de acces (%)

95,3 %

Sala secției
de votare

90,3 %

Holul și coridorul

4,6 %

Grupul sanitar

13,9 %

Ușa de intrare
și uși de interior

30,2 %

Calea de acces

13,9 %

Scara și rampa

Tabelul 43. Sinteza rezultatelor evaluării clădirilor cu destinație publică în conformitate cu cele 6 criterii de evaluare în raionul Nisporeni. Total evaluate 43 secții de votare

Accesibile 1 (2,33%)	Parțial accesibile 9 (20,93%)	Inaccesibile 33 (76,74%)
--------------------------------	---	------------------------------------

Tabelul 44. Profilul clădirilor cu destinație publică în raionul Nisporeni

Profilul instituției	Nr.	A	PA	INA
Instituție de învățământ (grădiniță, școală primară, gimnaziu, liceu, colegiu, universitate)	16	1	4	11
Instituție culturală (Casă de Cultură, bibliotecă, muzeu)	23	0	5	18
Instituție de stat (primărie, consiliul raional, DASPF)	3	0	0	3
Comerț	1	0	0	1
Total	43	1	9	33

Acces egal pentru toți în secțiile de votare

 **Raionul
OCNIȚA**

Gradul de acces (%)

57,1 %

Sala secției
de votare

57,1 %

Holul și coridorul

0 %

Grupul sanitar

8,6 %

Ușa de intrare
și uși de interior

11,4 %

Calea de acces

5,7 %

Scara și rampa

**Tabelul 45. Sinteza rezultatelor evaluării clădirilor cu destinație publică
în conformitate cu cele 6 criterii de evaluare în raionul Ocnița.
Total evaluate 35 secții de votare**

Accesibile 0 (0%)	Parțial accesibile 8 (22,86%)	Inaccesibile 27 (77,14%)
-----------------------------	---	------------------------------------

Tabelul 46. Profilul clădirilor cu destinație publică în raionul Ocnița

Profilul instituției	Nr.	A	PA	INA
Instituție de învățământ (grădiniță, școală primară, gimnaziu, liceu, colegiu, universitate)	5	0	3	2
Instituție culturală (Casă de Cultură, bibliotecă, muzeu)	24	0	3	21
Instituție de stat (primărie, consiliul raional, DASPF)	4	0	2	2
Comerț	2	0	0	2
Total	35	0	8	27

Acces egal pentru toți în secțiile de votare

**Raionul
ORHEI**

Gradul de acces (%)

90,4 %

Sala secției
de votare

70,8%

Holul și coridorul

2,4 %

Grupul sanitar

14,5 %

Ușa de intrare
și uși de interior

28,9 %

Calea de acces

10,8%

Scara și rampa

**Tabelul 47. Sinteza rezultatelor evaluării clădirilor cu destinație publică
în conformitate cu cele 6 criterii de evaluare în raionul Orhei.
Total evaluate 83 secții de votare**

Accesibile 1 (1,20%)	Parțial accesibile 25 (30,12%)	Inaccesibile 57 (68,68%)
--------------------------------	--	------------------------------------

Tabelul 48. Profilul clădirilor cu destinație publică în raionul Orhei

Profilul instituției	Nr.	A	PA	INA
Instituție de învățământ (grădiniță, școală primară, gimnaziu, liceu, colegiu, universitate)	24	1	9	14
Instituție culturală (Casă de Cultură, bibliotecă, muzeu)	44	0	11	33
Instituție de stat (primărie, consiliul raional, DASPF)	9	0	2	7
Instituție medicală (OMF, centrul medical/sănătate, spital)	2	0	2	0
Comerț	4	0	1	3
Total	83	1	25	57

Acces egal pentru toți în secțiile de votare

**Raionul
REZINA**

Gradul de acces (%)

80,5 %

Sala secției
de votare

81,2 %

Holul și coridorul

2,4 %

Grupul sanitar

9,8 %

Ușa de intrare
și uși de interior

17,1 %

Calea de acces

4,9 %

Scara și rampa

**Tabelul 49. Sinteza rezultatelor evaluării clădirilor cu destinație publică
 în conformitate cu cele 6 criterii de evaluare în raionul Rezina.
 Total evaluate 41 secții de votare**

Accesibile 1 (2,44%)	Parțial accesibile 4 (9,76%)	Inaccesibile 36 (87,80%)
--------------------------------	--	------------------------------------

Tabelul 50. Profilul clădirilor cu destinație publică în raionul Rezina

Profilul instituției	Nr.	A	PA	INA
Instituție de învățământ (grădiniță, școală primară, gimnaziu, liceu, colegiu, universitate)	10	1	2	7
Instituție culturală (Casă de Cultură, bibliotecă, muzeu)	27	0	2	25
Instituție de stat (primărie, consiliul raional, DASPF)	3	0	0	3
Instituție socială (cantină socială)	1	0	0	1
Total	41	1	4	36

Acces egal pentru toți în secțiile de votare

**Raionul
RÎȘCANI**

Gradul de acces (%)

Tabelul 51. Sinteza rezultatelor evaluării clădirilor cu destinație publică în conformitate cu cele 6 criterii de evaluare în raionul Rîșcani. Total evaluate 54 secții de votare

Accesibile 0 (0%)	Parțial accesibile 16 (29,63%)	Inaccesibile 38 (70,37%)
-----------------------------	--	------------------------------------

Tabelul 52. Profilul clădirilor cu destinație publică în raionul Rîșcani

Profilul instituției	Nr.	A	PA	INA
Instituție de învățământ (grădiniță, școală primară, gimnaziu, liceu, colegiu, universitate)	13	0	6	7
Instituție culturală (Casă de Cultură, bibliotecă, muzeu)	36	0	9	27
Instituție de stat (primărie, consiliul raional, DASPF)	4	0	1	3
Instituție medicală (OMF, centrul medical/sănătate, spital)	1	0	0	1
Total	54	0	16	38

Acces egal pentru toți în secțiile de votare

**Raionul
SÎNGEREI**

Gradul de acces (%)

84,4 %

Sala secției
de votare

64,5 %

Holul și coridorul

1,6 %

Grupul sanitar

21,9 %

Ușa de intrare
și uși de interior

23,4 %

Calea de acces

9,4 %

Scara și rampa

**Tabelul 53. Sinteza rezultatelor evaluării clădirilor cu destinație publică
 în conformitate cu cele 6 criterii de evaluare în raionul Singerei.
 Total evaluate 64 secții de votare**

Accesibile 0 (0%)	Parțial accesibile 22 (34,38%)	Inaccesibile 42 (65,62%)
-----------------------------	--	------------------------------------

Tabelul 54. Profilul clădirilor cu destinație publică în raionul Singerei

Profilul instituției	Nr.	A	PA	INA
Instituție de învățământ (grădiniță, școală primară, gimnaziu, liceu, colegiu, universitate)	13	0	5	8
Instituție culturală (Casă de Cultură, bibliotecă, muzeu)	40	0	14	26
Instituție de stat (primărie, consiliul raional, DASPF)	6	0	3	3
Instituție medicală (OMF, centrul medical/sănătate, spital)	2	0	0	2
Comerț	1	0	0	1
Întreprinderi	2	0	0	2
Total	64	0	22	42

Acces egal pentru toți în secțiile de votare

**Raionul
SOROCA**

Gradul de acces (%)

50,0 %

Sala secției
de votare

56,3 %

Holul și coridorul

0 %

Grupul sanitar

18,9 %

Ușa de intrare
și uși de interior

21,6 %

Calea de acces

2,7 %

Scara și rampa

**Tabelul 55. Sinteza rezultatelor evaluării clădirilor cu destinație publică
în conformitate cu cele 6 criterii de evaluare în raionul Soroca.
Total evaluate 74 secții de votare**

Accesibile 0 (0%)	Parțial accesibile 18 (24,32%)	Inaccesibile 56 (75,68%)
-----------------------------	--	------------------------------------

Tabelul 56. Profilul clădirilor cu destinație publică în raionul Soroca

Profilul instituției	Nr.	A	PA	INA
Instituție de învățământ (grădiniță, școală primară, gimnaziu, liceu, colegiu, universitate)	26	0	8	18
Instituție culturală (Casă de Cultură, bibliotecă, muzeu)	42	0	7	35
Instituție de stat (primărie, consiliul raional, DASPF)	6	0	3	3
Total	74	0	18	56

Acces egal pentru toți în secțiile de votare

**Raionul
STRĂȘENI**

Gradul de acces (%)

30,6 %

Sala secției
de votare

34,4 %

Holul și coridorul

0 %

Grupul sanitar

12,3 %

Ușa de intrare
și uși de interior

10,2 %

Calea de acces

6,2 %

Scara și rampa

**Tabelul 57. Sinteza rezultatelor evaluării clădirilor cu destinație publică
 în conformitate cu cele 6 criterii de evaluare în raionul Strășeni.
 Total evaluate 49 secții de votare**

Accesibile 0 (0%)	Parțial accesibile 17 (34,69%)	Inaccesibile 32 (65,31%)
-----------------------------	--	------------------------------------

Tabelul 58. Profilul clădirilor cu destinație publică în raionul Strășeni

Profilul instituției	Nr.	A	PA	INA
Instituție de învățământ (grădiniță, școală primară, gimnaziu, liceu, colegiu, universitate)	18	0	7	11
Instituție culturală (Casă de Cultură, bibliotecă, muzeu)	21	0	6	15
Instituție de stat (primărie, consiliul raional, DASPF)	8	0	3	5
Instituție medicală (OMF, centrul medical/sănătate, spital)	2	0	1	1
Total	49	0	17	32

Acces egal pentru toți în secțiile de votare

Gradul de acces (%)

**Raionul
ȘOLDĂNEȘTI**

81,8 %

Sala secției
de votare

68 %

Holul și coridorul

3,1 %

Grupul sanitar

21,2 %

Ușa de intrare
și uși de interior

12,1 %

Calea de acces

12,1 %

Scara și rampa

**Tabelul 59. Sinteza rezultatelor evaluării clădirilor cu destinație publică
în conformitate cu cele 6 criterii de evaluare în raionul Șoldănești.
Total evaluate 33 secții de votare**

Accesibile 0 (0%)	Parțial accesibile 12 (36,36%)	Inaccesibile 21 (63,34%)
-----------------------------	--	------------------------------------

Tabelul 60. Profilul clădirilor cu destinație publică în raionul Șoldănești

Profilul instituției	Nr.	A	PA	INA
Instituție de învățământ (grădiniță, școală primară, gimnaziu, liceu, colegiu, universitate)	6	0	2	4
Instituție culturală (Casă de Cultură, bibliotecă, muzeu)	20	0	1	19
Instituție de stat (primărie, consiliul raional, DASPF)	3	0	3	0
Asociații Obștești	1	0	0	1
Comerț	2	0	1	1
Instituții religioase / Culte	1	0	1	0
Total	33	0	12	21

Acces egal pentru toți în secțiile de votare

 **Raionul
ȘTEFAN VODĂ**

Gradul de acces (%)

15,6 %

Sala secției
de votare

21,1 %

Holul și coridorul

6,3 %

Grupul sanitar

40,6 %

Ușa de intrare
și uși de interior

31,3 %

Calea de acces

15,6 %

Scara și rampa

**Tabelul 61. Sinteza rezultatelor evaluării clădirilor cu destinație publică
în conformitate cu cele 6 criterii de evaluare în raionul Ștefan Vodă.
Total evaluate 32 secții de votare**

Accesibile 1 (3,12%)	Parțial accesibile 14 (43,75%)	Inaccesibile 17 (53,13%)
--------------------------------	--	------------------------------------

Tabelul 62. Profilul clădirilor cu destinație publică în raionul Ștefan Vodă

Profilul instituției	Nr.	A	PA	INA
Instituție de învățământ (grădiniță, școală primară, gimnaziu, liceu, colegiu, universitate)	15	1	5	9
Instituție culturală (Casă de Cultură, bibliotecă, muzeu)	16	0	9	7
Instituție de stat (primărie, consiliul raional, DASPF)	1	0	0	1
Total	32	1	14	17

Acces egal pentru toți în secțiile de votare

**Raionul
TARACLIA**

Gradul de acces (%)

56,3 %

Sala secției
de votare

66,7 %

Holul și coridorul

0 %

Grupul sanitar

9,4 %

Ușa de intrare
și uși de interior

12,5 %

Calea de acces

6,3 %

Scara și rampa

**Tabelul 63. Sinteza rezultatelor evaluării clădirilor cu destinație publică
în conformitate cu cele 6 criterii de evaluare în raionul Taraclia.
Total evaluate 32 secții de votare**

Accesibile 0 (0%)	Parțial accesibile 8 (25%)	Inaccesibile 24 (75%)
-----------------------------	--------------------------------------	---------------------------------

Tabelul 64. Profilul clădirilor cu destinație publică în raionul Taraclia

Profilul instituției	Nr.	A	PA	INA
Instituție de învățământ (grădiniță, școală primară, gimnaziu, liceu, colegiu, universitate)	10	0	4	6
Instituție culturală (Casă de Cultură, bibliotecă, muzeu)	19	0	4	15
Instituție de stat (primărie, consiliul raional, DASPF)	3	0	0	3
Total	32	0	8	24

Acces egal pentru toți în secțiile de votare

**Raionul
TELENEȘTI**

Gradul de acces (%)

81,8 %

Sala secției
de votare

71,4 %

Holul și coridorul

0 %

Grupul sanitar

22,7 %

Ușa de intrare
și uși de interior

31,8 %

Calea de acces

15,9 %

Scara și rampa

**Tabelul 65. Sinteza rezultatelor evaluării clădirilor cu destinație publică
în conformitate cu cele 6 criterii de evaluare în raionul Telenești.
Total evaluate 44 secții de votare**

Accesibile 0 (0%)	Parțial accesibile 9 (20,45%)	Inaccesibile 35 (79,55%)
-----------------------------	---	------------------------------------

Tabelul 66. Profilul clădirilor cu destinație publică în raionul Telenești

Profilul instituției	Nr.	A	PA	INA
Instituție de învățământ (grădiniță, școală primară, gimnaziu, liceu, colegiu, universitate)	11	0	4	7
Instituție culturală (Casă de Cultură, bibliotecă, muzeu)	31	0	5	26
Instituție de stat (primărie, consiliul raional, DASPF)	1	0	0	1
Comerț	1	0	0	1
Total	44	0	9	35

Acces egal pentru toți în secțiile de votare

Gradul de acces (%)

**Raionul
UNGHENI**

37,2 %

Sala secției
de votare

54,3 %

Holul și coridorul

2,6 %

Grupul sanitar

25,7 %

Ușa de intrare
și uși de interior

42,3 %

Calea de acces

10,3 %

Scara și rampa

**Tabelul 67. Sinteza rezultatelor evaluării clădirilor cu destinație publică
în conformitate cu cele 6 criterii de evaluare în raionul Ungheni.
Total evaluate 78 secții de votare**

Accesibile 3 (3,85%)	Parțial accesibile 22 (28,20%)	Inaccesibile 53 (67,95%)
--------------------------------	--	------------------------------------

Tabelul 68. Profilul clădirilor cu destinație publică în raionul Ungheni

Profilul instituției	Nr.	A	PA	INA
Instituție de învățământ (grădiniță, școală primară, gimnaziu, liceu, colegiu, universitate)	19	2	10	7
Instituție culturală (Casă de Cultură, bibliotecă, muzeu)	49	1	11	37
Instituție de stat (primărie, consiliul raional, DASPF)	4	0	0	4
Instituție medicală (OMF, centrul medical/sănătate, spital)	1	0	0	1
Comerț	3	0	0	3
Întreprinderi	1	0	0	1
Instituții sociale	1	0	1	0
Total	78	3	22	53

Acces egal pentru toți în secțiile de votare

UTA
Găgăuzia

Gradul de acces (%)

65,5 %

Sala secției
de votare

48,7 %

Holul și coridorul

2,8 %

Grupul sanitar

44,8 %

Ușa de intrare
și uși de interior

34,5 %

Calea de acces

11,7 %

Scara și rampa

Tabelul 69. Sinteza rezultatelor evaluării clădirilor cu destinație publică în conformitate cu cele 6 criterii de evaluare în UTA Găgăuzia. Total evaluate 72 secții de votare

Accesibile 2 (2,78%)	Parțial accesibile 12 (16,67%)	Inaccesibile 58 (80,55%)
--------------------------------	--	------------------------------------

Tabelul 70. Profilul clădirilor cu destinație publică în UTA Găgăuzia

Profilul instituției	Nr.	A	PA	INA
Instituție de învățământ (grădiniță, școală primară, gimnaziu, liceu, colegiu, universitate)	43	1	7	35
Instituție culturală (Casă de Cultură, bibliotecă, muzeu)	16	0	1	15
Instituție de stat (primărie, consiliul raional, DASPF)	7	1	3	3
Instituție medicală (OMF, centrul medical/sănătate, spital)	2	0	1	1
Comerț	3	0	0	3
Întreprinderi	1	0	0	1
Total	72	2	12	58

Acces egal pentru toți în secțiile de votare

Stânga
NISTRULUI

Gradul de acces (%)

53,7 %

Sala secției
de votare

33,4 %

Holul și coridorul

0 %

Grupul sanitar

36,6 %

Ușa de intrare
și uși de interior

29,3 %

Calea de acces

4,9 %

Scara și rampa

Tabelul 71. Sinteza rezultatelor evaluării clădirilor cu destinație publică în conformitate cu cele 6 criterii de evaluare în Stânga Nistrului. Total evaluate 41 secții de votare

Accesibile 0 (0%)	Parțial accesibile 12 (29,27%)	Inaccesibile 29 (70,73%)
-----------------------------	--	------------------------------------

Tabelul 72. Profilul clădirilor cu destinație publică în Stânga Nistrului

Profilul instituției	Nr.	A	PA	INA
Instituție de învățământ (grădiniță, școală primară, gimnaziu, liceu, colegiu, universitate)	20	0	6	14
Instituție culturală (Casă de Cultură, bibliotecă, muzeu)	12	0	3	9
Instituție de stat (primărie, consiliul raional, DASPF)	7	0	3	4
Comerț	1	0	0	1
Asociații Obștești	1	0	0	1
Total	41	0	12	29

Acces egal pentru toți în secțiile de votare

Republica
MOLDOVA

Gradul de acces (%)

49,47 %

Sala secției
de votare

42,8 %

Holul și coridorul

1,26 %

Grupul sanitar

22,2 %

Ușa de intrare
și uși de interior

29,79 %

Calea de acces

9,8 %

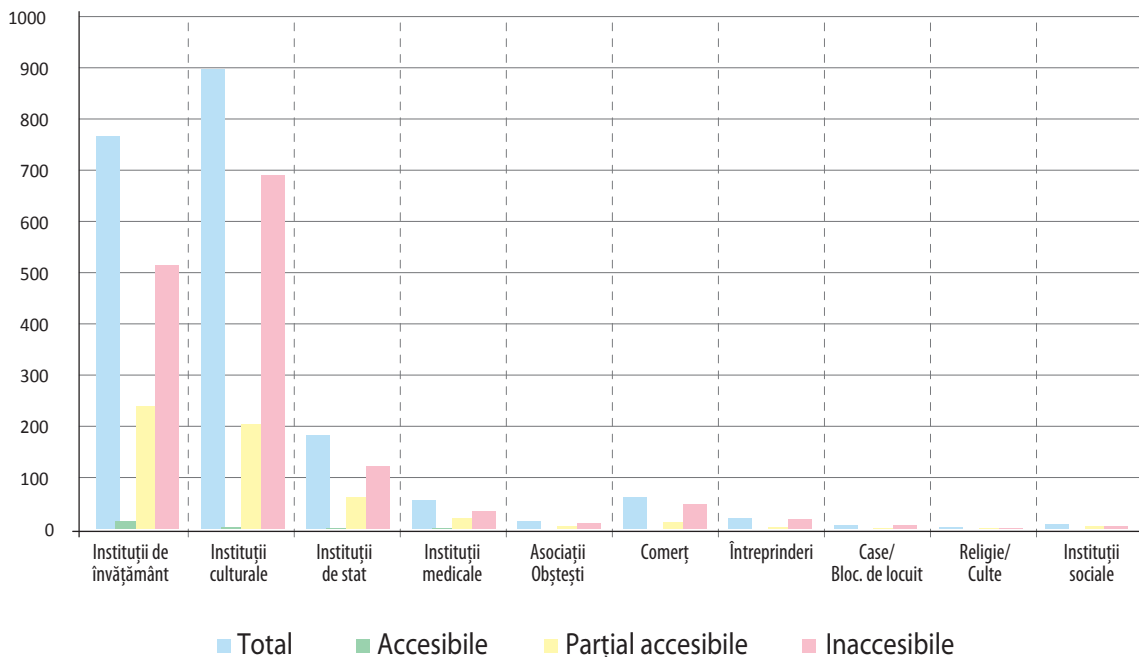
Scara și rampa

**Tabelul 73. Sinteza rezultatelor evaluării clădirilor cu destinație publică
în conformitate cu cele 6 criterii de evaluare (Total, în Republica Moldova)**

Accesibile 18 (0,89%)	Parțial accesibile 551 (27,32%)	Inaccesibile 1448 (71,79%)
---------------------------------	---	--------------------------------------

Diagrama 1. Profilul clădirilor cu destinație publică evaluate în Republica Moldova

Tabelul 74. Profilul clădirilor cu destinație publică (Total, în Republica Moldova)

Profilul instituției	Nr.	A	PA	INA
Instituție de învățământ (grădiniță, școală primară, gimnaziu, liceu, colegiu, universitate)	767	14	239	514
Instituție culturală (Casă de Cultură, bibliotecă, muzeu)	897	2	204	691
Instituție de stat (primărie, consiliul raional, DASPF)	183	1	61	121
Instituție medicală (OMF, centrul medical/sănătate, spital)	55	1	20	34
Asociații Obștești	15	0	5	10
Comerț	62	0	13	49
Întreprinderi	21	0	3	18
Case / Blocuri de locuit	7	0	1	6
Instituții religioase / Culte	2	0	1	1
Instituții sociale	8	0	4	4
Total	2017	18	551	1448

Tabelul 75. Profilul clădirilor cu destinație publică evaluate (Total, în Republica Moldova, pe raioane)

Regiune	Instituții de învățământ		Instituții culturale		Instituții de stat		Instituții medicale		ONG		Comerț		Întreprinderi		Case de locuit		Religie/Culte		Instituții sociale																			
	T	Y	T	Y	T	Y	T	Y	T	Y	T	Y	T	Y	T	Y	T	Y	T	Y																		
Chișinău	3	69	27	0	10	17	13	0	6	7	16	1	10	5	4	0	2	22	0	5	17	6	0	1	5	0	0	5	4	0	3	1						
Bălți	46	0	14	32	9	0	1	8	2	0	0	2						1	0	0	1	3	0	0	3					1	0	0	1					
Anenii Noi	21	0	7	14	13	0	5	8	5	0	2	3	2	0	0	2		1	0	0	1	1	0	0	1													
Basarabeasca	5	0	1	4	8	0	0	8			1	0	0	1																	1	0	0	1				
Briceni	7	0	2	5	31	0	9	22	1	0	1	0						1	0	0	1																	
Cahul	21	0	6	15	26	0	2	24	10	0	3	7	6	0	3	3																						
Cantemir	7	0	1	6	27	0	9	18	10	0	3	7	1	0	1	0						1	0	0	1													
Călărași	11	0	5	6	25	0	7	18	7	0	1	6			1	0	0	1	3	0	1	2																
Căușeni	22	1	9	12	19	0	8	11	7	0	1	6	3	0	3	0	2	1																				
Cimișlia	10	0	2	8	25	0	4	21	7	0	1	6	2	0	0	2			2	0	1	1																
Criuleni	9	0	4	5	18	0	6	12	5	0	0	5			3	0	1	2					4	0	2	2					1	0	0	1				
Dondușeni	4	0	1	3	17	0	2	15	5	0	2	3							1	0	0	1																
Drochia	21	0	6	15	19	0	2	17	4	0	0	4							3	0	0	3																
Dubăsari	2	0	1	1	11	0	7	4	1	0	1	0																										
Edineț	11	0	5	6	25	0	4	21	12	0	5	7	2	0	2	1	0	0																				
Fălești	11	0	2	9	48	0	3	45	6	0	2	4							1	0	1	0																
Florești	12	1	3	8	48	0	13	35	6	0	3	3	2	0	1	1			3	0	1	2																
Glodeni	13	1	1	11	21	0	3	18	1	0	1	0							1	0	0	1																

Accesibilitate	Instituii de învățământ		Instituii Culturale		Instituii de stat		Instituii medicale		ONG		Comerț		Întreprinderi		Case de locuit		Religie/Culte		Instituii sociale			
	T	Y	T	Y	T	Y	T	Y	T	Y	T	Y	T	Y	T	Y	T	Y	T	Y		
Regiune																						
Hâncești	39	0 3 36	19	0 3 16	1	0 0 1	8	0 0 8														
Ialoveni	24	1 7 16	16	1 8 7	7	0 4 3	1	0 0 1														
Leova	11	0 3 8	25	0 1 24	4	0 2 2	1	0 1 0	1	0 0 1	2	0 1 1	1	0 0 1	2	0 1 1						
Nisporeni	16	1 4 11	23	0 5 18	3	0 0 3					1	0 0 1										
Ocnîța	5	0 3 2	24	0 3 21	4	0 2 2					2	0 0 2										
Orhei	24	1 9 14	44	0 11 33	9	0 2 7	2	0 2 0			4	0 1 3										
Rezina	10	1 2 7	27	0 2 25	3	0 0 3													1	0 0 1		
Râșcani	13	0 6 7	36	0 9 27	4	0 1 3	1	0 0 1														
Sîngerei	13	0 5 8	40	0 14 26	6	0 3 3	2	0 0 2			1	0 0 1	2	0 0 2								
Soroca	26	0 8 18	42	0 7 35	6	0 3 3																
Strășeni	18	0 7 11	21	0 6 15	8	0 3 5	2	0 1 1														
Șoldănești	6	0 2 4	20	0 1 19	3	0 3 0					1	0 0 1	2	0 1 1			1	0 1 0				
Ștefan Vodă	15	1 5 9	16	0 9 7	1	0 0 1																
Taraclia	10	0 4 6	19	0 4 15	3	0 0 3																
Telenești	11	0 4 7	31	0 5 26	1	0 0 1					1	0 0 1										
Ungheni	19	2 10 7	49	1 11 37	4	0 0 4	1	0 0 1			3	0 0 3	1	0 0 1					1	0 1 0		
UTA Găgăuzia	43	1 7 35	16	0 1 15	7	1 3 3	2	0 1 1			3	0 0 3	1	0 0 1								
Stânga Nistrului	20	0 6 14	12	0 3 9	7	0 3 4					1	0 0 1	1	0 0 1								
Total RM	767	14 239 514	897	2 204 691	183	1 61 121	55	1 20 34	5	10 62	0 13 49	21 0 3 18	7 0 1 6	2 0 1 1	8 0 4 4							

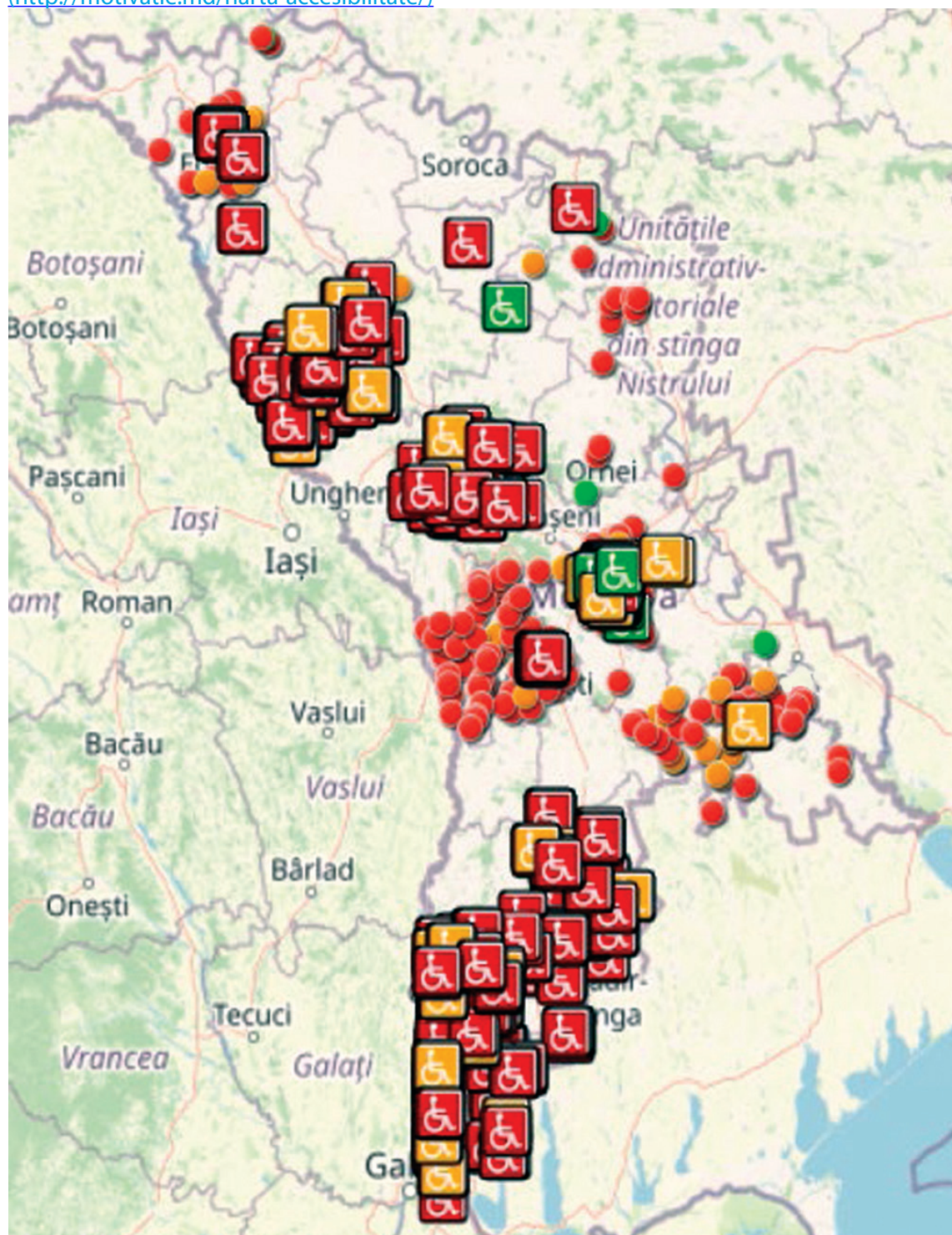
Tablelul 76. Sinteza rezultatelor evaluării clădirilor cu destinație publică în conformitate cu cele 6 criterii de evaluare. (Total, RM)

Nr.	Raioane/Municipii	Număr BESV	Accesibile	%	Parțial accesibile	0%	Inaccesibile	0%
1.	Chișinău	308	4	1,3%	106	34,42%	198	64,28%
2.	Bălți	62	0	0%	15	24,19%	47	75,81%
3.	Anenii Noi	43	0	0%	14	32,56%	29	67,44%
4.	Basarabeasca	15	0	0%	1	6,67%	14	93,33%
5.	Briceni	40	0	0%	12	30%	28	70%
6.	Cahul	63	0	0%	14	22,22%	49	77,78%
7.	Cantemir	47	0	0%	14	29,79%	33	70,21%
8.	Călărași	47	0	0%	14	29,79%	33	70,21%
9.	Căușeni	54	1	1,85%	20	37,04%	33	61,11%
10.	Cimișlia	46	0	0%	8	17,39%	38	82,61%
11.	Criuleni	40	0	0%	13	2,5%	27	67,5%
12.	Dondușeni	27	0	0%	5	18,52%	22	81,48%
13.	Drochia	47	0	0%	8	17,02%	39	82,98%
14.	Dubăsari	14	0	0%	9	64,29%	5	35,71%
15.	Edineț	51	0	0%	14	27,45%	37	72,55%
16.	Fălești	66	0	0%	8	12,12%	58	87,88%
17.	Florești	71	1	1,41%	21	29,58%	49	69,01%
18.	Glodeni	36	1	2,78%	5	13,89%	30	83,33%
19.	Hâncești	68	0	0%	6	8,82%	62	91,18%
20.	Ialoveni	50	2	4%	20	40%	28	56%
21.	Leova	47	0	0%	16	34,04%	31	65,96%

Nr.	Raioane/Municipii	Număr BESV	Accesibile	%	Parțial accesibile	0%	Inaccesibile	0%)
22.	Nisporeni	43	1	2,33%	9	20,93%	33	76,74%
23.	Ocnîța	35	0	0%	8	22,86%	27	77,14%
24.	Orhei	83	1	1,20%	25	30,12%	57	68,68%
25.	Rezina	41	1	2,44%	4	9,76%	36	87,8%
26.	Râșcani	54	0	0%	16	29,63%	38	70,37%
27.	Sîngerei	64	0	0%	22	34,38%	42	65,62%
28.	Soroca	74	0	0%	18	24,32%	56	75,68%
29.	Strășeni	49	0	0%	17	34,69%	32	65,31%
30.	Șoldănești	33	0	0%	12	36,36%	21	63,34%
31.	Ștefan Vodă	32	1	3,12%	14	43,75%	17	53,13%
32.	Taraclia	32	0	0%	8	25%	24	75%
33.	Telenești	44	0	0%	9	20,45%	35	79,55%
34.	Ungheni	78	3	3,85%	22	28,20%	53	67,95%
35.	UTA Găgăuzia	72	2	2,78%	12	16,67%	58	80,55%
36.	Stânga Nistrului	41	0	0%	12	29,27%	29	70,73
Total Republica Moldova		2017 BESV	18	0,89%	551	27,32%	1448	71,79

HARTA ACCESIBILITĂȚII

Informația procesată despre monitorizarea condițiilor de accesibilitate a celor 2017 clădiri publice, în care au fost amplasate secțiile de votare din toate unitățile administrativ-teritoriale ale Republicii Moldova, a fost amplasată pe *Harta Accesibilității* (<http://motivatie.md/harta-accesibilitate/>)

Ideea creării platformei *Harta Accesibilității* a apărut în anii 2008-2009, însă a devenit realitate abia în anul 2011.

Scopul creării *Hărții Accesibilității* este diminuarea fenomenului de discriminare a persoanelor cu dizabilități și a persoanelor ce fac parte din grupul cu mobilitate redusă prin facilitarea / îmbunătățirea accesului fizic la infrastructura socială și prezentarea nivelului de accesibilitate la imobilele cu destinație publică din Republica Moldova, informație necesară acestor persoane pentru a ști unde pot să meargă fără dificultate și unde este nevoie să apeleze la ajutorul însoțitorilor pentru a avea acces în clădirea sau instituția vizată.

Date actuale. Obiecte plasate pe Harta Accesibilității – 30.03.2022

De la lansare, *Harta Accesibilității* a fost accesată de 7.370 de utilizatori.

În prezent (31.03.2022), harta digitală cuprinde informații despre 2.557 de clădiri, dintre care:

- 878 sunt clădiri unde au fost amplasate, în cadrul scrutinelor anterioare, birouri electorale ale secțiilor de votare,
- 60 – sectoare de poliție.
- 1619 instituții clasificate astfel:
  - Comerț – 801;
  - Educație – 246;
  - Instituții culturale/Odihnă – 199;
  - Instituții de stat – 191;
  - Instituții medicale – 132;
  - Instituții sociale – 18;
  - Întreprinderi – 7;
  - ONG/Asociații Obștești – 14.

Nivelul de accesibilitate al clădirilor:

Accesibile 172	Parțial accesibile 369	Inaccesibile 1078
--------------------------	----------------------------------	-----------------------------

Postând informații pe Harta Accesibilității, putem susține factorii sociali care respectă legile și reglementările aplicabile, în același timp, putem identifica imobilele și funcționarii responsabili care nu îndeplinesc criteriile de accesibilitate cerute.

Conform Legii Nr. 60/30. 03. 2012 privind incluziunea socială a persoanelor cu dizabilități:

- „Obiectele de menire socială trebuie să fie amenajate într-un mod care să le facă accesibile pentru persoanele cu dizabilități: dotate cu căi de acces și instalate cu respectarea actelor normative în vigoare vizând domeniul respectiv” (Art. 19);
- „Persoanele cu funcții de răspundere, întreprinderile, instituțiile și organizațiile indiferent de forma de proprietate, care nu îndeplinesc prevederile prezentei legi în ceea ce privește eliminarea barierelor existente și amenajarea adecvată, conform normativelor în vigoare, poartă răspundere în conformitate cu Codul contravențional” (Art. 26).

CONCLUZII ȘI RECOMANDĂRI

- Studiul include informații despre condițiile de accesibilitate infrastructurală a 2017 secții de votare, care reprezintă 100% din numărul celor deschise pe teritoriul Republicii Moldova în perioada alegerilor. Din totalul de 2017 de clădiri evaluate (instituții de învățământ, medicale, culturale, de stat, întreprinderi, asociații obștești și centre de tineret, instituții religioase), 18 sunt accesibile, 551 – parțial accesibile și 1.448 – inaccesibile.
- După tipul de instituții, cei mai slabi indicatori ai accesibilității au înregistrat instituțiile culturale, ceea ce ne permite să concluzionăm că acest domeniu este subfinanțat. Iar după criteriile de evaluare cea mai deplorabilă situație se atestă în cazul grupurilor sanitare.
- Deși ne aflăm în ultimul an de implementare a *Programului Național de Incluziune Socială a Persoanelor cu Dizabilități* pentru perioada 2017–2022), reformele pe segmentul de asigurare a condițiilor de accesibilitate a clădirilor publice trenează. Nu există o metodologie și instrumente aprobate de autoritățile centrale, pe baza cărora s-ar desfășura un audit la nivel național pentru a stabili liniile de bază, cine ar trebui să-l conducă și care sunt toate etapele, de la etapa de proiectare până la punerea în aplicare.
- Problema accesibilității este bariera numărul unu în calea incluziunii sociale a persoanelor cu dizabilități în Republica Moldova. Accesibilitatea infrastructurii ar trebui văzută ca unul dintre principiile de bază ale *Convenției ONU privind drepturile persoanelor cu dizabilități*, precum și o condiție necesară pentru realizarea altor drepturi fundamentale care pot și ar trebui să fie exercitate în clădirile publice.
- Lipsa condițiilor de accesibilitate în clădirile publice constituie un factor discriminatoriu pentru persoanele cu necesități speciale. Pe termen scurt și mediu, în contextul în care accesibilizarea acestora se produce destul de lent, există riscul ca autoritățile din Republica Moldova să se confrunte cu mai multe acțiuni în instanță, ca instrument de protecție a drepturilor, chiar și pentru a crea precedente.
- Problema accesibilității clădirilor cu destinație publică este o problemă națională. De cele mai multe ori însă, nu există o viziune complexă, soluții și resurse, mai ales în zonele rurale. Din acest motiv, este necesar să se elaboreze un *Plan național de accesibilitate*, care să evidențieze resursele ce ar putea fi disponibile, cu prisosință, comunităților defavorizate.
- Conceptul de „*design universal*” este ignorat și persistă o falsă percepție conform căreia accesibilitatea infrastructurii se referă exclusiv la persoanele cu dizabilități. De asemenea, acestea vizează și alte categorii ale populației cu mobilitate redusă: vârstnici, copii, părinți cu copii mici și care îi poartă în cărucior sau în brațe, femei însărcinate, bicicliști, persoane cu dizabilitate temporară etc. Se estimează astfel, că numărul persoanelor afectate de lipsa condițiilor de accesibilitate este de trei ori mai mare decât numărul persoanelor cu dizabilități.
- În Republica Moldova, atitudinile față de persoanele cu dizabilități sunt dominate de modele caritabile, medicale și sociale, mai puțin de modelul bazat pe drepturile omului.
- Pentru realizarea condițiilor de accesibilitate, în cazul necesităților speciale, nu există soluții universale. Acestea trebuie să fie adaptate individual la fiecare infrastructură și tip de necesitate.
- Conceptul de „*accesibilitate*” este unul puțin înțeles în Republica Moldova. Chiar reprezentanții autorităților publice și instituțiilor în care sunt amplasate BESV folosesc adesea „*scuze de serviciu*” pentru a explica inaccesibilitatea, precum: „...nu sunt persoane cu dizabilități la noi în comunitate”; „nu avem resurse financiare” etc.
- În societate există o imagine falsă, precum că costurile accesibilizării sunt exagerat de mari.
- Comunitatea persoanelor cu dizabilități salută ideea de evaluare a condițiilor de accesibilitate, menționând că astfel se creează o bună platformă pentru promovarea drepturilor fundamentale.

- Activitățile de control, evaluare și monitorizare de către autoritățile publice responsabile de domeniile construcțiilor și verificarea/respectarea normelor și standardelor tehnice de accesibilitate pentru persoanele cu dizabilități sunt fie inexistente, fie ineficiente.
- Autoritățile publice nu înțeleg beneficiile economice care pot rezulta din crearea condițiilor de accesibilitate. Este necesar de promovat ideea că accesibilizarea spațiilor și a clădirilor publice pe termen mediu și lung poate aduce beneficii economice întregii comunități.
- Urna mobilă, ca instrument alternativ de vot la domiciliu, acoperă parțial acest gol și este o soluție temporară. Demersul OSC și al grupurilor de autoreprezentare, care promovează conceptul de „*vot în secțiile de votare*”, concentrează atenția autorităților nu numai asupra drepturilor politice ale persoanelor cu necesități speciale, ci și asupra altor drepturi fundamentale, care se realizează în clădirile cu destinație socială: educație, informare, medicină, cultură, angajare etc.
- Criza refugiaților din Ucraina a pus problema accesibilității infrastructurii dintr-o perspectivă diferită: lipsa politicilor sociale de intervenție în situații de criză, inadecvarea transportului special pentru utilizatorii de scaune rulante, numărul limitat de clădiri care pot găzdui persoane cu dizabilități speciale. Una dintre soluțiile identificate a fost redirectionarea lor în România, unde ar exista mai multe astfel de oportunități accesibile..
- Se atestă faptul că în republică continuă să se construiască clădiri și edificii publice cu încălcări grave ale condițiilor de accesibilitate, cu nerespectarea standardelor și normativelor în construcție.
- Propunere de Lege Ferenda - instituirea unei „*cote de accesibilitate*”. Partidele politice care obțin finanțare de la bugetul de stat să fie încurajate/ obligate să cheltuiască 6,7% (ceea ce reprezintă numărul de persoane cu dizabilități din populația totală a țării cu reședință obișnuită) din finanțare pentru incluziunea socială (accesibilizarea spațiilor, clădirilor publice, site-urilor web, publicarea materialelor în formate accesibile (Braille, limbaj mimico-gestual, „*ușor de citit – ușor de înțeles*”, transport utilat, crearea unor locuri adaptate pentru persoane cu dizabilități, care sunt (sau pot deveni membri de partid etc.).
- Este necesar a elabora un *Plan Național de Accesibilitate* (similar la nivel local și regional).
- Problema accesibilității este acută (a), iar APL de nivelul I și II au resurse limitate (b). Din aceste motive, se recomandă înființarea unui *Fond Național / regional pentru accesibilitate*.
- Este necesară impunerea conditio sine quo non (standarde și normative în construcții) pentru a da în exploatare noi obiective și a respecta strict condițiile și regulile de accesibilitate în construcții.
- Elaborarea unor mecanisme de stat de evaluare, monitorizare și responsabilizare în implementarea normelor și standardelor în construcții, precum și aplicarea sancțiunilor în caz de nerespectare.
- Elaborarea și publicarea unui *Registru de inventar al bunurilor imobile cu destinație publică*. Elaborarea participativă a Listei naționale a celor 2% de obiecte cu destinație publică, ce urmează a fi accesibilizate anual. Înființarea unui „*sistem de alertă*” în domeniul accesibilității, în care cetățenii să poată raporta încălcările și autoritățile să le corecteze în timp util.
- Informarea și capacitatea arhitecților, atât la nivel de național, cât și raional
- Crearea *Consiliilor Consultative de Accesibilitate* / Incluziune sau a grupurilor tematice în cadrul *Consiliilor Raionale de Participare*.
- Dezvoltarea parteneriatelor public-privat și APL-OSC în domeniul accesibilității și implicarea diasporei în dezvoltarea proiectelor de accesibilizare.
- Stabilirea obiectivului de îmbunătățire a accesibilității în timpul reparațiilor curente/capitale în instituțiile publice.

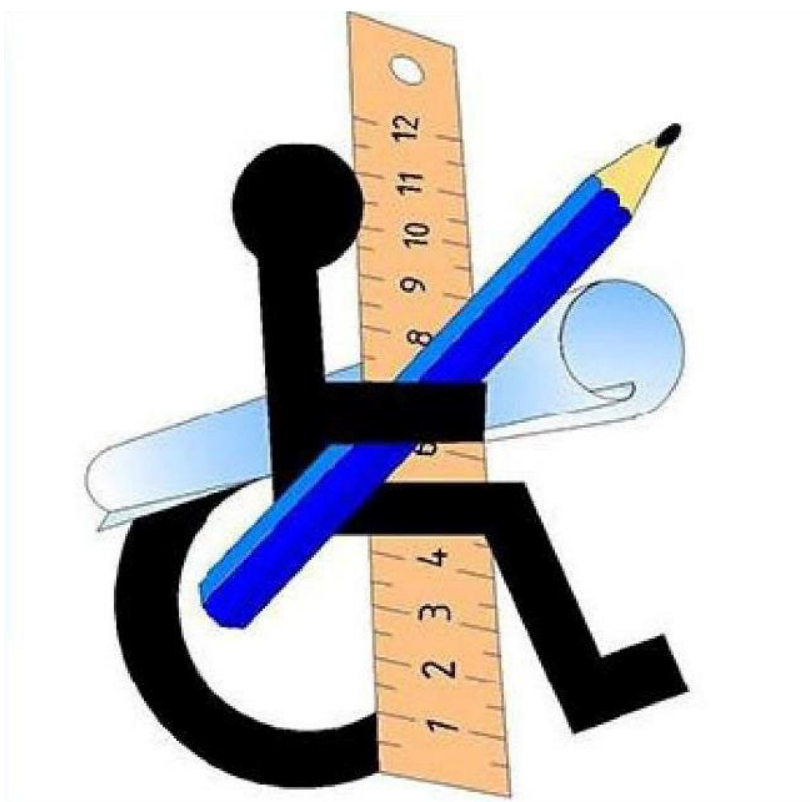
- Organizarea exercițiilor „*User Safari*” în obiectivele ce urmează a fi construite / reconstruite.
- Organizarea unor vizite de studiu pentru funcționarii APL în domeniul asigurării condițiilor de accesibilitate.
- Promovarea conceptului de „*bugetare participativă*” și stabilirea condițiilor de accesibilitate drept una dintre prioritățile comunității.
- Este necesară o mediatizare sporită a bunelor practici de accesibilitate și a comportamentului proactiv al persoanelor cu dizabilități, precum și a cazurilor grave de nerespectare a condițiilor de accesibilitate.
- Promovarea conceptului „*design universal*” și a „*modelului bazat pe drepturile omului*” – convingerea că persoanele cu nevoi speciale au aceleași drepturi ca toți ceilalți și că statul ar trebui să le protejeze.
- Promovarea spiritului de responsabilitate socială și bunelor practici ale agenților economici în domeniul accesibilității.
- Efectuarea unor analize și investigații privind utilizarea banilor publici în domeniul edificării condițiilor de accesibilitate.
- Focusarea imaginii pe schimbările / indicatorii calitativi (care apar lent, la nivel mental) și mai puțin pe indicatorii cantitativi.
- Organizarea instruirilor pentru jurnaliști privind necesitățile speciale ale persoanelor cu dizabilități.
- Sensibilizarea opiniei publice privind drepturile persoanelor cu dizabilități și rolul acestora în societate. Organizarea campaniilor de advocacy pentru asigurarea condițiilor de accesibilitate.
- Utilizarea resurselor de *crowdsourcing* și *crowdfunding* pentru proiecte de accesibilitate.
- Promovarea participării civice, implicarea în monitorizarea și evaluarea finanțelor publice locale; elaborarea politicilor sociale la nivel local și regional.
- Elaborarea proiectelor tehnice de accesibilitate și a studiilor de fezabilitate.
- Expertizarea și consilierea autorităților locale în proiecte de accesibilitate.
- Înființarea unei Unități independente de Evaluare și Expertiză a Accesibilității.
- Dezvoltarea aplicației digitale pentru calcularea parametrilor de accesibilitate.
- Utilizarea platformei „*dreptului la vot / a drepturilor politice*” de către persoanele cu dizabilități pentru promovarea altor drepturi fundamentale.
- Publicarea unui ghid de termeni explicativi „*Accesibilitatea pe înțelesul tuturor*”.
- Pentru comunitatea donatorilor se recomandă introducerea unor reguli stricte de accesibilitate pentru toate obiectelor construite / reconstruite / renovate pentru care se alocă finanțare și susținerea în continuare a eforturilor de edificare a condițiilor de accesibilitate a infrastructurii în Republica Moldova.

Ghid

privind evaluarea accesibilității

clădirilor cu destinație publică

(indiferent de forma de proprietate)

I. DISPOZIȚII GENERALE

1. Legislația națională în domeniul accesibilității: Legea nr. 60 din 30.03.2012 privind incluziunea socială a persoanelor cu dizabilități¹, capitolul III – Accesibilitatea, art. 17, prevede - *Politica de stat în domeniul accesibilității (1) În scopul asigurării unei vieți independente persoanelor cu dizabilități, autoritățile publice centrale și locale, organizațiile nonguvernamentale, agenții economici, indiferent de forma de organizare juridică, în funcție de competențele lor funcționale, evaluează situația în domeniu și întreprind măsuri concrete pentru a facilita accesul persoanelor cu dizabilități, în condiții de egalitate cu ceilalți, la mediul fizic, la transport, la informație și la mijloacele de comunicare, inclusiv la tehnologia informației și la comunicațiile electronice, la alte utilități și servicii deschise sau furnizate publicului, atât în localitățile urbane, cât și în localitățile rurale, în conformitate cu normativele în vigoare.*
2. Standardele naționale în construcții ce reglementează domeniul accesibilitate sunt CP C.01.02:2018² și NCM C.01.06-2014³:
  - a) CP C.01.02:2018 *Clădiri și construcții. Prevederi generale de proiectare cu asigurarea accesibilității pentru persoane cu dizabilități (în continuare – CP C.01.02:2018);*
  - b) NCM C.01.06-2014 *Cerințe generale de securitate pentru obiectele de construcție la folosirea și accesibilitatea lor pentru persoanele cu dizabilități (în continuare – NCM C.01.06-2014).*
3. Noțiunile ce reprezintă accesibilitatea. În sensul prezentului Ghid noțiunile utilizate semnifică:
  - **accesibilitate** – în Legea nr. 60 se definește ca – *ansamblu de măsuri și lucrări de adaptare a mediului fizic, transporturilor, precum și a mediului informațional și comunicațional, incluzând tehnologiile și sistemele informaționale și comunicațiile, conform necesităților persoanelor cu dizabilități, factor esențial de exercitare a drepturilor și de îndeplinire a obligațiilor persoanelor cu dizabilități în societate.*
  - **adaptare** – *acțiunea de a adapta mediul arhitectural și informațional necesar accesibilizării spațiului la nevoile persoanelor cu mobilitate limitată la o situație deja existentă.*
  - **adaptare rezonabilă** – *conform aceleiași legi – modificările și ajustările necesare și adecvate, care nu impun un efort disproporționat sau nejustificat atunci când este necesar, pentru a permite persoanelor cu dizabilități să se bucure sau să-și exercite, în condiții de egalitate cu ceilalți, toate drepturile și libertățile fundamentale ale omului.*
  - **design universal** – *conform aceleiași legi – proiectarea produselor, mediului, gramelor și serviciilor astfel încât să poată fi utilizate de către toate persoanele, pe cât este posibil, fără să fie nevoie de o adaptare sau de o proiectare specială. Designul universal nu va exclude dispozitivele de asistare pentru anumite grupuri de persoane cu dizabilități atunci când este necesar.*
  - **persoană cu dizabilități** – *conform aceleiași legi – persoană cu deficiențe fizice, mintale, intelectuale sau senzoriale, deficiențe care, în interacțiune cu diverse bariere/obstacole, pot îngreuna participarea ei deplină și eficientă la viața societății în condiții de egalitate cu celelalte persoane.*
  - **persoane cu mobilitate limitată (PML)** – *conform NCM C.01.06-2014 - persoane care întâlnesc dificultăți la deplasarea individuală, obținerea serviciului, informației necesare sau la orientarea în spațiu. Din această categorie fac parte: persoane cu dizabilități, per-*

¹ Legea nr. 60 din 30.03.2012 privind incluziunea socială a persoanelor cu dizabilități <http://lex.justice.md/md/344149/>

² CP C.01.02:2018 – Clădiri și construcții. Prevederi generale de proiectare cu asigurarea accesibilității pentru persoane cu dizabilități.

³ NCM C.01.06-2014 - Cerințe generale de securitate pentru obiectele de construcție la folosirea și accesibilitatea lor pentru persoanele cu dizabilități

soane cu afecțiuni temporare de sănătate, persoane în vârstă, persoane cu afecțiuni de vedere și auz, femei gravide, inclusiv utilizatori de cărucioare pentru copii etc.

- **fotoliu rulant** (scaun rulant) – unul din echipamentele ortopedice frecvent utilizate pentru îmbunătățirea mobilității, permițând persoanelor cu dizabilitate locomotorie permanentă sau temporară, persoane în etate, să participe la activități zilnice, să accedă la o viață socială normală. Fotoliul rulant se poate utiliza în interiorul sau exteriorul locuinței, se poate deplasa acționat de utilizator sau ajutat de un însoțitor, pe teren plat sau ușor accidentat, pe pante moderate, pe vreme uscată sau umedă, la temperaturi scăzute sau ridicate.
- **informații în format accesibil** - informații tipărite în Braille, în format audio, tipărite sau imprimare cu corp mare de literă, prezentate verbal sau în scris în limbaj ușor de citit și înțeles, însoțite de imagini, pictograme sau prezentate în limbaj mimico-gestual.
- **marcaj reliefant și/sau contrastant** – marcajele de avertizare, direcționare, informație utilizate pentru a preîntâmpina, direcționa sau informa persoanele cu deficiențe de vedere, aplicate pe suprafețe verticale și orizontale, atât în interiorul cât și exteriorul clădirilor, trotuarelor, trecerilor de pietoni etc.
- **contrast vizual** – o diferență a proprietăților vizuale care face ca un obiect să se distingă în raport cu un alt obiect sau în raport cu fundalul.
- **suprafețe de avertizare tactilo-vizuale** – mijloace de afișare a informației, reprezentate prin bandă de relief cu desen și culoare determinat, care permite persoanelor cu deficiențe de vedere să se orienteze în spațiu prin atingerea cu picioarele, bastonul sau utilizând vederea remanentă. Acestea se disting după tipuri: pentru carosabil, pardoseli, precum și de avertizare și ghidare.
- **mijloace vizuale de informare** – purtătoare de informație pentru persoanele slab văzătoare sau cele cu dizabilități de auz și vorbire, care sunt redată sub formă de texte, semne, simboluri, semnale luminoase vizual distinctive.
- **circulație liberă** – cale de deplasare pe orizontală sau verticală, fără trepte, dimensionată corespunzător, care este prevăzută cu echipamente necesare pentru a permite deplasarea persoanelor cu mobilitate limitată fără bariere de orice tip.
- **lumina ușii** – dimensiunea complet liberă, utilizată pentru trecere, atunci când ușa este deschisă. Lumina ușii depinde de dimensiunile și poziționarea foii de ușă și a tocului acesteia.
- **suprafață de manevră** – proiecția la nivelul pardoselii a spațiului necesar realizării manevrelor de întoarcere a persoanei care utilizează un fotoliul rulant.
- **plan înclinat de bordură** – construcție la nivelul trotuarului destinată pentru coborârea/urcarea de pe acesta pe carosabil.
- **rampă de acces** – construcție încorporată în trepte sau peste oricare alt obstacol pentru trecerea și deplasarea persoanelor cu mobilitate limitată.
- **translator al limbajului de gesturi** – va avea denumirea de „interpret al limbajului mimico-gestual” – specialist care aplică tehnici de interpretare între persoanele care folosesc limbajul mimico-gestual și cele care folosesc limba vorbită, pentru a asigura o informație completă și precisă atât pentru persoanele cu deficiențe de auz și surdocecitate, cât și pentru cele auzitoare.
- **clădire de destinație publică** – orice clădire/spațiu/încăpere, indiferent de forma de proprietate, predestinată prestării serviciilor publicului larg: servicii medicale, sociale, educație, comerț, alimentație sau divertisment.
- **comisia de evaluare** – comisia formată din reprezentanții: autorităților publice, proprietarului clădirii, organizațiilor societății civile ce reprezintă interesele persoanelor cu dizabilități.

4. La evaluarea accesibilității clădirilor pentru organizarea serviciilor publice, Comisia de evaluare aplică un set de instrumente și un chestionar special.
5. Instrumentele utilizate includ:
  - O ruletă sau o riglă metalică cu lungimea de 1 m;
  - Un raportor;
  - O nivelă cu 2 bule de aer stabile sau nivelă cu 3 bule dintre care 1 bulă reglabilă $0^{\circ} - 90^{\circ}$ și $0\% - 45\%$;
  - Un aparat de fotografiat;
  - Un chestionar de evaluare format A4 pentru fiecare clădire supusă auditului;
  - Un pix pentru completarea chestionarului.
6. Chestionarul de evaluare conține întrebări privind accesibilitatea spațiilor exterioare și a spațiilor interioare ale clădirii propus pentru sau unde deja se prestează serviciile publice.
7. Spațiile exterioare ale clădirii se referă la drumuri și părți integrante ale acestora, inclusiv bordurile la trecerile de pietoni sau intrările de pe suprafața carosabilă pe trotuar, locurile de parcare, indicatoarele și marcajele.
8. Spațiile interioare ale clădirii se referă la elemente precum: uși și treceri prin goluri de uși, coridoare, trepte, pante, grup sanitar (WC), sala/sălile în care se prestează/se vor presta serviciile publice.
9. În vederea completării chestionarului, membrii Comisiei de evaluare efectuează măsurările și consemnează rezultatele în rubricile alocate pentru fiecare element supus auditului.
10. Efectuarea măsurărilor se realizează cu ajutorul ruletei, raportorului și nivelei cu bulă de aer.
11. Ruleta se utilizează pentru măsurarea lățimii, lungimii și înălțimii elementelor supuse evaluării, precum și a distanțelor dintre elemente. În cazul lipsei ruletei, în calitate de instrument de măsurare poate fi utilizată o riglă metalică cu lungimea de 1 metru.
12. Raportorul și nivela cu bulă de aer se utilizează pentru măsurarea unghiului de înclinare a suprafețelor față de planul orizontal, în special al rampelor și pantelor de acces în clădire, precum și al denivelărilor.
13. În cazul nivelei cu 2 bule - Raportorul se așază cu baza pe panta înclinată, un capăt al nivelei cu bulă de aer se așază în punctul zero al raportorului, iar celălalt capăt este ridicat sau coborât până la momentul când bula de aer orizontală va lua poziția din mijlocul tubului.
14. Unghiul de înclinare este acel unghi care se formează pe suprafața raportorului în punctul prin care trece latura de jos a nivelei cu bulă de aer.
15. În cazul nivelei cu 3 bule – nivela se așază cu baza pe suprafața căreia i se măsoară unghiul de înclinație, se rotește bula reglabilă până când bula de aer se poziționează la mijlocul tubului, cifrele în dreptul indicatorului vor arăta unghiul de înclinație existent (în procente sau grade).

16. Elementul supus evaluării este considerat accesibil dacă întrunește caracteristicile și parametrii stabiliți în capitolele menționate mai sus.
17. Dacă elementul care urmează a fi evaluat nu există, la întrebările din chestionar care încep cu „Dacă”, la rubrica „Comentarii/ recomandări” se va face mențiunea „N/a”, adică neaplicabil. De exemplu, dacă în localitate nu circulă transport public, la întrebarea 9, se va bifa rubrica „Nu”, iar la întrebările 10, 11 și 12 la rubrica „Comentarii/ recomandări” se va nota „N/a”.
18. În cazul elementelor inaccesibile sau a obstacolelor, acestea se fotografiază, fotografia se anexează la chestionarul de evaluare a clădirii și se prezintă autorității publice locale sau gestionarului clădirii/încăperii, atunci când se solicită măsuri de adaptare rezonabilă, după caz.
19. Fiecare fotografie va avea un număr corespunzător numărului elementului evaluat, conform ordinii stabilite în chestionarul de evaluare.

II. DRUMURI

20. Drumurile de acces – în lipsa trotuarelor – spre locația serviciului public se consideră accesibile dacă permit deplasarea autonomă a persoanelor care utilizează scaun rulant, cărucioare sau alte echipamente ajutătoare (cadre de mers, cârje etc.), la fel și deplasarea autonomă a persoanelor cu dizabilități de vedere.
21. Accesibilitatea drumurilor este determinată de materialele cu care este acoperită suprafața carosabilă a acestora (asfalt, beton, pietriș, pământ, pavaj), precum și de gradul de deteriorare a suprafeței (gropi, denivelări, fisuri). La fel accesibilitatea este determinată și de existența sau lipsa elementelor tactile și contrastante vizuale de orientare pentru persoanele cu dizabilități de vedere.
22. Drumurile acoperite cu asfalt sau cu beton și care permit deplasarea autonomă a persoanelor care utilizează scaun rulant, cărucioare sau alte echipamente ajutătoare (cadre de mers, cârje etc.) se consideră parțial accesibile în lipsa gropilor, denivelărilor, fisurilor mari în suprafața asfaltului sau betonului.
23. Drumurile acoperite cu pietriș sau nisip/grund nu permit deplasarea autonomă a persoanelor care utilizează scaun rulant, cărucioare sau alte echipamente ajutătoare (cadre de mers, cârje etc.) și se consideră inaccesibile.
24. Drumurile nepietruite și neasfaltate (drumurile de țară) permit deplasarea autonomă a persoanelor care utilizează scaun rulant, cărucioare sau alte echipamente ajutătoare (cadre de mers, cârje etc.) doar în condițiile în care suprafața este dreaptă, uscată, tare și nu este nisipoasă.
25. Drumurile ce nu au prezente elemente tactile și contrastante vizuale de orientare pentru persoanele cu dizabilități de vedere, dar prezintă posibilități de deplasare persoanelor cu mobilitate redusă se consideră parțial accesibile.

- 26.** Bordurile la trecerile de pietoni sau intrările de pe carosabil pe trotuar se consideră accesibile dacă înălțimea lor nu depășește 2 cm sau dacă, în caz că sunt mai înalte de 2 cm, dispun de rampă de acces cu un unghi de înclinare care nu depășește 8% sau 5°, au instalat pavaj tactil de orientare pentru persoane cu dizabilități de vedere
- 27.** Intrările la trecerile de pietoni sau de pe carosabil pe trotuar se consideră accesibile pentru persoanele cu dizabilități de vedere dacă dispun de pavaj tactil și/sau marcaj cu culori contrastante. Pavajul tactil reprezintă o bandă cu suprafață texturată, cu denivelări specifice, care poate fi simțită cu piciorul, cu bastonul sau cu scaunul rulant și care are rolul de a ghida și avertiza în timpul deplasării persoanele cu dizabilități de vedere (*vezi desenul 2*).
- 28.** Trotuarele, similar criteriilor pentru determinarea accesibilității drumurilor, se consideră accesibile sau inaccesibile în funcție de materialele cu care este acoperită suprafața acestora, precum și de gradul de deteriorare a suprafeței, inclusiv dacă sunt dotate cu elemente tactile și contrastante vizuale de orientare pentru persoanele cu dizabilități de vedere.
- 29.** Trotuarul acoperit cu pavaj se consideră accesibil dacă nu prezintă denivelări sau praguri mai mari de 2 cm.
- 30.** Parcările se consideră accesibile dacă au locuri marcate și semnalizate corespunzător pentru persoane cu dizabilități (simbolul alb al utilizatorului de scaun rulant pe fundal de culoare albastru-închis) (*vezi desenul 3*).
- 31.** Dacă localul dispune de o parcare pentru mai mult de 5 locuri, cel puțin un loc de parcare trebuie să fie marcat și semnalizat corespunzător pentru persoane cu dizabilități.
- 32.** În caz că nu există locuri de parcare special amenajate, deținătorul imobilului oferă și adaptează rezonabil cel puțin un loc sau spațiu de parcare pentru persoanele cu dizabilități în preajma clădirii destinat pentru serviciul public (Legea nr. 60, art. 20, pct. 6). Această adaptare se consideră accesibilă, dacă suprafața este acoperită cu asfalt, beton sau ciment, nu este denivelată, nu conține deteriorări și permite spațiu de manevră pentru scaunul rulant. Spațiul de parcare trebuie să corespundă standardelor indicate în CP C.01.02:2018, pag.45 (*vezi desenul 4*).
- 33.** Porțiunea de drum de la parcare până la clădire se consideră accesibilă dacă este mai mică de 500 m, nu prezintă denivelări, gropi, are suprafața din asfalt, beton, ciment sau pământ tare și nu există obstacole care ar împiedica deplasarea autonomă a persoanelor care utilizează scaun rulant, cărucioare sau alte echipamente ajutătoare (cadre de mers, cârje etc.), inclusiv este dotată cu elemente tactile și contrastante vizuale de orientare pentru persoanele cu dizabilități de vedere.
- 34.** În caz că în raza teritorială a clădirii destinat serviciului public circulă transport public, distanța de la stație și până la intrarea în clădire nu trebuie să depășească 500 m. Distanțele mai mari de 500 m se consideră inaccesibile.

- 35.** În caz că în raza teritorială a clădirii destinat serviciului public circulă transport public, acesta se consideră accesibil dacă dispune de unități de transport adaptate pentru persoanele cu dizabilități (unitatea de transport are micro-lift culisant care permite urcarea scaunului rulant, are panou de afișare electronic și concomitent se anunță sonor stațiile).
- 36.** Secțiunea de drum de la stația de transport public pînă la clădire se consideră accesibilă dacă este mai mică de 500 m, nu prezintă denivelări, gropi, are suprafața din asfalt, beton, ciment sau pământ tare și nu există obstacole care ar împiedica deplasarea autonomă a persoanelor care utilizează scaun rulant, cărucioare sau alte echipamente ajutătoare (cadre de mers, cărje etc.), este dotată cu elemente tactile și contrastante vizuale de orientare pentru persoanele cu dizabilități de vedere.

III. SUPRAFEȚE ÎNCLINATE ȘI TREPTE (RAMPE, PANTE DE ACCES, DENIVELĂRI ÎN INTERIORUL ȘI/SAU EXTERIORUL CLĂDIRII)

- 37.** Localul care are trepte la intrare sau în interior și nu dispune de rampe accesibile și/sau ascensor se consideră inaccesibil.
- 38.** Treptele de la intrare trebuie să fie dotate cu elemente tactile și contrastante vizuale de orientare pentru persoanele cu dizabilități de vedere (*vezi desenul 5*).
- 39.** Rampa construită la intrarea în clădire sau în interiorul clădirii se consideră accesibilă dacă îndeplinește cumulativ următoarele condiții (*vezi desenul 6*):
- 1) unghiul de înclinare nu depășește 8% sau 5°;
  - 2) lățimea este de 0,9 m - 1 m, astfel încât permite manevrarea scaunului rulant;
  - 3) dispune de bare de suport instalate pe ambele părți la o înălțime de 70 și, respectiv, de 90 cm;
  - 4) suprafața este antiderapantă (nu permite alunecarea);
  - 5) la fiecare 4 m lungime este amplasată și o zonă de odihnă.
- 40.** Construcțiile din două șine metalice sudate paralel și instalate pe trepte nu constituie căi de acces și prezintă un risc sporit de accidentare pentru persoanele care utilizează scaun rulant, cărucioare sau alte echipamente ajutătoare (cadre de mers, cărje etc.) (*vezi desenul 7*). Aceste construcții sunt considerate inaccesibile chiar dacă au o lățime și un unghi de înclinare corespunzătoare.
- 41.** În vederea acomodării rezonabile și accesibilizării clădirii destinate serviciilor publice care are scări sau diferite nivele și lipsește rampa sau panta accesibilă, pot fi folosite temporar rampe de acces demontabile - dacă îndeplinesc cumulativ următoarele condiții:
- 1) sunt instalate corect, astfel încât să-și mențină stabilitatea;
  - 2) unghiul de înclinare la care sunt montate nu depășește 8% sau 5°;
  - 3) sunt însoțite de bare de suport pe ambele părți la o înălțime de 70 cm și respectiv 90 cm (*vezi desenul 6*).
- 42.** Rampele de acces demontabile instalate incorect sau care nu sunt verificate după anumite perioade de utilizare pentru prevenirea dislocării, prezintă un risc sporit de accidentare pentru persoanele care utilizează scaun rulant, cărucioare sau alte echipamente ajutătoare (cadre de mers, cărje etc.) și sunt considerate inaccesibile.

IV. UȘI

- 43.** Ușile de intrare și ușile din interiorul clădirii se consideră accesibile dacă îndeplinesc cumulativ următoarele condiții (vezi desenele 8-9):
- 1) lățimea minimă a trecerii prin golul ușii este de minim 90 cm, inclusiv în cazul ușilor duble;
  - 2) nu au praguri mai înalte de 2,5 cm (înălțimea fiecărui element al pragului nu va depăși 14 mm) sau dispun de treceri accesibile peste praguri cu un unghi de înclinare care să nu depășească 8% sau 5°;
  - 3) în fața ușii există o platformă de minim 1,20 m x 1,20 m sau un spațiu suficient pentru a asigura manevra scaunului rulant;
  - 4) au sisteme de acționare simple și fără risc de blocare (senzori, mânere ușor de deschis);
  - 5) prezintă marcaj contrastant și inscripții în Braille (vezi desenul 10).
- 44.** Măsurarea distanței de trecere prin golul ușii se efectuează atunci când ușa este deschisă la 90°. În cazul ușilor duble, măsurarea lățimii se efectuează cu ambele uși deschise și golul ambelor uși nu trebuie să fie mai mic de 90 cm.
- 45.** Turnichetele sau alte bariere rotative la intrarea în clădire reprezintă intrări inaccesibile. În vederea acomodării rezonabile și accesibilizării intrării, turnichetele și alte bariere rotative urmează a fi demontate, iar trecerea/intrarea securizată se poate asigura prin utilizarea echipamentelor electronice moderne.

V. GRUP SANITAR (WC)

- 46.** Grupul sanitar din cadrul clădirii se consideră accesibil dacă îndeplinește cumulativ următoarele condiții (vezi desenele 11-12):
- 1) ușa se deschide în exterior;
  - 2) dimensiunile cabinei de WC în plan sunt de minim 1,65 m x 1,8 m;
  - 3) alături de vasul de closet este prevăzut spațiu de manevrare pentru scaun rulant cu raza de 1,5 m, precum și cârlige pentru îmbrăcăminte, cârje și alte obiecte;
  - 4) chiuveta este amplasată la înălțimea de maximum 0,8 m de la nivelul pardoselii (podelei) și la distanța de 0,2 m de la peretele lateral;
  - 5) partea inferioară a oglinzii, dispozitivele pentru uscarea mâinilor, pentru cârlige și pentru ștergere sau hârtie sunt amplasate la înălțimea de maximum 0,9 m de la nivelul pardoselii (podelei);
  - 6) pereții sunt dotați cu bare de sprijin.

VI. CORIDOARE

- 47.** Coridoarele de deplasare (în cazul existenței acestora) se consideră accesibile dacă îndeplinesc cumulativ următoarele condiții (conform CP C.01.02:2018, pag.46-49) (vezi desenele 13-14):
- 1) au lățimea de minim 1,5 m;
  - 2) sunt iluminate;
  - 3) au pardoseala (podeaua) antiderapantă (nu permite alunecarea) și fără denivelări;
  - 4) dispun de benzi de direcționare de 20 cm de culori contrastante amplasate pe pereți sau pe pardoseală (podea) realizate din materiale diferite ca aspect și sonoritate de suprafața pe care sunt amplasate;

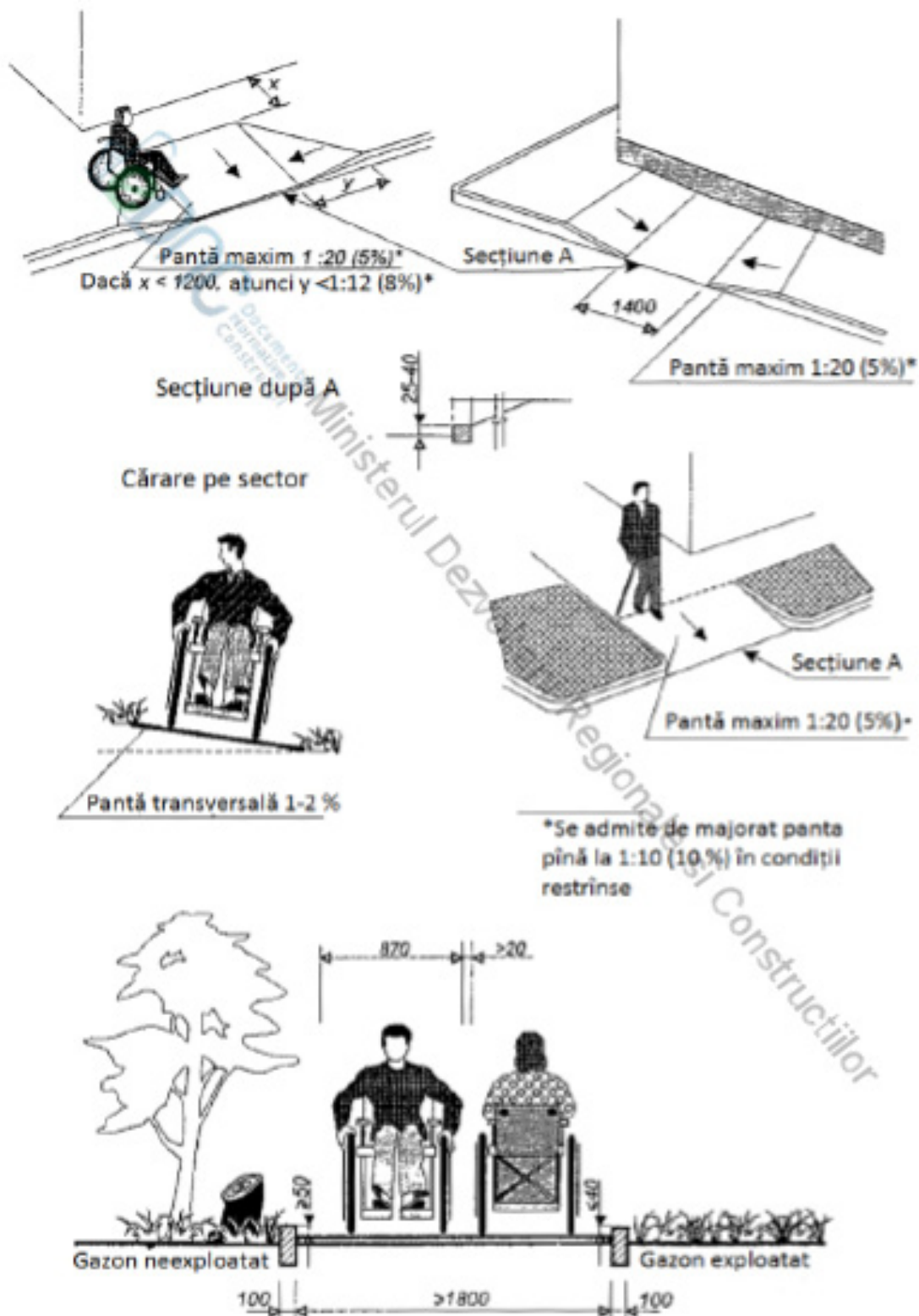
- 5) ușile de intrare/ieșire inclusiv în cabinete/săli sunt marcate cu culori contrastante și au amplasate plăci de informare în formatul brail și în format tipar;
- 6) suprafața pardoselii este dotată cu elemente tactile și contrastante vizuale de orientare pentru persoanele cu dizabilități de vedere.

VII. ÎNCĂPEREA ÎN CARE SE PRESTEAZĂ SERVICIUL PUBLIC

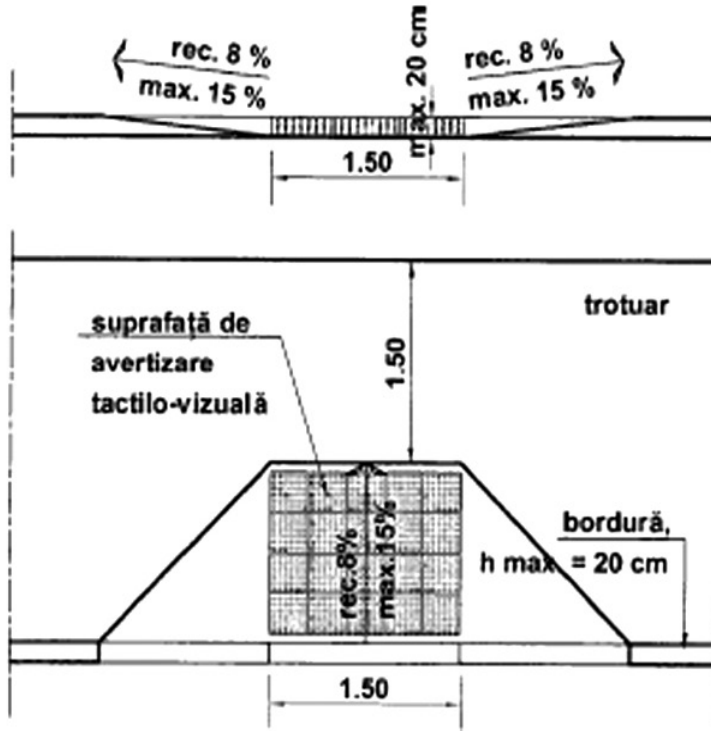
- 48.** Sala în care se prestează serviciul public se consideră accesibilă dacă îndeplinește cumulativ următoarele condiții:
- 1) spațiul care a rămas în urma amplasării mobilei, echipamentelor, trebuie să permită libera deplasare a persoanelor care utilizează scaun rulant, cărucioare sau alte echipamente ajutătoare (cadre de mers, cărje etc.);
  - 2) în fața zonelor unde se deservesc vizitatorii, trebuie să rămână un spațiu cu diametrul de minim 1,5 m, necesar manevrării scaunului rulant sau altor echipamente ajutătoare;
  - 3) are pardoseala (podeaua) antiderapantă (nu permite alunecarea) și fără denivelări, și este dotată cu elemente tactile și contrastante vizuale de orientare pentru persoanele cu dizabilități de vedere.

ANEXA 2. DESENE TEHNICE

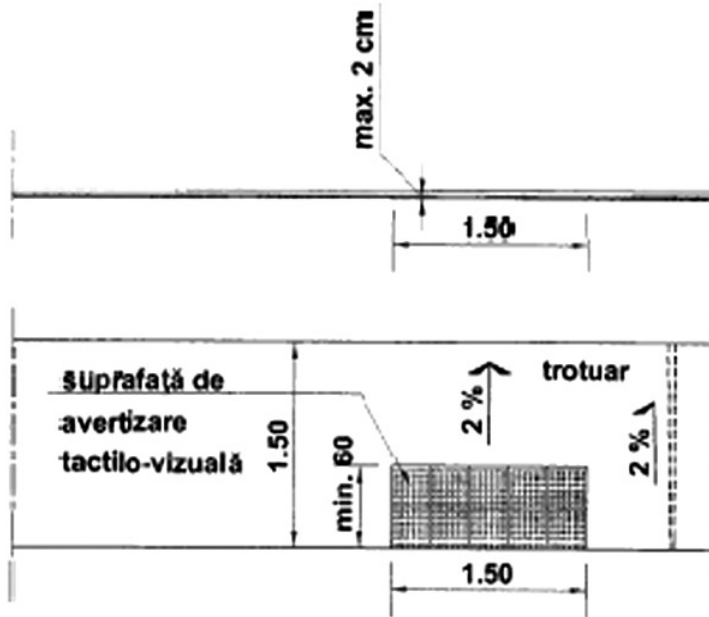
Desenul nr.1 Coborârea (trecerea) de pe trotuar pe partea carosabilă

Conformarea rampelor de acces între trotuar și carosabil

a) - Rampă de acces între trotuar și carosabil

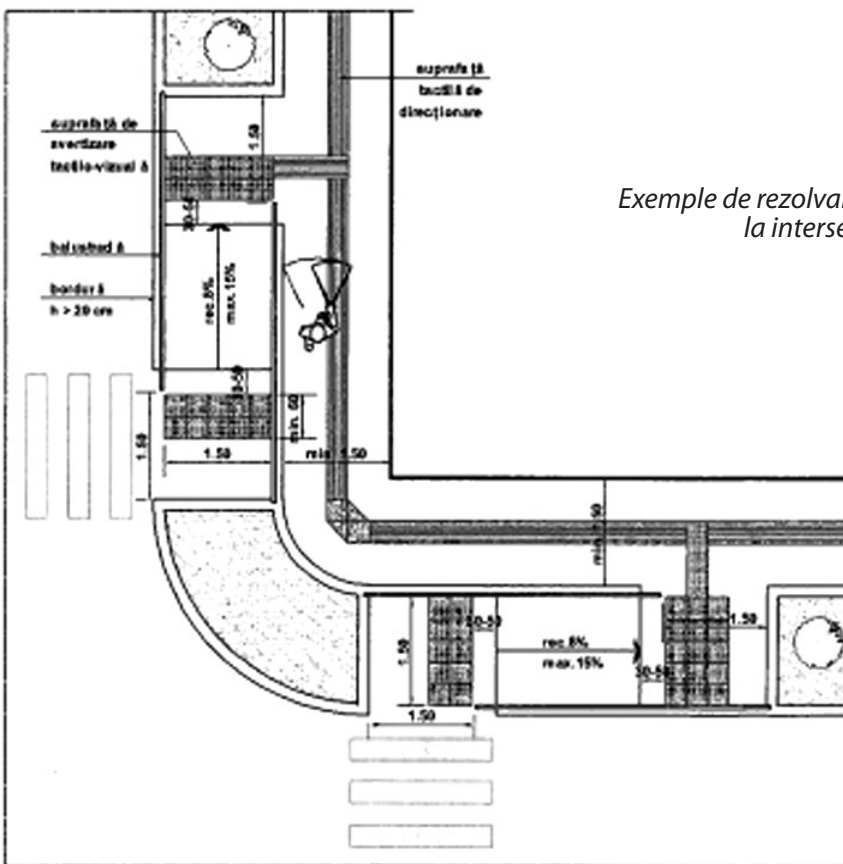
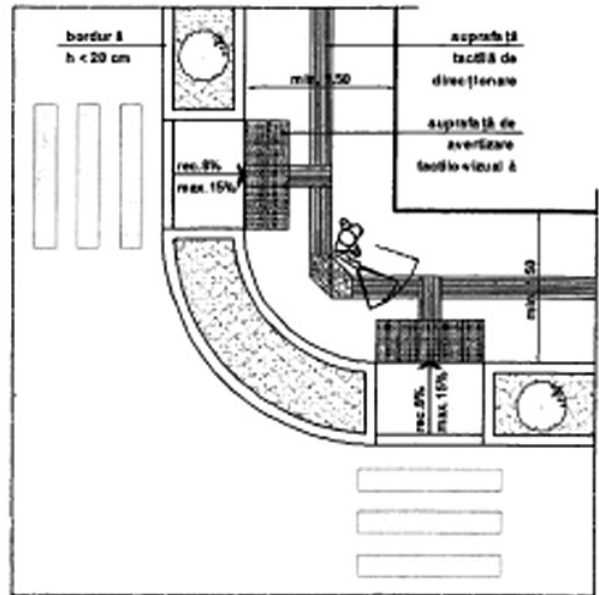
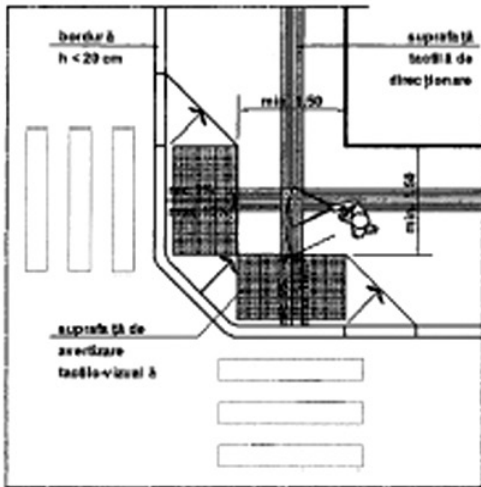

b) - Rampă de acces între trotuar înclinat și carosabil

Desenul nr.2 Semnalizare tactil-vizuală de avertizare și direcționare

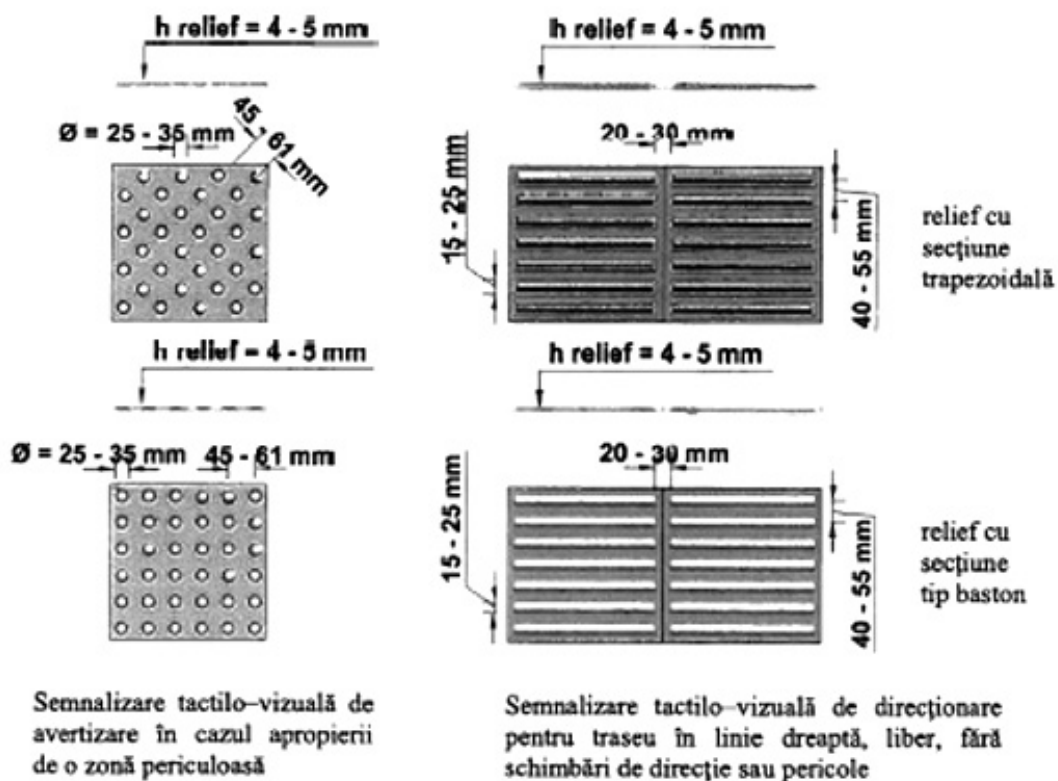

Exemple de trasee accesibile cu ajutorul semnelor tactil-vizuale

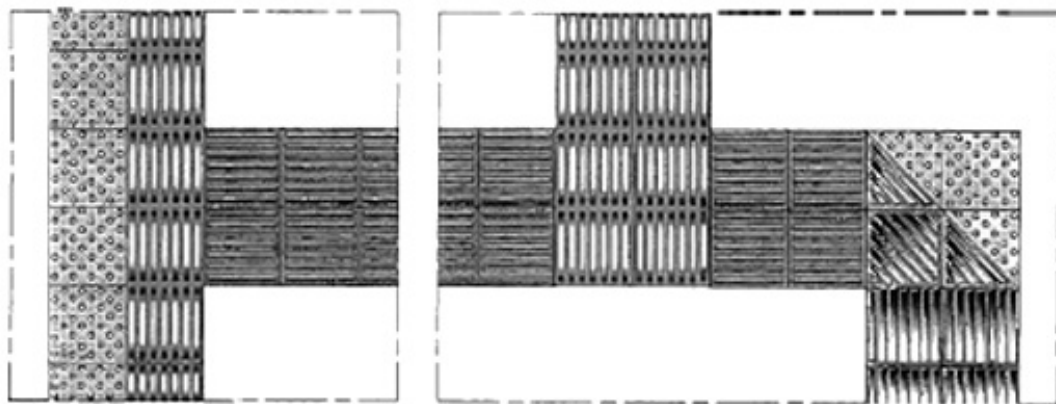

Exemple de rezolvare a trotuarelor la intersecție

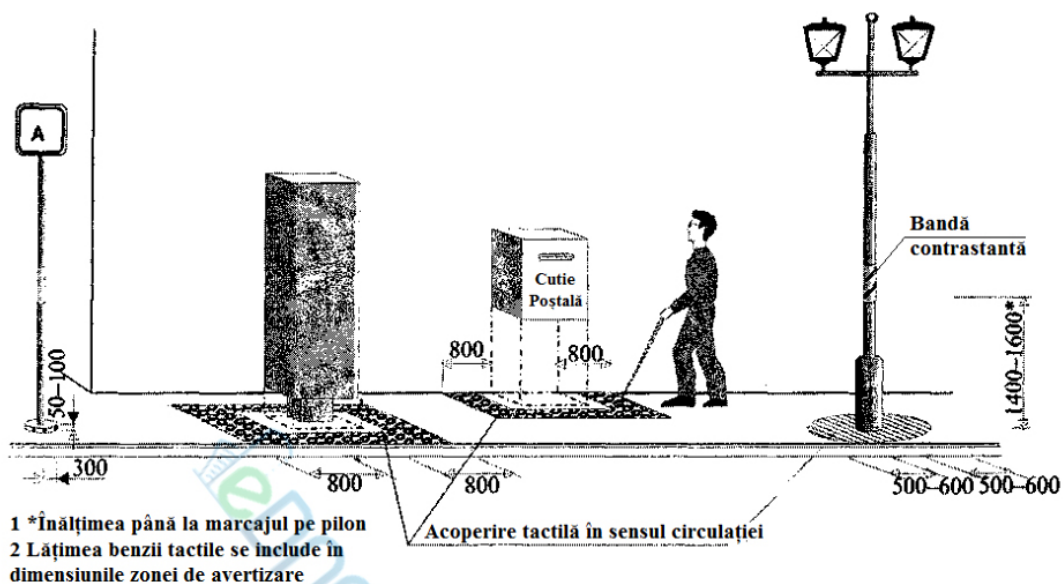

Atunci când pe parcursul traseelor apare pericolul accidentării din cauza diferenței de nivel (trepte, ascensoare, trotuare rulante etc.) trebuie prevăzute suprafețe de avertizare tactil-vizuale cu amprentă specifică de culoare galbenă.

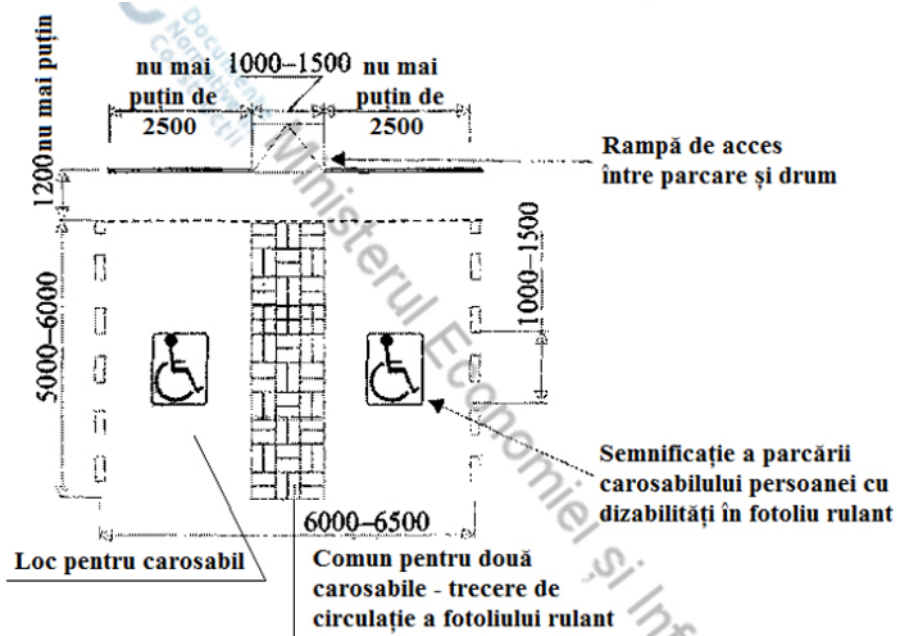

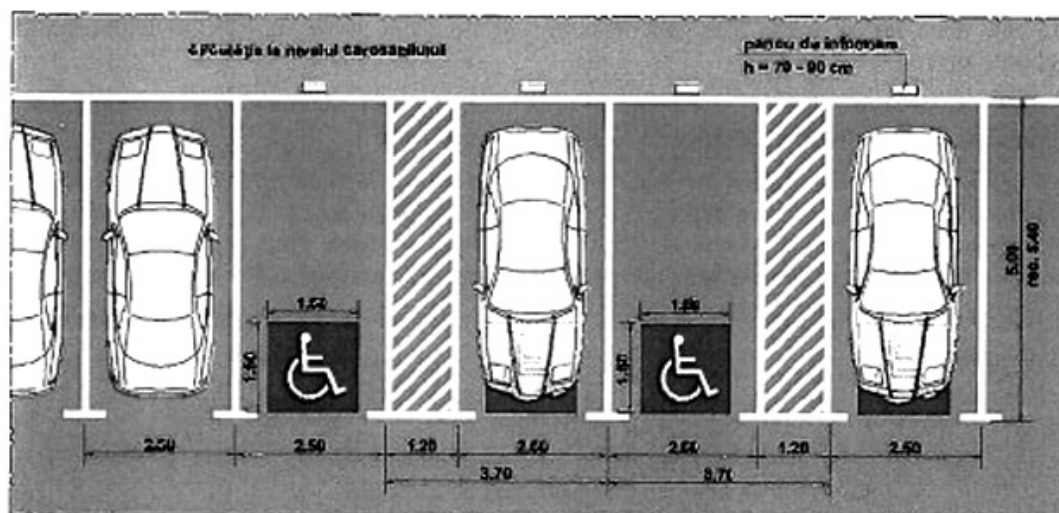
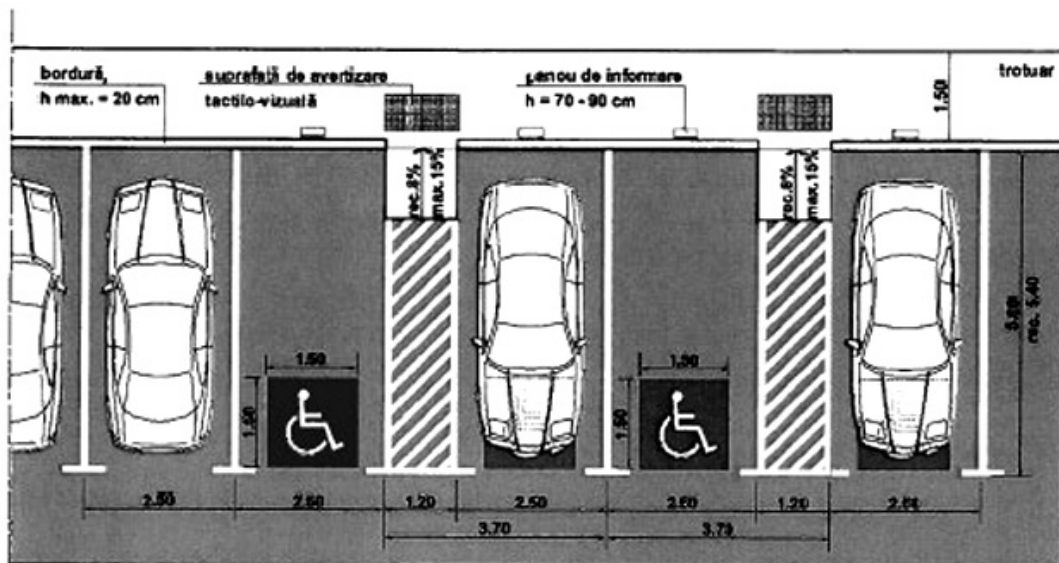
Exemple de trasee accesibile cu ajutorul semnelor tactil-vizuale

Desenul nr.3 Semnificația locurilor de parcare ale autoturismelor conduse de către persoanele cu dizabilități

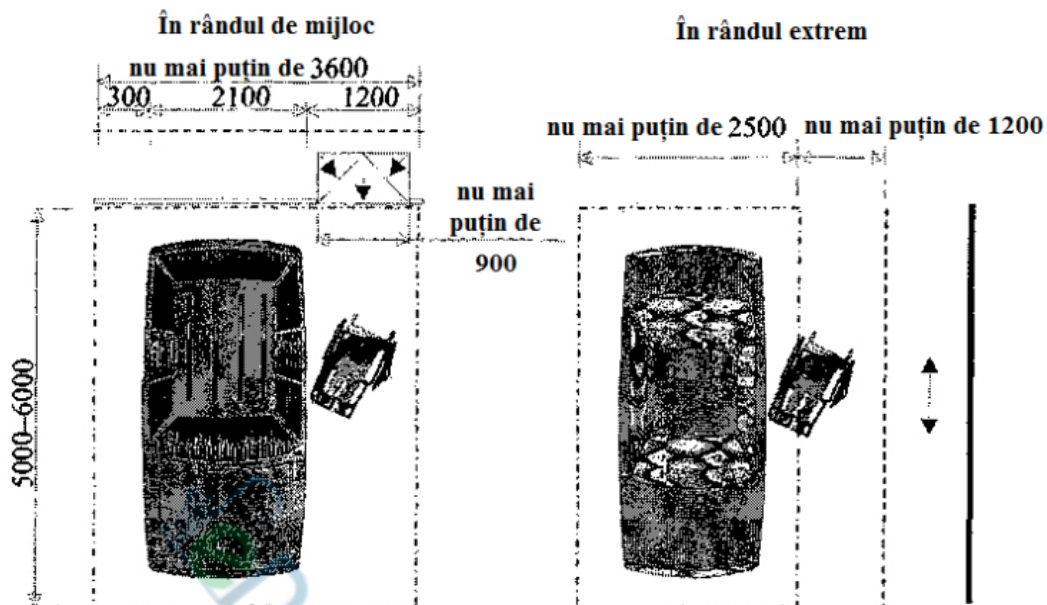

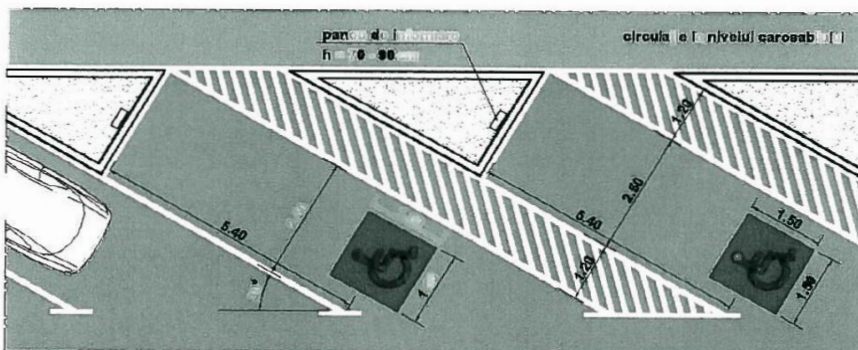
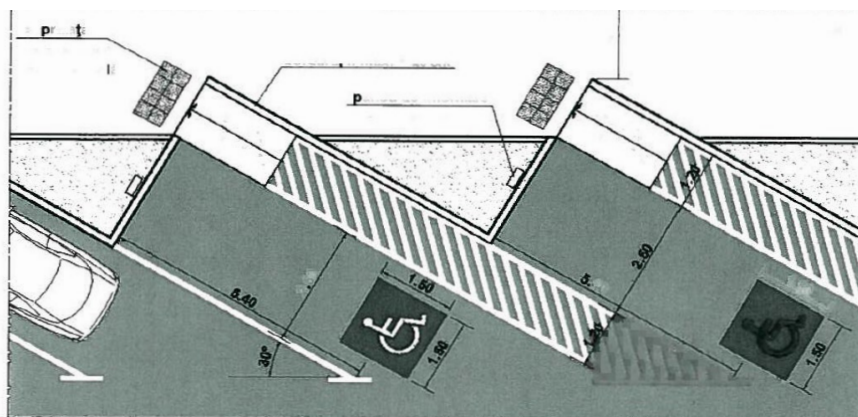
Parcare perpendiculară față de carosabil

Desenul nr. 4 Dimensiunile zonei de parcare ale autoturismelor pentru persoanele cu dizabilități

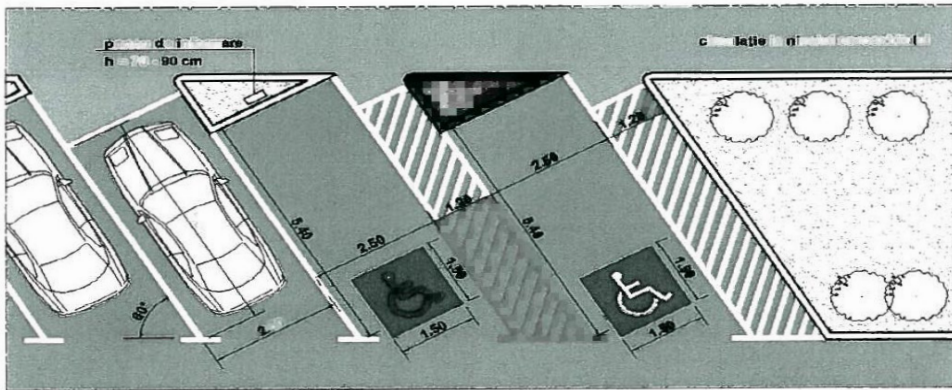
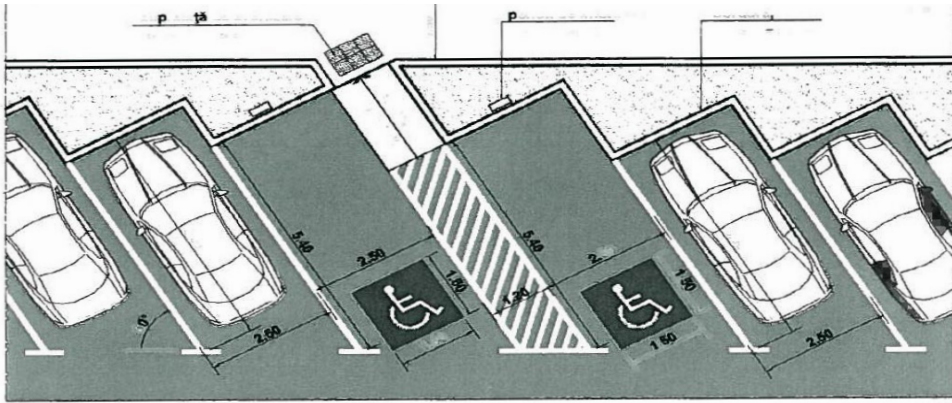
CP C.01.02.2018

Semnificația locurilor de parcare ale autoturismelor conduse de către persoanele cu dizabilități

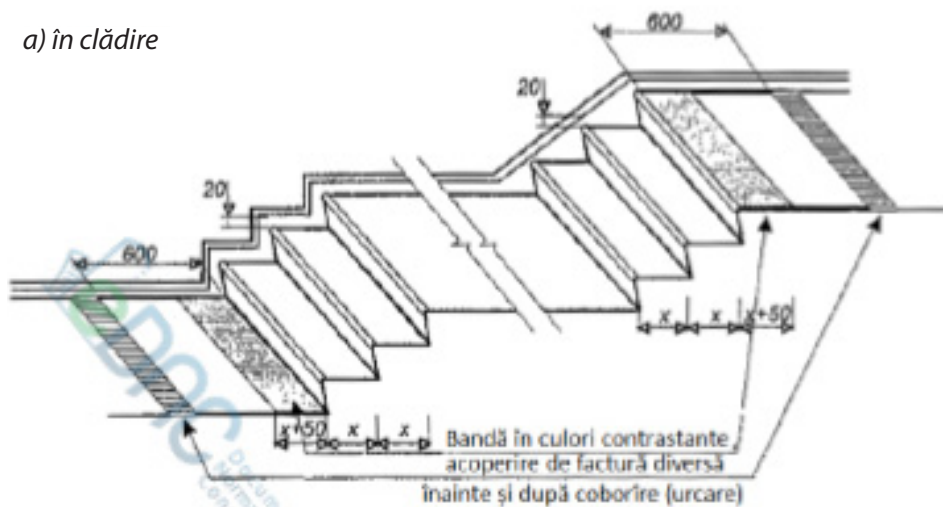

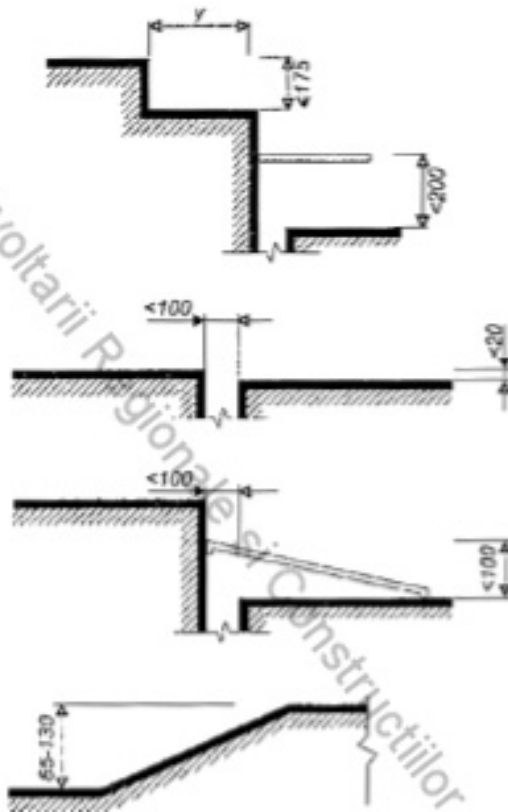
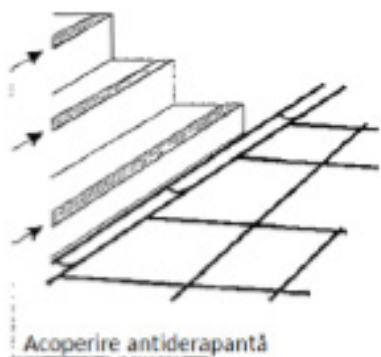
Desenul nr.5 Rampa scării. Măsuri de protecție

a) în clădire

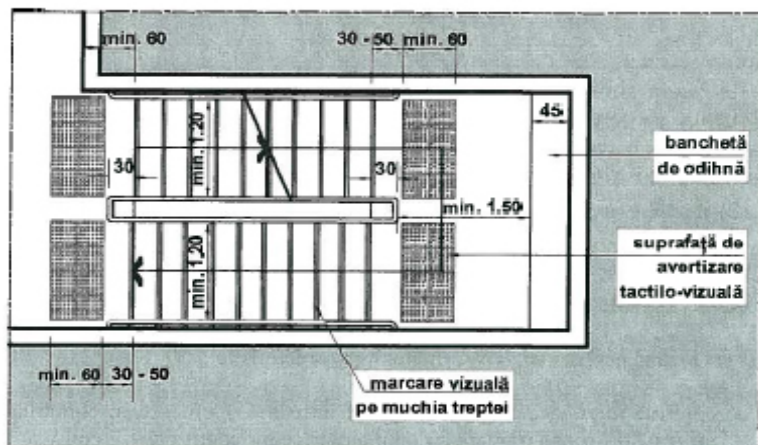

c) în cazul denivelărilor

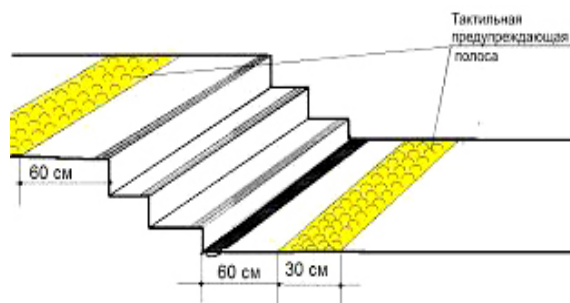
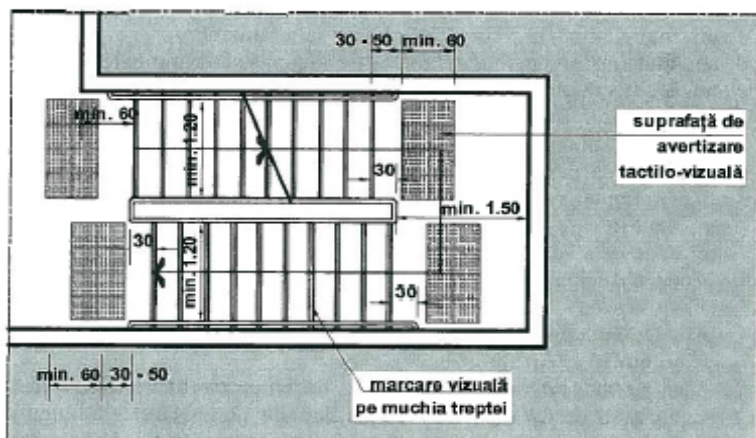
b) pe spațiu deschis

Variantă recomandată:
mâna curentă este
prelungită 30 cm pe
orizontală atât la
ultima treaptă cât și la
prima treaptă (în sensul
urcării)

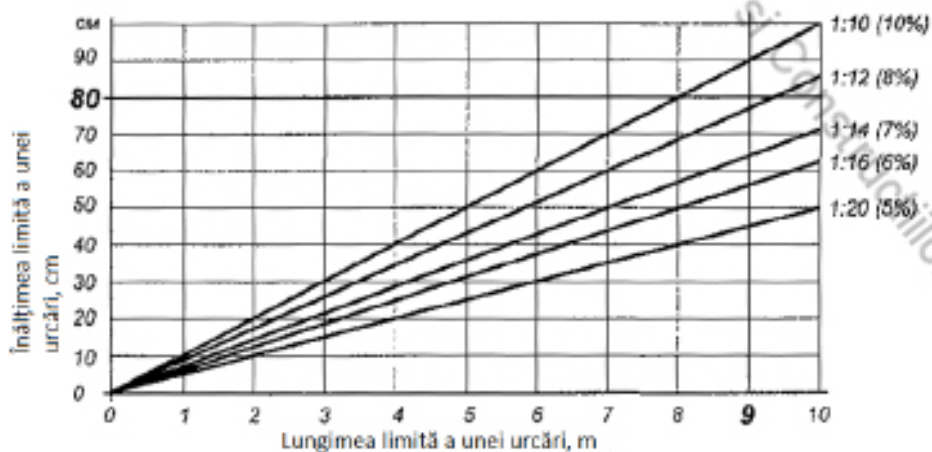
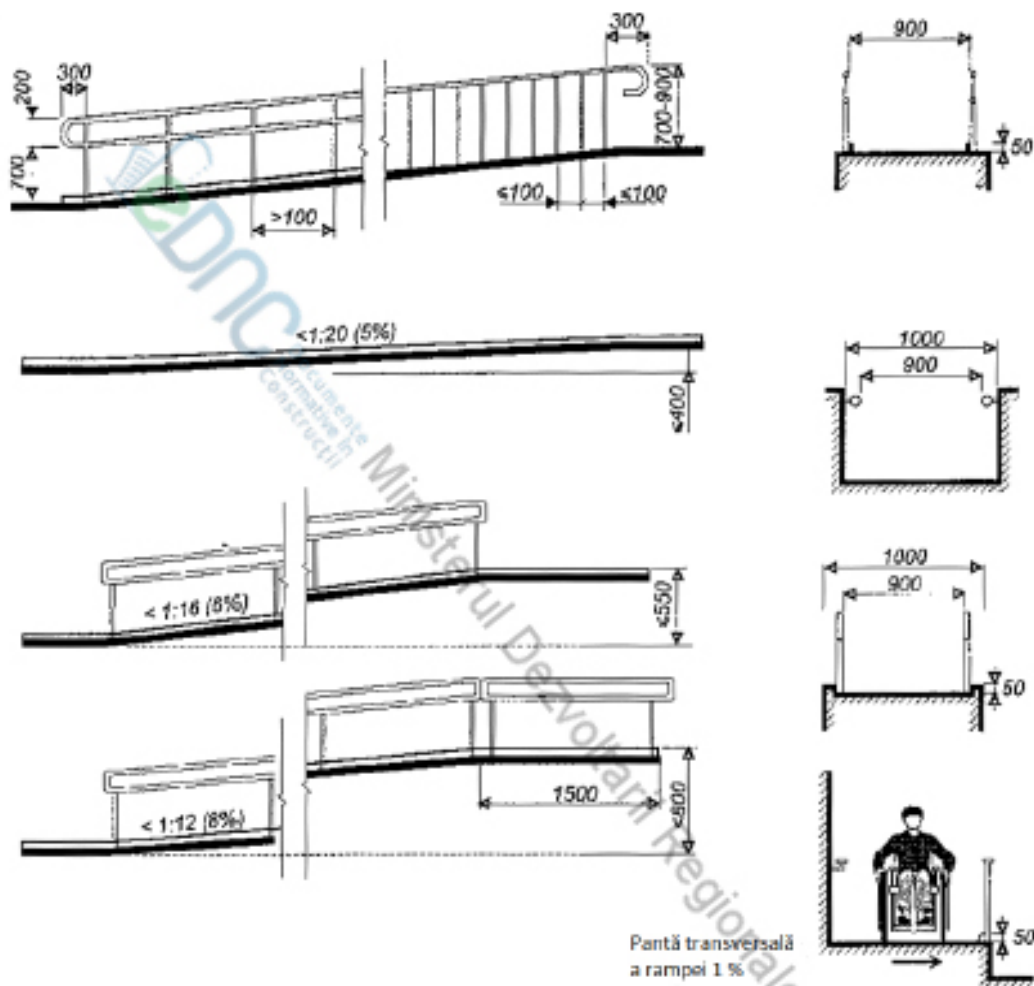

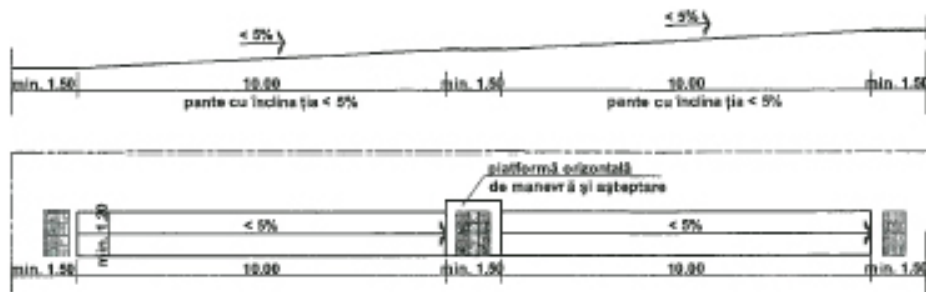
Variantă posibilă:
mâna curentă este
prelungită 30 cm
numai la ultima
treaptă în sensul
urcării

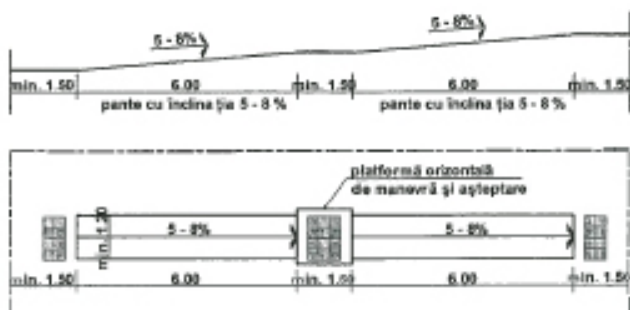

Desenul nr. 6 Parametrii generali ai rampelor de acces

Conformarea rampelor

Lungimi de rampe pentru diferențe de nivel diferite

(1) Tabel de conformare a rampelor :

Înălțimea față de trotuar	Lungimea totală pentru o pantă de 5%	Lungimea totală pentru o pantă de 8%	Număr rampe x lungimea pentru pantă 5%	Număr rampe x lungimea pentru pantă 8%
30 cm	6.00 m	3.75 m	1 rampă x 6.00 m	1 rampă x 3.75 m
45 cm	9.00 m	5.65 m	1 rampă x 9.00 m	1 rampă x 5.65 m
60 cm	12.00 m	7.50 m	2 rampe x 6.00 m	2 rampe x 3.75 m
75 cm	15.00 m	9.40 m	2 rampe x 7.50 m	2 rampe x 4.70 m
90 cm	18.00 m	11.30 m	2 rampe x 9.00 m	2 rampe x 5.65 m
105 cm	21.00 m	13.20 m	3 rampe x 7.00 m	3 rampe x 4.40 m
120 cm	24.00 m	15.00 m	3 rampe x 8.00 m	3 rampe x 5.00 m
150 cm	30.00 m	18.80 m	3 rampe x 10.00 m	4 rampe x 4.70 m

(2) Lățimea rampei va fi minim 1.20 m.

(3) Lățimea liberă a unei rampe de acces în clădire, măsurată între cele două mâini curente va fi minim 1.00 m.

(4) Pentru construcții existente lățimea liberă a rampei de acces în clădire nu va fi mai mică de 90cm.

(5) Rampele vor avea suprafața realizată din materiale antiderapante (COF min 0,4).

(6) La început, la nivel intermediar și la sfârșit (atunci când diferența de nivel presupune existența mai multor rampe), rampele vor fi prevăzute cu platforme orizontale cu lungime minim 1.50 m.

Desenul nr.7 Rampe incorecte / corecte

Exemple de rampe incorecte

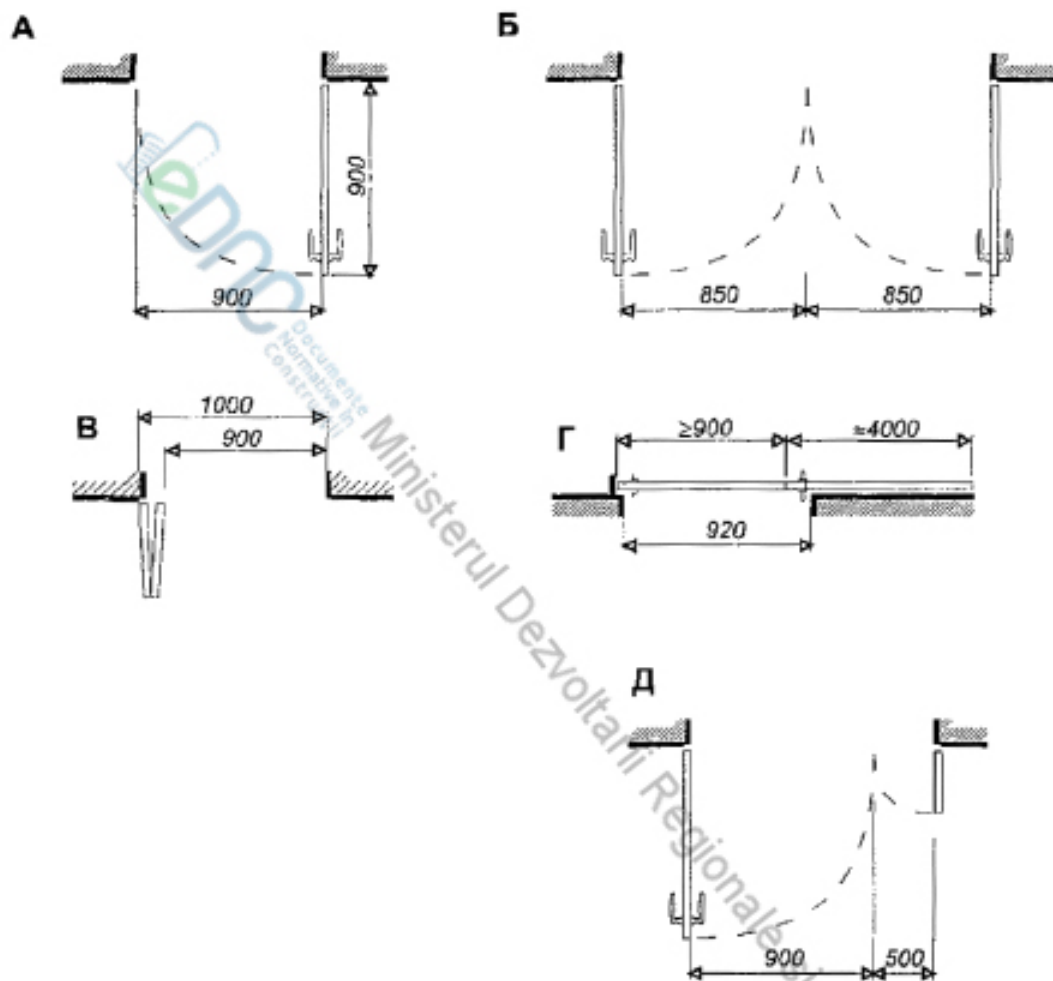

Exemple de rampe corecte

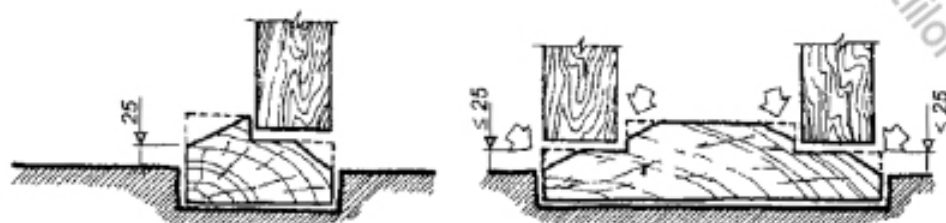
Desenul nr.8 Goluri de uşă

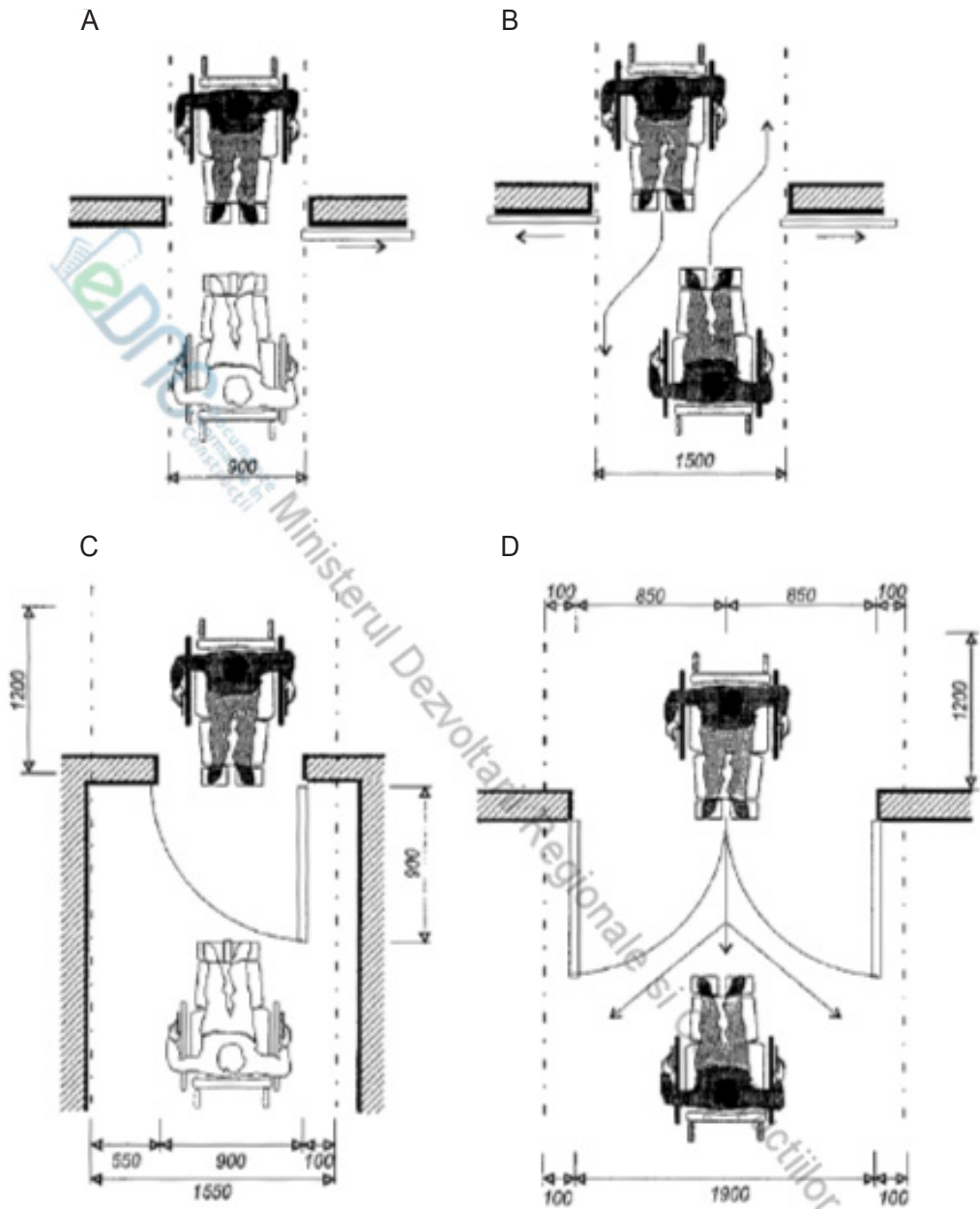
Lăţimea golului de uşă pentru diferite tipuri de uşi: A –uşă într-un singur canat;

Б – uşă în două canaturi, В – uşă pliantă; Г – uşă glisantă; Д - uşă într-un canat și jumătate

Varianța pragului de uşă

Goluri de ușă

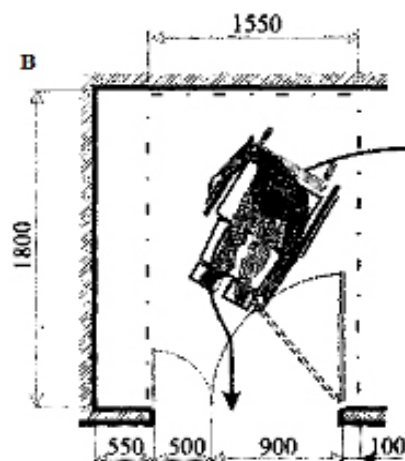
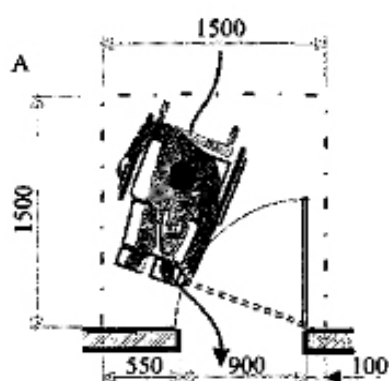
Gabaritele minime ale terenurilor libere de ambele părți ale golului de ușă a ușilor glisante într-un singur canat

- (A) uși în două canaturi;
- (B) uși rabatabile într-un singur canat;
- (C) și în două canaturi, (D) ușilor

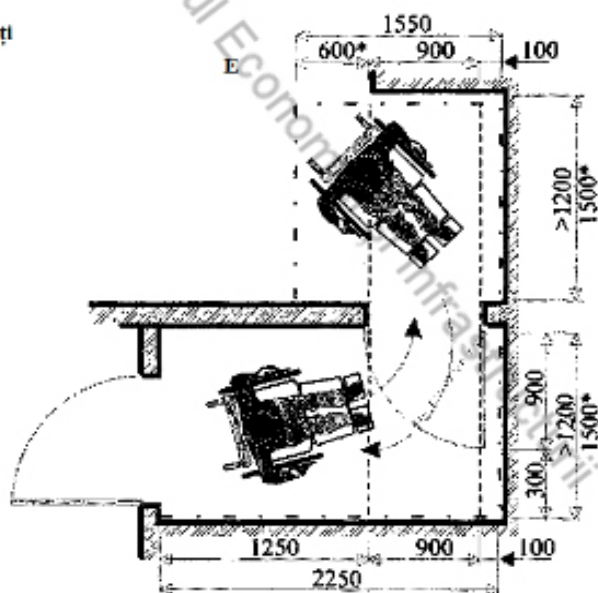
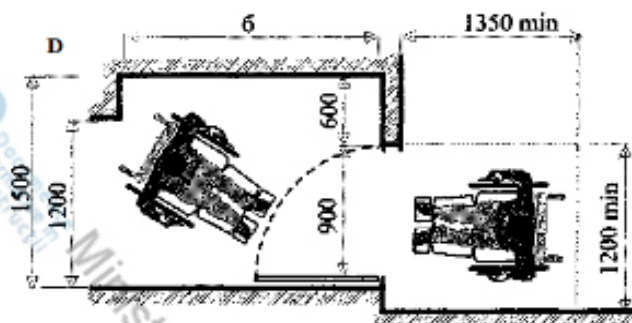
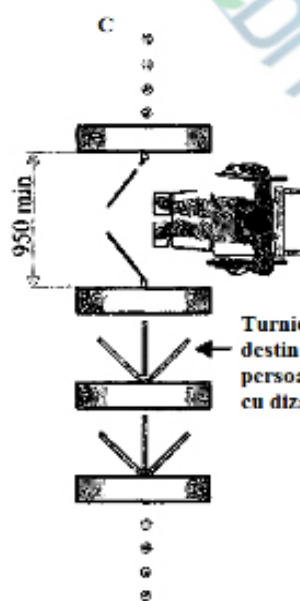

Desenul nr.9 Parametrii platformelor la intrare

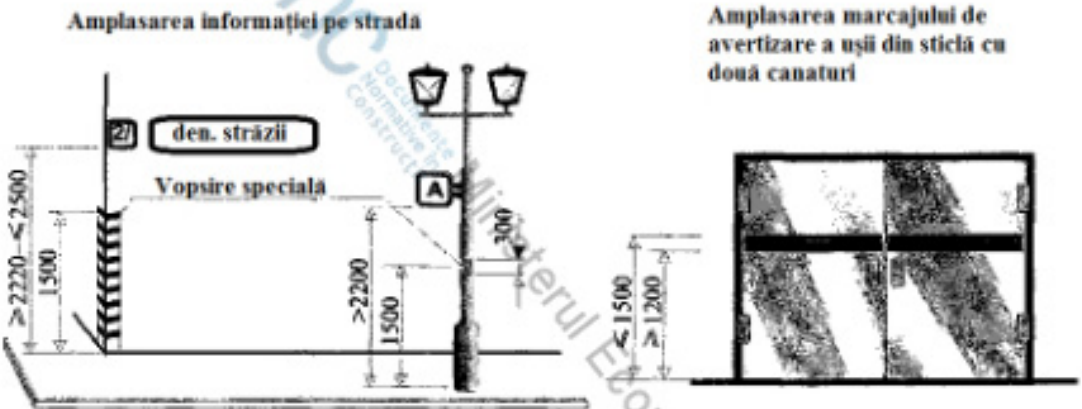
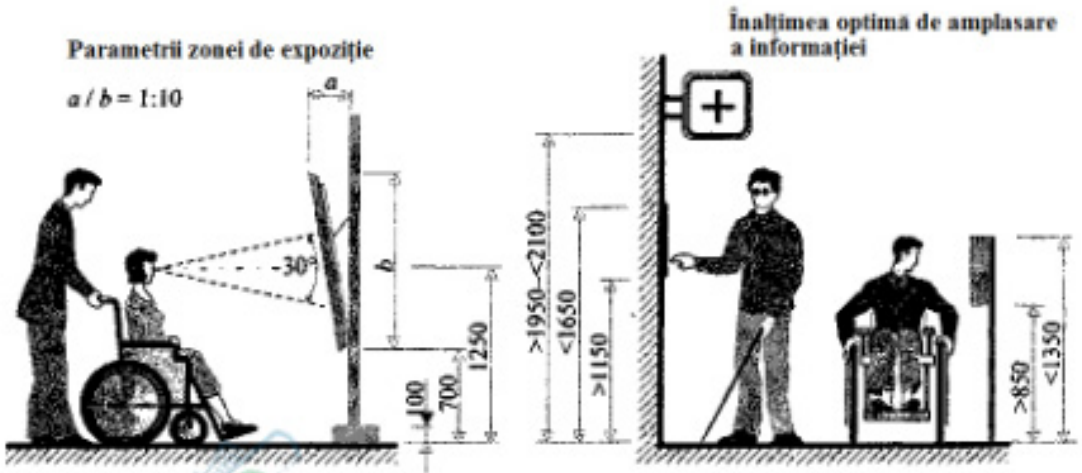
CP C.01.02.2018

A și B - parametrii platformei libere înaintate de ușa pivot din partea deschiderii acesteia;
C - trecere peste turnichet

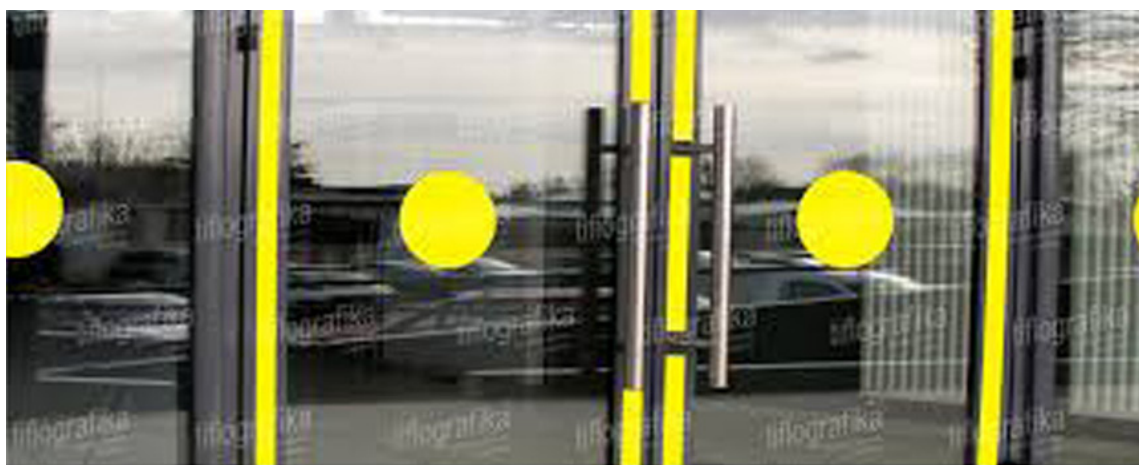

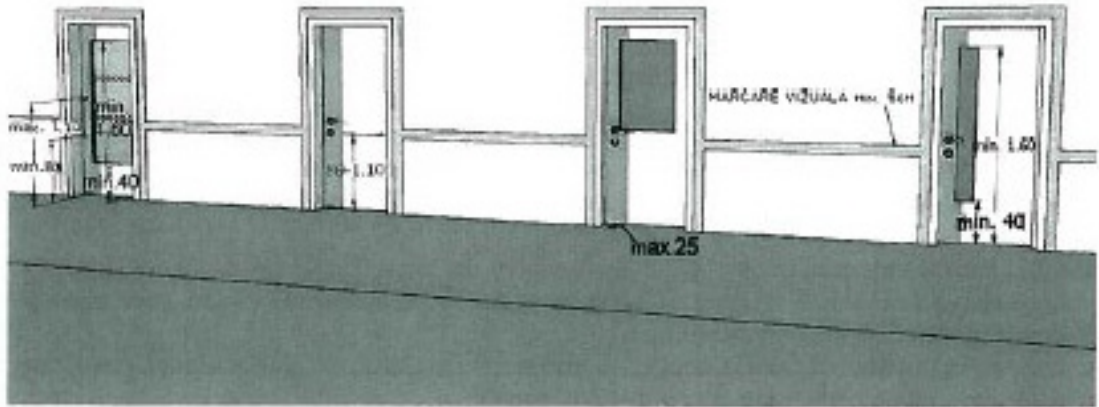
Parametrii minimali ai spațiului liber până la și după intrare la scara frontală (D) și laterală (E) spre ușă
*Ușă cu închidere sau lacăt

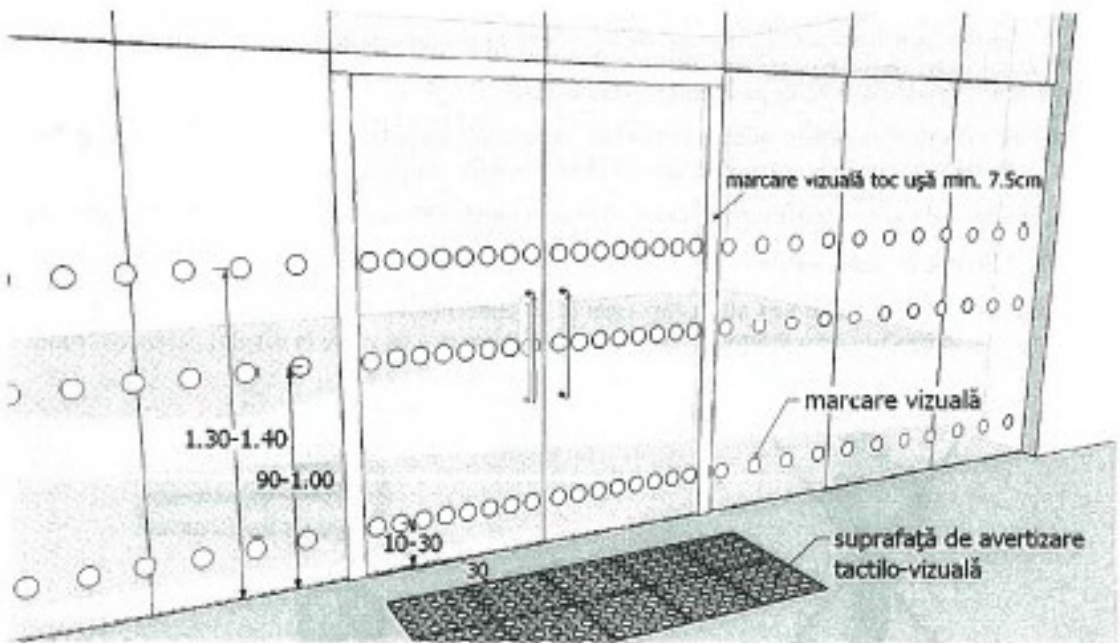
- A - schimbarea facturii și culorii de orientare înainte de golul ușii;
- B - indicarea direcției de deschidere a ușilor;
- C - evidențierea facturii contrastante a benzii golului ușii.

Desenul nr.10 Culori contrastante și marcaje vizuale

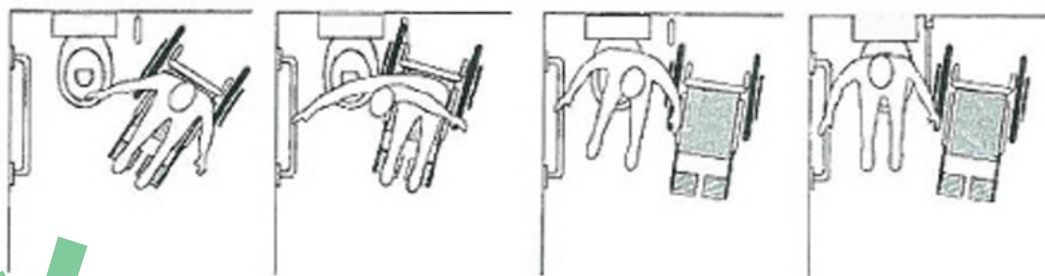
Exemplu de conformare a suprafețelor vitrate în cadrul foii de ușă și realizarea contrastului vizual

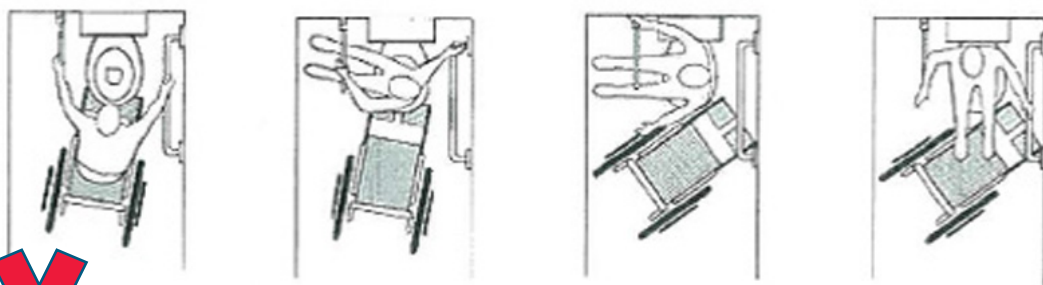
Exemplu de conformare a suprafețelor vitrate în cadrul foii de ușă și realizarea contrastului vizual, atunci când ușa și suprafețele adiacente sunt vitrate

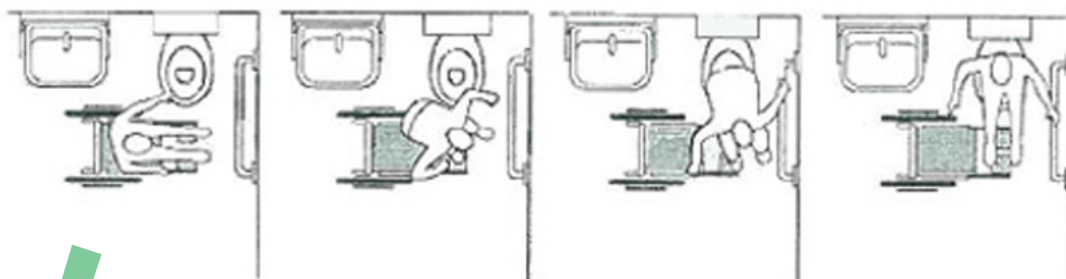
Desenul nr.11 Trasferul din fotoliul rulant prin abordare laterală, frontală, oblică

abordare laterală

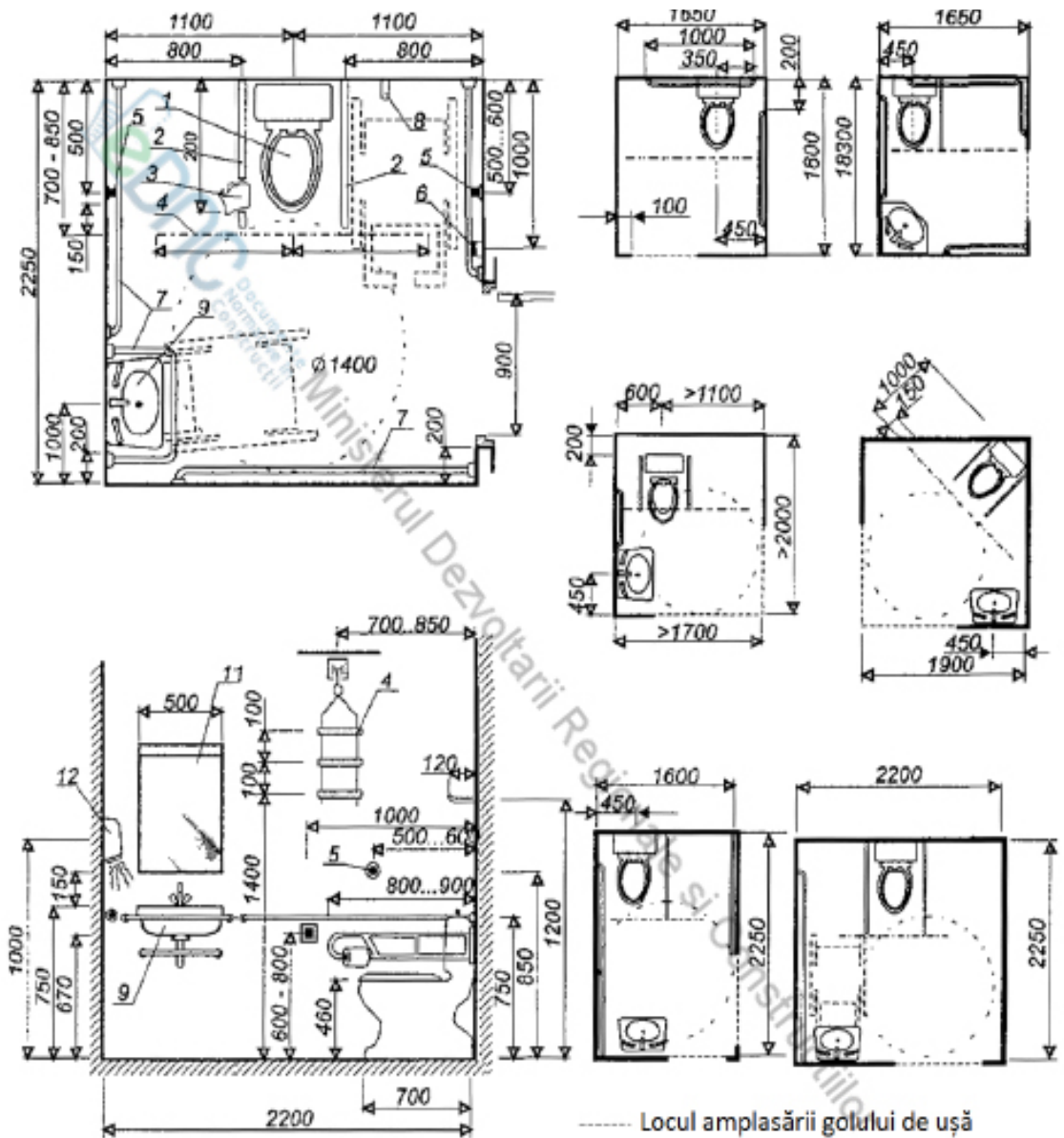

abordare frontală

abordare oblică

Cabine WC public

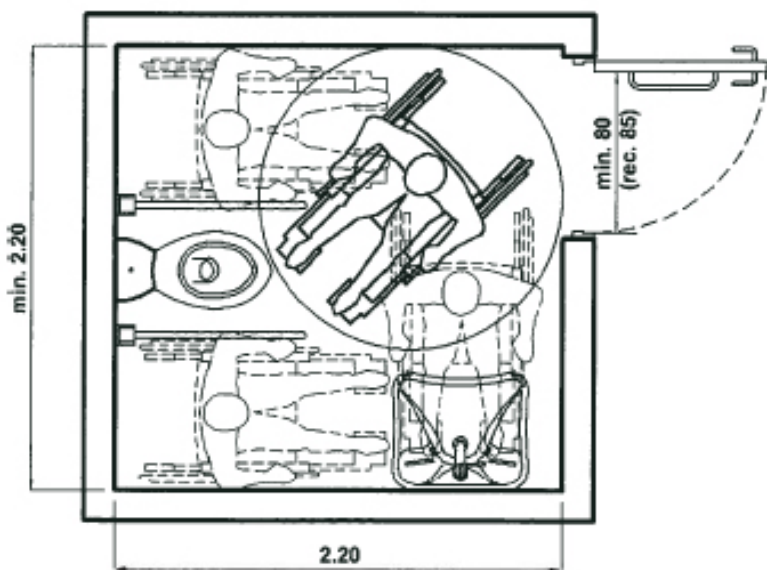
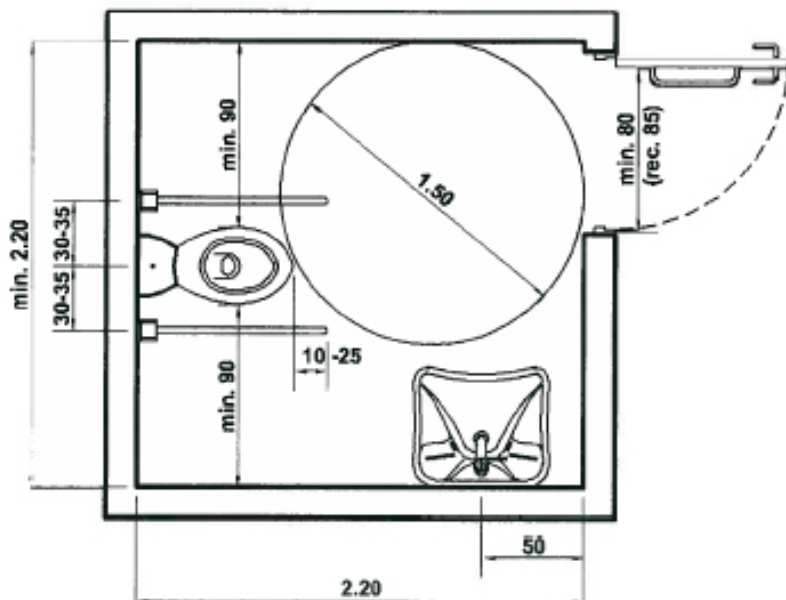

- 1 – vas de closet; 2 – suport pentru mâini retractabil; 3 – suport pentru hîrtie; 4 – bară cu minere suspendate; 5 – buton de evacuare a apei; 6 – buton de semnalizare; 7 – bară de sprijinire orizontală; 8 – cîrlig pentru haine; 9 – chiuvetă cu raft; 10 – prelungitor al brațului de pîrghie al robinetului; 11 – oglindă; 12 – uscător de pîr

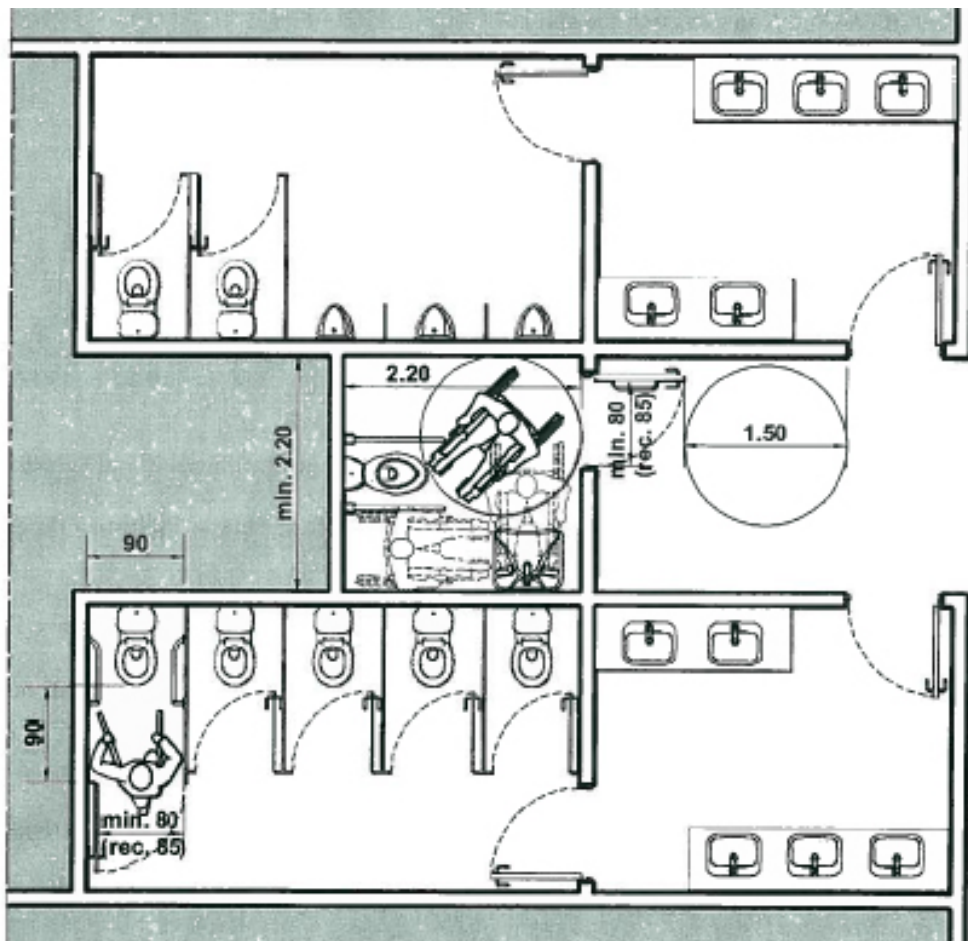
Cele mai utilizate tipuri de amenajare a grupurilor sanitare

Tip A - cabină WC adaptată cu posibilitate de transfer lateral pe ambele părți

Desenul nr.12 Exemplet de configurare a grupurilor sanitare în clădiri de interes și utilitate publică, cu o cabină WC adaptată cu acces independent

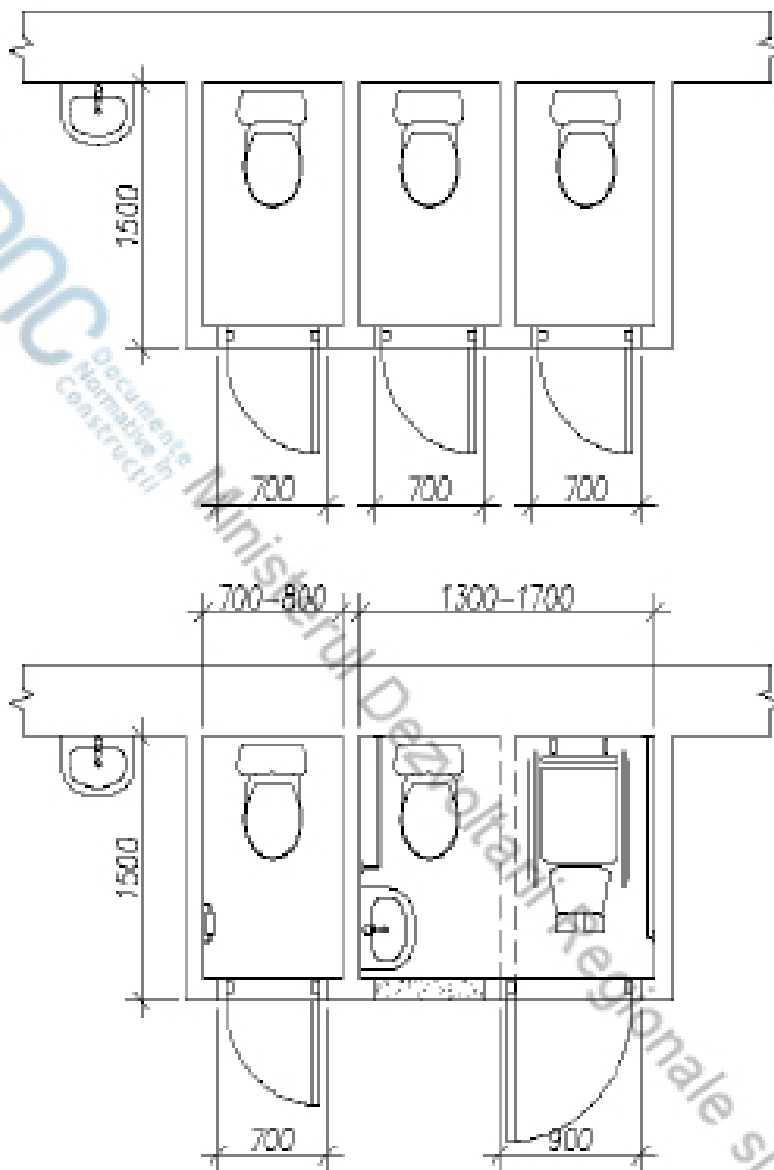
Integrarea unei cabine WC adaptate într-un grup sanitar organizat pe sexe se va face independent conform figurilor

Exemplet de configurare a grupurilor sanitare în clădiri de interes și utilitate publică, cu o cabină WC adaptată cu acces independent

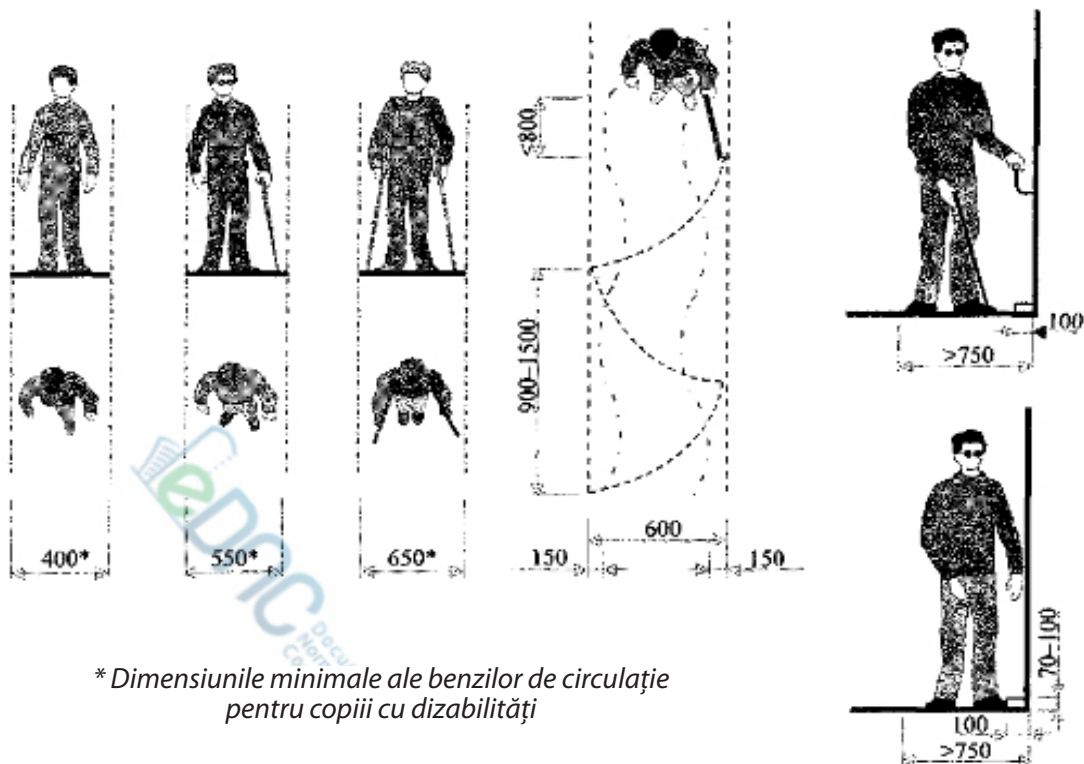
Echiparea unei cabine speciale în loc de cele două obișnuite

Repartizarea locurilor de recreere și extinderea suprafeței încăperilor prestări servicii cu locuri pentru deservirea persoanelor cu dizabilități și a celor cu mobilitate limitată

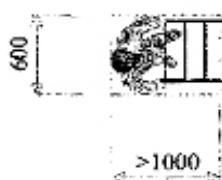
Desenul nr.13 Parametrii zonelor de circulație pentru persoanele cu dozabilități

CP C.01.02.2018

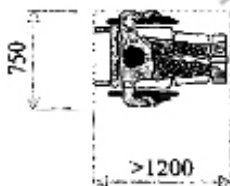

* Dimensiunile minime ale benzilor de circulație pentru copiii cu dizabilități

Premărgătoare

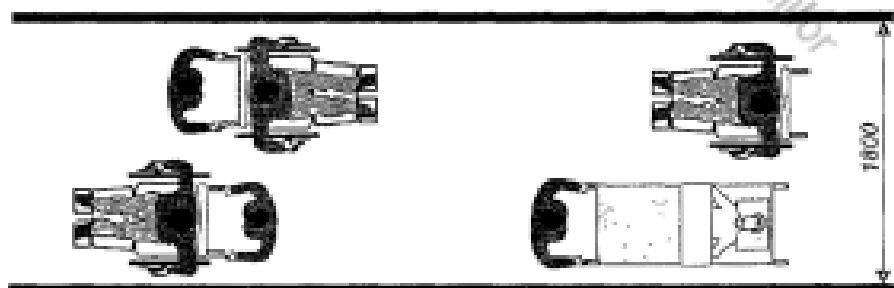
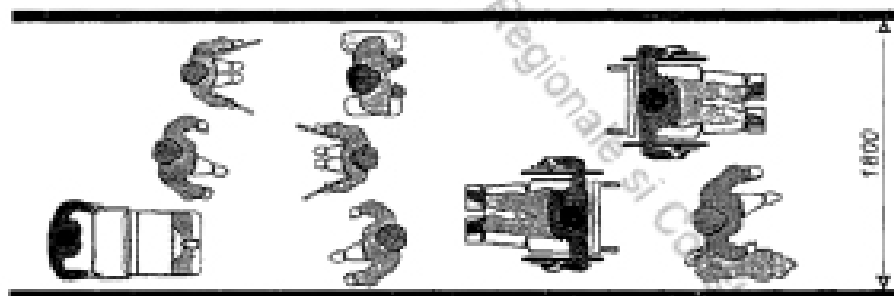
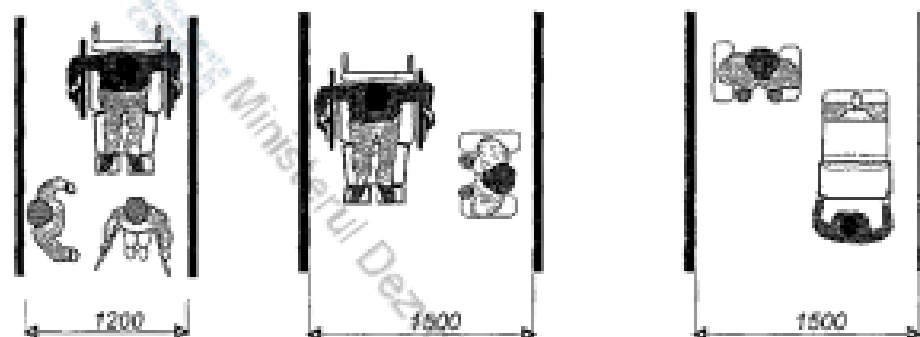
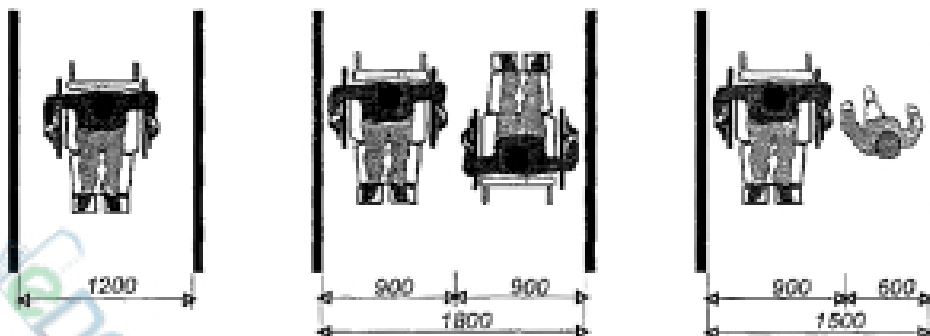
**Fotolii rulante
mecanice**

**Fotolii rulante
electrice**

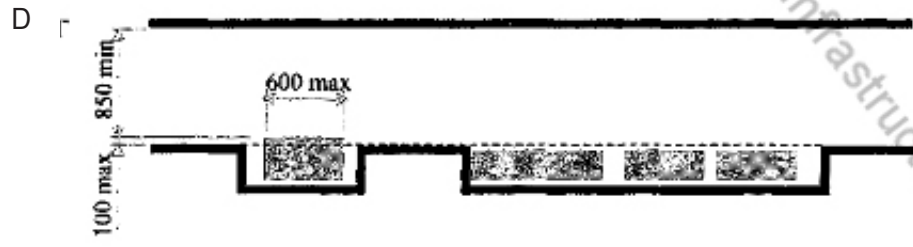
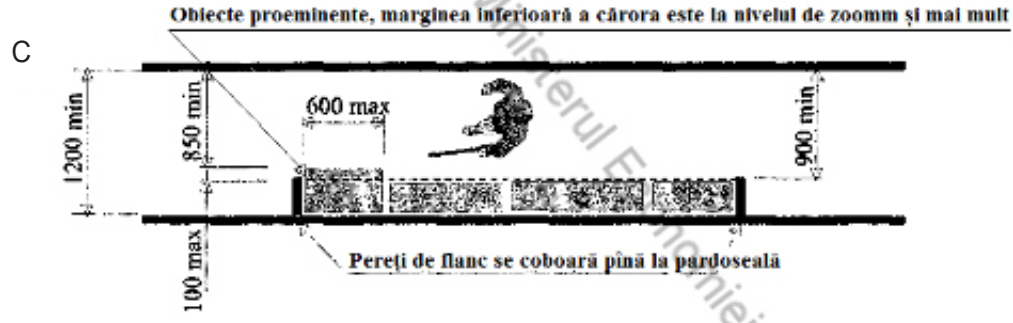
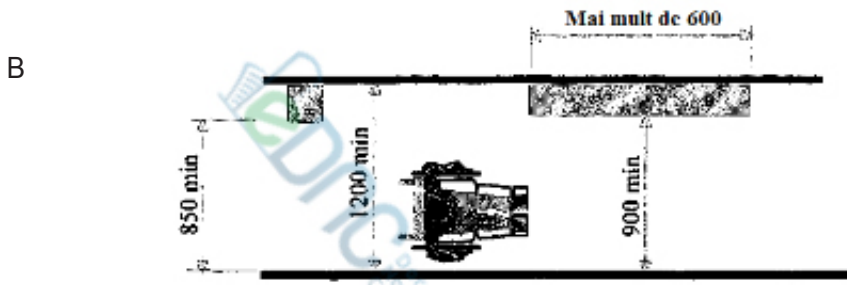
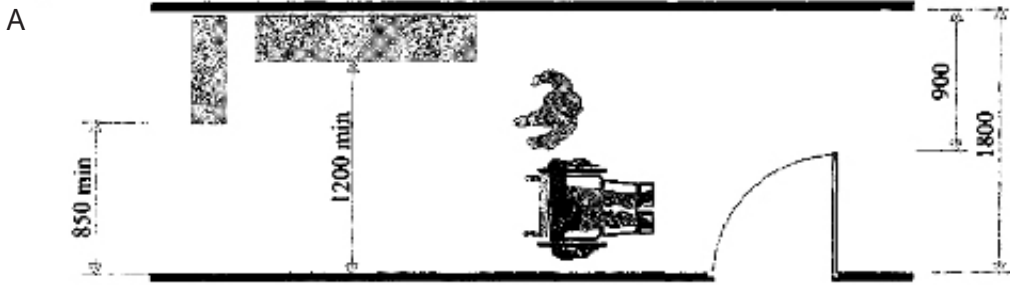
Capacitatea de trecere a coridoarelor

Obstacole în coridoare

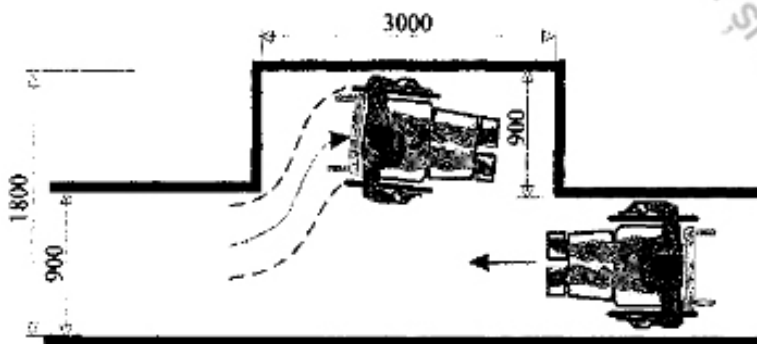
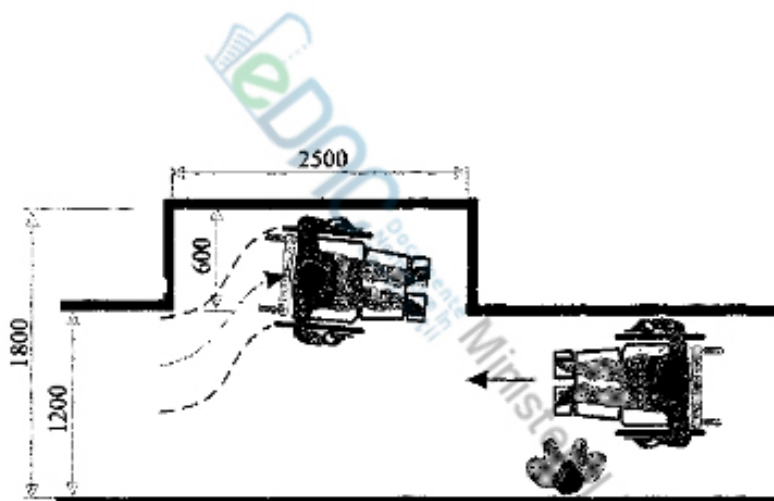
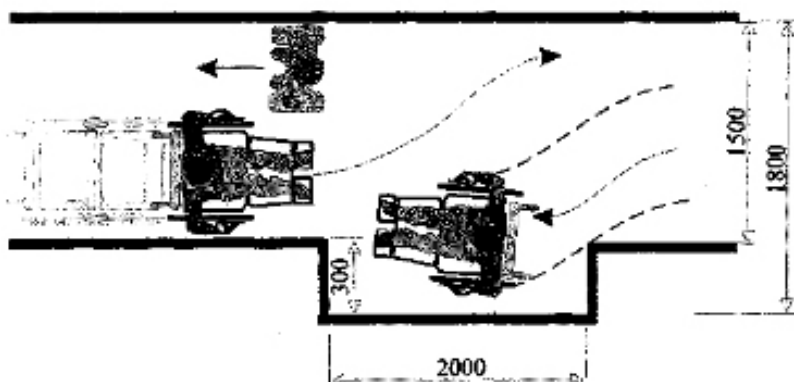
CP C.01.02.2018

A, B - păstrarea capacității de trecere a coridoarelor;
C - amplasarea sigură a obiectelor pe perete;
D - afundarea obiectelor în buzunar.

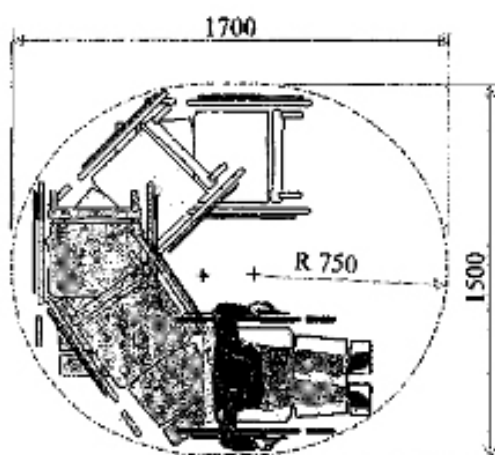
Desenul nr.14 Buzunare la coridoare

CP C.01.02.2018

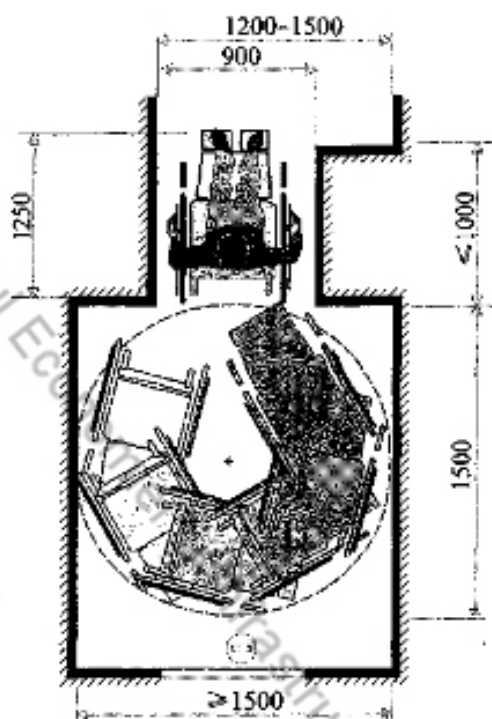
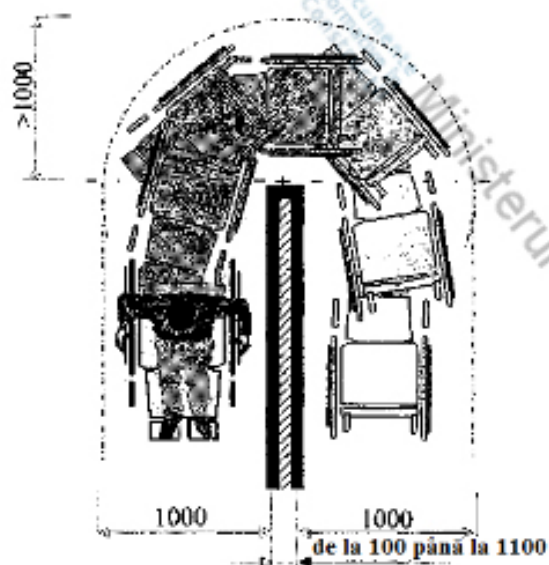
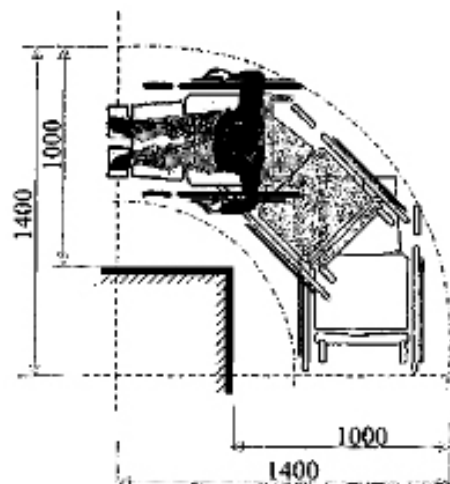

Dimensiuni de întoarcere și viraj ale fotoliului rulant

CP C.01.02.2018

Spațiul necesar pentru manevră de întoarcere - U a fotoliului rulant la 180°

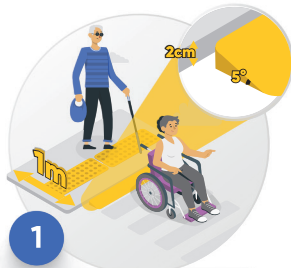
ANEXA 3. Chestionar de evaluare a condițiilor de accesibilitate a clădirilor publice

Categorii	Indicatori	Comentarii
Localitatea		
Adresa, stradă (dacă este cazul)		
Instituția		
BESV nr.		
Latitudinea: Longitudinea:	De exemplu: 47.082049 28.075920	
Drumuri	Din: <i>Asfalt</i> _____, <i>Pământ tasat</i> _____, <i>Prundiș</i> _____, <i>Pavaj</i> _____, <i>Altceva</i> _____ <i>Calitative</i> _____, <i>Deteriorate</i> _____, <i>Denivelate</i> _____, <i>Cu fisuri / gropi</i> _____ <i>Trotuare: Da</i> _____, <i>Nu</i> _____; <i>Trecerea de pe carosabil spre trotuar / clădire: Lină</i> _____, <i>Abruptă</i> _____ <i>Borduri: Da (câte?)</i> _____, <i>(H, cm)</i> _____, <i>Nu</i> _____, <i>Nivel: Orizontal</i> _____; <i>Sub unghi: În coborâre</i> _____/ <i>urcare:</i> _____;	
Parcare	<i>Loc de parcare simplă (semnalat cu indicator / marcaj rutier): Da</i> _____, <i>Nu</i> _____ <i>Loc de parcare amenajat pentru persoane cu dizabilități: Da (câte?)</i> _____, <i>(lățimea, cm)</i> _____, <i>Nu</i> _____ <i>Borduri la trecere spre clădire: Da</i> _____, <i>(H, cm)</i> _____, <i>Nu</i> _____,	
Suprafețe înclinate și trepte	<i>Intrarea în clădire este la nivelul solului: Da</i> _____, <i>Nu</i> _____, <i>La intrare sunt trepte: Da</i> _____, <i>(câte</i> _____, <i>(H, cm)</i> _____), <i>Nu</i> _____ <i>Înălțimea pragului / scării: (H, cm)</i> _____ <i>Există rampă de acces: Da</i> _____, <i>Nu</i> _____, <i>Dacă există rampă, care sunt parametrii ei:</i> <i>Lungimea rampei: (L, cm)</i> _____ <i>Lățimea rampei: (l, cm)</i> _____ <i>Rampa este din: pavaj</i> _____, <i>beton</i> _____, <i>lemn</i> _____, <i>metal</i> _____, <i>șine metalice</i> _____, <i>altele:</i> _____ <i>Sunt bare de suport: Da</i> _____, <i>Nu</i> _____, <i>Dacă Da, barele sunt pe ambele părți: Da</i> _____, <i>Nu</i> _____, <i>Doar pe o singură parte</i> _____ <i>Dacă Da, barele sunt: în 1</i> _____ <i>sau 2</i> _____ <i>rânduri;</i> <i>La ce înălțime sunt barele de jos:</i> _____, <i>de sus:</i> _____	
Uși	<i>Dimensiuni ușă de intrare: Simplă (l, cm)</i> _____ <i>Dublă (l, cm)</i> _____ + _____; <i>Ușa dublă e deschisă? Da</i> _____, <i>Nu</i> _____ <i>Prag ușă intrare: (H, cm)</i> _____ <i>(dacă este prag exterior și interior, menționat acest detaliu: x + y)</i> _____ + <i>Uși în interior: (nr.1 - l, cm)</i> _____, <i>(nr.2 - l, cm)</i> _____, <i>(nr.x - l, cm)</i> _____, <i>Praguri de la ușii interior: (nr.1 - H, cm)</i> _____, <i>(nr.2 - H, cm)</i> _____, <i>(nr.3 - H, cm)</i> _____,	
Coridoare	<i>Lățime (dacă este cazul, în cel mai îngust loc): (l, cm)</i> _____, <i>Praguri: Da</i> _____, <i>Nu</i> _____, <i>Trepte: Da</i> _____, <i>Câte</i> _____, <i>(H, cm)</i> _____, <i>Nu</i> _____, <i>Pardoseala/podele: Suprafață accesibilă: Da</i> _____, <i>Nu</i> _____, <i>Deteriorări</i> _____ <i>Bariere/obstacole: Da</i> _____, <i>Nu</i> _____, <i>Dacă da, specificați tipul</i> _____ <i>Culori contrastante: Da</i> _____, <i>Nu</i> _____,	
Sala în care se prestează serviciul public	<i>Este la nivel de: parter</i> _____, <i>demisol</i> _____, <i>subsol</i> _____, <i>etaj</i> _____ <i>(Ascensor: Da (ușă l, cm)</i> _____), <i>Nu</i> _____ <i>Praguri: Da</i> _____, <i>Nu</i> _____, <i>Trepte: Da</i> _____, <i>Câte</i> _____, <i>(H, cm)</i> _____, <i>Nu</i> _____) <i>Culori contrastante: Da</i> _____, <i>Nu</i> _____,	
Grup sanitar	<i>Exterior: Da</i> _____, <i>Nu</i> _____, <i>Interior: Da</i> _____, <i>Nu</i> _____. <i>Dacă Da, WC-ul este la: parter</i> _____, <i>demisol</i> _____, <i>subsol</i> _____, <i>etaj</i> _____, <i>Ușa de intrare WC interior, lățime: (l, cm)</i> _____, <i>Prag ușă de intrare: (H, cm)</i> _____, <i>Dimensiuni grup sanitar: (cm x cm)</i> _____, <i>x</i> _____, <i>Ușa cabină WC, lățime: (l, cm)</i> _____, <i>Dimensiuni cabină WC: (cm x cm)</i> _____, <i>x</i> _____ <i>Prag ușa cabină WC: (H, cm)</i> _____, <i>Vasul WC are bare de suport: Da</i> _____ <i>(Câte: 1 sau 2)</i> _____, <i>Nu</i> _____; <i>Dacă Da, la ce înălțime sunt</i> _____ <i>Lavoar / chiuvetă: Da</i> _____, <i>(H, cm)</i> _____, <i>Nu</i> _____, <i>Culori contrastante: Da</i> _____, <i>Nu</i> _____.	

ANEXA 4. POSTER „Nu există progres fără respectarea drepturilor omului!”

Acces egal pentru toți în secțiile de votare

1

**Drumuri accesibile.
Borduri și treceri de
pe trotuar spre
carosabil**

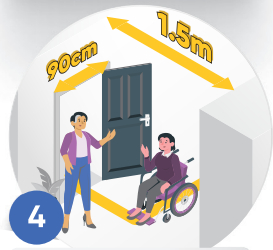
2

**Parcare semnalată
cu indicator și
marcaj rutier**

3

**Rampă de acces
în clădire**

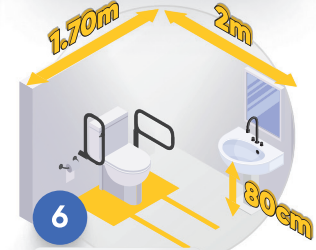
4

**Ușă de intrare și
uși interioare**

5

**Coridoare și sala în
care se prestează
serviciul public**

6

Grup sanitar

NORMATIVE ȘI STANDARDE ÎN CONSTRUCȚII

CP C.01.02:2018 – Clădiri civile. Clădiri și construcții. Prevederi generale de proiectare cu asigurarea accesibilității pentru persoane cu dizabilități

CP C.01.10:2018 – Clădiri civile. Mediul locuibil cu elemente sistematizate, accesibile pentru persoane cu dizabilități. Reguli de proiectare

CP C.01.11:2018 – Clădiri civile. Clădiri și construcții publice, accesibile pentru persoane cu dizabilități. Reguli de proiectare

CP C.01.12:2018 – Clădiri și încăperi cu locuri de muncă pentru persoane cu dizabilități. Reguli de proiectare

CP C.01.13:2018 – Clădiri civile. Mediu urban. Reguli de proiectare accesibile pentru persoane cu dizabilități

NCM C.01.06-2014 – Cerințe generale de securitate pentru obiectele de construcție la folosirea și accesibilitatea lor pentru persoanele cu dizabilități

Nu există progres fără respectarea drepturilor omului!

Acest material este elaborat în cadrul proiectului „Consolidarea democrației în Moldova prin alegeri inclusive și transparente”, implementat de PNUD Moldova cu suportul financiar al poporului american oferit prin intermediul Agenției Statelor Unite pentru Dezvoltare Internațională (USAID) și Ambasadei Marii Britanii la Chișinău oferit prin intermediul Fondului pentru Buna Guvernare.

